JİTEM'İN KURUCUSU VE TETİKÇİ ABDULKADİR AYGAN ANLATIYOR...

Ölüm krokileri

Sahte plakalı araçlarla kaçırılan yurtseverlerin son adresi, JİTEM'in Saraykapı'daki merkeziydi

Tetikçi Aygan, infaz edecekleri kişiler hakkında önce bilgi topluyor. Planlar hazırlayıp, krokiler çıkarıyor; sonra da ya kaçırıyor, ya da infaz ediyor. Aygan'ın ajanda sayfalarında onlarca kroki yer alıyor.

Çığlıklar ölümle susturulur

JİTEM tarafından gözaltına alınanlar, kaçırılanlar, ya İl Jandarma'daki sorguya, ya Bölge Jandarma'daki sorguya, ya da Saraykapı'daki JİTEM sorgusuna alınır. İl Jandarma ve Bölge Jandarma'daki sorguya alınıp şanslı olanların hafızasında "Mavi gözlü Zeki" isimli bir sorgucunun silueti kalır. Fakat Saraykapı'daki JİTEM sorgusuna girenlerin neredeyse hiçbiri tanık olamaz. Çünkü burada çığlıklar ölümle susturulur. Tetikçi Aygan anlatıyor: "JİTEM fikri, 1990 yılında o dönem Siirt'te görev yapan Yüzbaşı Cem Ersever tarafından ortaya atıldı. Ersever, Bölge'deki hiçbir komutandan değil, emirleri direk Ankara'dan alıyor ve operasyonlar yürütüyordu. JİTEM'in en üst oluşumu, Ankara'daki Jandarma İstihbarat Gruplar Komutanlığı'dır. Merkezi de Aydınlıkevler'dedir. Buna bağlı olarak Diyarbakır başta olmak üzere Van ve Batman gibi birçok ilde Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı var." SAYFA 5

ÖZEL GÜNDEM HABER

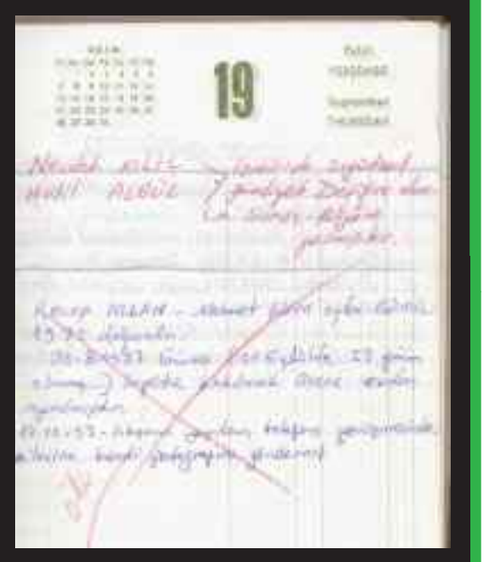

ÜLKEDE ÖZGÜR
GÜNDEM
www.gundeminiz.com 9 MART - 2004 - SALI FİYATI 400 BİN TL YIL:1 SAYI: 9

Cizre ve Silopi cesaret veriyor

Cizre ve Silopi'de on binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşen mitinglerde, kayıpların akıbeti soruldu

Güçbirliği'ne destek

Demokratik Güçbirliği'nin seçim mitingleri on binlerin katılımıyla serhildan havasında devam ediyor. Antidemokratik uygulamalara karşı direnenlerin Şırnak halkı olduğunu vurgulayan DEHAP Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, "Bu duruşunuzla bize cesaret verdiniz. Bu mücadelenin sahipleri sizsiniz. Birlikteliğimizi sindiremeyenler, kirli ittfiaklara giriyorlar. Bölünmekten bahsediyorlar. İşte siz, bunu görmeyenler görsün. Parti sizsiniz. Halk sizsiniz, iktidar sizsiniz" dedi. Güçbirliği'nin kuşatma altına alındığına dikkat çeken Bakırhan, "Bu kuşatmayı yarmanın tek yolu vardır. Birlikte davranmaktır" diye konuştu. SAYFA 7

'8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü' dolayısıyla Diyarbakır, Van ve Dersim'de düzenlenen mitinglere katılan on binlerce kadın, barış ve özgürlük taleplerini dile getirdi. Kadına yönelik şiddetin protesto edildiği mitinglerde "Jin jiyan azadi", "Be serok jiyan nabe", "Dişe diş seninleyiz Öcalan" sloganları atıldı.

Beşiktaş irtifa kaybediyor

SPOR SAYFA 15'TE

Irak'ta geçici anayasaya imza

DÜNYA SAYFA 10'DA

Ölüler de 'seçmen' oldu

HABER SAYFA 6'DA

JİTEM nasıl çalışıyor?

"JİTEM, komplo türü bir tutuklattırmaya gitmez. Fırsatını bulursa düşürür." JİTEM'de adam kaçırma yöntemi "Bir kişiyi kaçırmak için üç kişiden az bir ekip oluşturulmuyordu. Kaçırılacak kişi, fiziki anlamda güçlü ya da silahı olma ihtimali varsa, dört kişi ve iki araba ile gidiliyordu. Alınanların hiç birisi sağlam çıkmıyordu."

Mehmet Şen'i Yeşil öldürdü

Aygan'ın anlatımlarına göre Kürdistan Ulusal Meclis (KUM) üyesi olduğu iddia edilen Mehmet Şen, Nizip Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli Ahmet ve Sedat adlı polislerin işbirliği sonucu Yeşil tarafından 26 Mart 1994'te kaçırıldı. Üç gün sonra da cenazesi, işkence edilmiş olarak bulundu.

YARIN:
VEDAT AYDIN'I ÖLDÜREN İNFAZ TİMİ...
MUHTARIN ÖLÜM ŞİFRESİ NASIL VERİLDİ?

Bill Gates, spam postayı çözdü

Microsoft şirketinin başkanı Bill Gates, istenmeyen çöp postayla (spam) mücadele için elektronik posta gönderirken "pul" satın alınması önerisinde bulundu.

Şirketinin anti-spam stratejisinin ayrıntılarını anlatan Bill Gates, elektronik postanın ücretsiz olması nedeniyle bu kadar çok çöp posta ortaya çıktığını belirterek, normal posta servisini örnek gösterdi. Gates, "Eğer posta servisi ücretsiz posta dağıtsaydı, posta kutumuz kesin daha fazla kredi kartı teklifi, piyango, reklam ve süpermarket bildirileriyle dolar taşardı. İşte bu nedenle bu kadar çok çöp posta alıyoruz" diye konuştu. Her gönderilen elektronik posta karşılığında, çok küçük de olsa bir meblağ ödeyerek, spam yığınlarının önüne geçilebileceğini anlatan Bill Gates, çöp postayla mücadelenin gelecekte daha da önem kazanacağını belirtti.

E-posta başına ödenecek 1 cent ya da daha düşük tutarın ev kullanıcıları için fazla önemli olmadığı, ancak reklam amacıyla her gün binlerce e-posta atanlar için caydırıcı olabileceği savunuldu. Çok az da olsa bir ücret ödemek yerine, göndericinin iyi niyetini sınamak için, çözümü 10 saniye sürecek bir matematik sorusu sorulabileceğini ve böylece "pul" satın alınmış kabul edilebileceğini ifade eden Microsoft yetkilileri, bu sayede iletişimde demokrasi ilkesine de saygı gösterilmiş olacağını kaydetti.

İnternet uzmanları ise, elektronik postayı ekonomik çıkar haline dönüştürmenin iletişim demokrasisine zarar verebileceği uyarısında bulunuyor. **NEW YORK**

Spam'in kaynağı ABD

İnternet güvenlik firması Sophos tarafından yapılan araştırmada, dünyadaki tüm spam postalarının yüzde 56.74'ünün ABD'deki sunuculardan gönderildiği ortaya çıktı.

Sophos teknoloji danışmanı Graham Cluley, araştırmanın en sert ulusal yasaların sınırötesi karakterdeki internet suçlarına karşı "yetersiz" kalacağını vurguladı. Araştırmaya göre, ABD'deki bilgisayarların önemli bir bölümü, kullanıcısının bilgisi dışında çöp posta gönderiyor. Bu durum, bilgisayarların uzaktan kumanda ile yönetildiği anlamına geliyor. Truva atları, masum kullanıcının haberi olmadan bilgisayarda arka-kapı açıyor ve hackerların kullanıcının bilgisayarını "Remote Procedure Call" ile kontrol etmesini sağlıyor. Hackerların ele geçirdiği bu bilgisayarlar, spam postaları gönderilmesinde kullanılıyor.

Adresinizi saklı tutun

Dünyada en çok spam gönderen ülkelerin başında Amerika geliyor. Kanada yüzde 6.8 ile ikinci, Çin ve Hong Kong ise yüzde 6.24 ile üçüncü oldu. Araştırma, küresel bir sorun olan spam ile mücadelede bir uluslararası hukuki platforma gereksinim olduğunu savunuyor.

Spam postalardan korunmak için kullanıcıların e-mail adreslerini mümkün olduğunca saklı tutmaları, spam postaları açmamaları, ek dosyaları yüklememeleri ve antivirüs programlarını sık sık güncellemeleri tavsiye ediliyor. **NEW YORK**

Bir aylık virüs zararı 78 milyar dolar

İnternet üzerinden yapılan tüm dijital saldırıların ocak ayında dünya ekonomisine verdiği zararın 63 ile 78 milyar dolar arasında olduğu bildirildi.

İngiliz araştırma kuruluşu "MI2G intelligence unit", yaptığı araştırmada, ocak ayında dünyada en çok ve en sık internet virüs saldırısının olduğunu ortaya koydu. Raporda, spam postaların, yalnızca ocak ayı içinde Amerikan ekonomisine 25 ile 31 milyar dolarlık zarar verdiği ifade edildi. MI2G intelligence unit, spam mailerdeki patlamaya paralel olarak 2004 yılının ilk bir aylık dönemindeki zararın 2003 yılı içinde yaşanan zararın yarısına yakın olduğunun altını çizdi. Türkiye ise, Aralık ayında yapılan virüs saldırılarında 18. sırada yer alıyor. **LONDRA**

IĞDIR'DA YAYIN YAPAN HAFTAYA BAKIŞ GAZETESİNİN YAZILARI, AKP'Yİ KIZDIRDI

Gazeteciye ölüm tehdidi

AKP'yi eleştiren haber yaptığı için tehdit telefonları alan gazeteci, suç duyurusunda bulundu

■ M.NASİR KAYA

Iğdır'da haftalık yayınlanan Haftaya Bakış gazetesi sahibi Akay Aktaş, haberlerinde AKP'yi eleştirdiği için ölümle tehdit edildiğini öne sürdü.

Iğdır'da haftalık yayın yapan Haftaya Bakış gazetesi sahibi Akay Aktaş, AKP'lilerin Iğdır Dilucu Sınır Kapısı'nı seçim malzemesi olarak kullandığı yönünde haber yaptıkları için, kendilerini AKP'li olarak tanıtan bazı kişiler tarafından ölümle tehdit edildiğini iddia etti. Haberden hemen sonra tehdit telefonları aldığını kaydeden Aktaş, Iğdır Cumhuruyet Savcılığı'na başvurdu.

Seçim malzemesi yapılıyor

Aktaş, gazetede 1 Mart'ta "Kapı Açılacakmış!" başlığıyla yayımladığı haberin ardından, sayısız tehdit telefonu aldığını belirterek savcılığa suç duyurusunda bulunmak zorunda kaldığını ifade etti. Aktaş, AK P'nin, Bölge halkının ekmek kapısı olarak tanımlanan ve 1999 yılından beri kapalı olan Dilucu Sınır Kapısı'nı açacağı yönünde propaganda yaptığını anlatarak şöyle devam etti:

"28 Mart'ta yapılacak yerel seçimler yaklaşırken, AKP taraftarları kapıyı malzeme olarak kulanıyorlar. 'AKP kazanırsa kapı açılacak' deniyor. Ben de bunu 1 Mart tarihli gazetemde 'Kapı Açılacakmış' başlığıyla kaleme aldım, eleştirdim. Neden şimdiye kadar kapı açılmadı da, 29 Mart'tan sonra açılacak? AKP şimdi iktidar değil mi? Yerel seçimlerden sonra mı iktidar olup, kapıyı açacak? diye sordum. Eğer açabiliyorsa, açmamasında bir art niyetin olduğunu dile getirdim ve bunların bayatlanmış politika olduğunu, seçim malzemesi olduğunu söyledim. Kapının açılmasının AKP'nin elinde olmadığını ve yandaşlarının da bunun farkında olup, yine de halkı kandırıp ucuz hesaplar peşinde koştuklarını yazdım. Bu anlamda da halkımızın duyarlı olmasını ve bu tür vaatlere kanmamasını istedim. Haberin sonunda da, 'AKP 29 Mart'tan sonra açsa açsa ancak bir bahçe kapısı açabilir' dedim."

'Senin kafanı ezeriz'

AKP'li olduklarını söyleyen bazı kişiler tarafından, sık sık hakaret ve kürfürlerlerle dolu tehdit telefonları aldığını kaydeden Aktaş, yazının yayınlanmasından hemen sonra aranmaya başladığını dile getirdi. Aktaş, "Gazeteci olduğumu, yazmaktan da çekinmediğimi belirttim. Telefondaki şahıs bana ağza alınmayacak küfürler etti. Daha sonra 'senin kafanı ezeriz, seni öldürürüz' şeklinde tehditlerde bulundu. Ben de Iğdır Cumhuriyet Savcılığı'na olup bitenler hakında bilgi verdim. Bu seçim atmosferinde bana bir şey olursa, bunu AKP taraftarları yapmış olacaklardır" diye konuştu. **IĞDIR - DİHA**

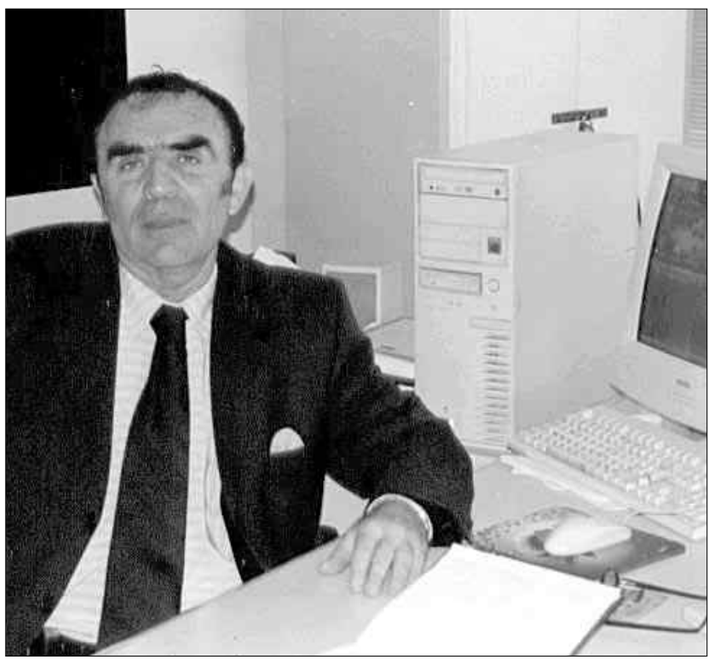

Akay Aktaş, Haftaya Bakış gazetesinde AKP'nin art niyetli olduğunu yazdı

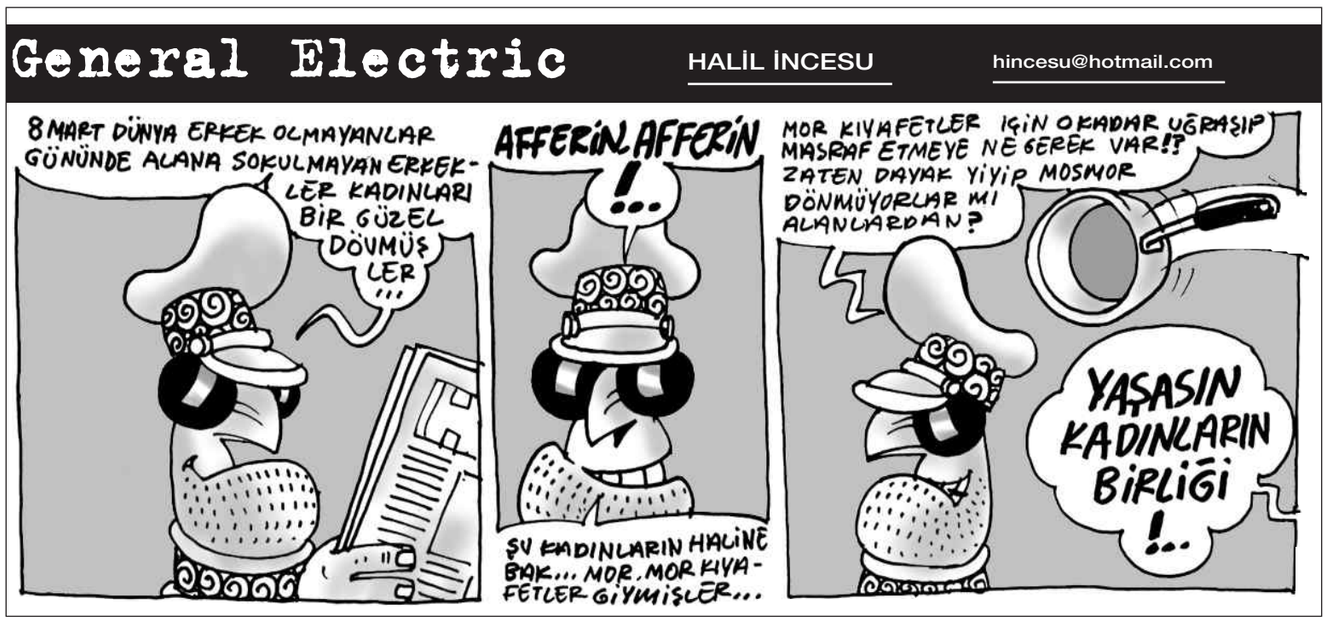

FİLMİN KÜNYESİ

Yatak Muhabbeti

22:30 cnbc-e

Yönetmen: Neil Abramson

Oyuncular: Jerry Springer, Jaime Pressley, Molly Hagan

Amerikan televizyonlarının skandal adamı Jerry Springer'in olaylı şovundan yola çıkılarak çekilen ve Springer'in kendisinin de başrolünü üstlendiği Ringmaster, medya dünyasını hicveden hareketli bir komedi. İnsanların birbirine hakaret ettiği, yumruk yumruğa dövüştüğü, hatta zaman zaman havada koltukların uçuştuğu provokatif bir televizyon şovunun sunucusu olan Jerry Springer, çok yüksek reyting olan bir medya kişisidir. Ringmaster'da anlatılan öykü de bu şova konuk olan bir grup insanın stüdyodan içeri adım atmalarıyla başlayan komediyi anlatan bir film...

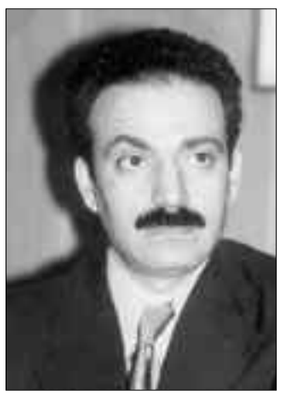

PROGRAMIN KÜNYESİ

3. Alan

20:30 Roj TV

Sunucular:

Sinan Öztürk, Sabri Agir

Sabri Agir ile Sinan Öztürk'ün sunduğu programın bu haftaki konukları Diyarbakır Büyükşehir, Yenişehir ve Bağlar Belediye Başkan adayları, Osman Baydemir, Fırat Anlı ve Yurdusev Özsökmenler olacak. Adaylar nasıl bir yerel yönetim, nasıl bir Diyarbakır sorularına cevap verecekler...

9 MART 2004 SALI YAYIN AKIŞI

ROJ TV

14:00	Vebûn
14:30	Qolo Hîro
15:30	Rojeva Hilbijartinê
16:15	Dokumanter
17:00	Rojname - Canlı
18:00	Dengûbas
18:30	Nûçeyên Erebî
19:00	Nûçe
19:30	Klîp
20:00	Haberler
20:30	Dokumanter - Ber Bi Sînemaya Kurdî ve
21:00	3. Alan - Canlı
23:00	Bûyerên Rojê
23:30	Welatê Rojê
00:00	Girtin

NTV

07:00	Güne Başlarken
09:15	Ekonomi
10:00	Haberler
10:35	Sağlık Raporu
11:35	Avrupa'dan Futbol
12:05	Seçim Zamanı
14:10	Ntv'ye Sorun
15:15	Yakın Plan
15:35	Seçime Doğru
17:00	Anahtar
18:10	Gündem Dışı
19:05	Ve İnsan
19:30	Haberler
20:30	Spor Saati
21:05	Ekodiyalog
23:00	24 Saat

TV 8

07:00	Tv8'de bu sabah
08:05	Başkent'ten
10:15	Yeni Vizyon
12:30	Başkent Sohbetleri
14:15	Güncel
14:45	Trend Alışveriş
18:05	Hayatımız Sınav
19:05	Modern Zamanlar
19:30	Gündemdekiler
20:00	Haberler
21:00	Sinema Medimeler
23:00	Sportmen
00:30	Haber Aktif

TRT 1

07:00	Sabah Haberleri
09:00	Çizgi Film
10:00	Sabah Ola
11:00	Dizi Şaşıfelek Çıkmazı
11:30	Sinema Anneler ve Kızları
13:00	Haberler
13:30	Dizi Senin İçin
18:30	Dizi Yedi Numara
19:30	Ana Haber
20:30	Dizi En Son Babalar Duyar
21:30	Dizi Issızlığın Ortasında
23:40	Sinema Sınırsız Sevgi
01:10	Belgesel

KANAL 7

07:00	Kanal 7'de Sabah
09:00	Hayat Dersleri
11:00	Sinema Dört Yedi Uyuyanlar
13:00	Gündem 13
14:10	Sinema: Kader Arkadaşı
15:45	Evlere Şenlik
19:30	Haber Saati
20:45	Dizi Mihrali
22:00	Şakamera
23:00	Dizi Dumanlı Yol
00:20	Açık Açık
01:30	Haber Maratonu
02:00	Sinema Sessiz Adalet

ATV

07:00	Kahvaltı Haberleri
09:00	Dizi Hayatımın Kadını
11:30	Yarışma
13:00	Gün Arası
13:30	Son Bir Şans Ver
14:50	A' dan Z' ye
17:40	Dizi Çocuklar Duymsın
19:00	Ana Haber
19:50	Avrupa Yakası
21:30	Dizi Yadigar
23:10	Trilyon Avı
00:40	G.A.G.
01:25	Haberler

KANAL D

07:00	Bu Sabah
08:30	Dizi Ruhsar
10:00	Sabah Sabah Seda Sayan
12:40	Çizgi Film
13:30	Kadının Sesi
16:00	Haber
17:00	Yarışma
19:00	Ana Haber
19:35	Günün Yorumu
19:40	Spor
19:50	Sinema
22:20	Dizi: Sultan Makamı
23 50	İyi Geceler Türkiye
00:00	3.Devre

SHOW

05:00	Sinema Kırbaç Altında
07:00	Güne Merhaba
08:00	Dizi Aşk Üçkeni
09:00	Dizi Rebeca
10:00	Sabah Yıldızları
12:15	Sevda Masalı
16:30	Yarışma
18:00	Passaparola
19:30	Ana Haber
20:15	Spor
20:30	Dizi Alacakaranlık
22:00	Dizi Tatlı Hayat
23:30	Televole
01:00	Bu Gece

STV

07:00	Merhaba Yenigün
09:00	İnancın Gölgesinde
10:00	Çizgi Film
13:00	Haberler
13:30	Makul Çözüm
14:40	Dizi Hayatın İçinden
17:10	Sinema
19:00	Ana Haber
19:55	Sır Kapısı
21:45	Sinema "Ölüm Oyunu"
23:45	Dizi "Sevgi Ana
01: 45	Sporda Bugün
02: 00	Haber Zamanı

BULMACA

HAZIRLAYAN: İtalik Ajans

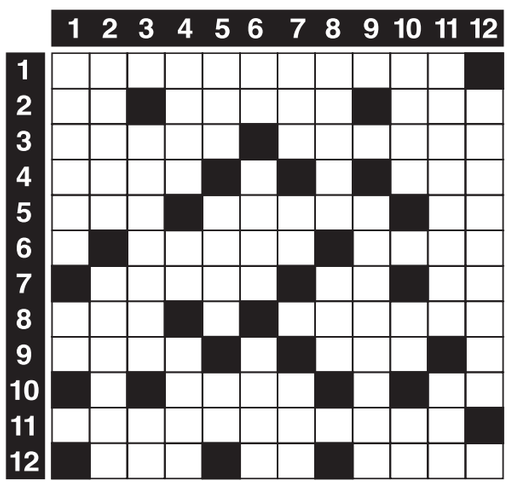

SOLDAN SAĞA

1. Oliver Stone'un bir filmi **2**. İskambilde birli - Hiçbir üzüntüsü olmama durumu, dirlik, huzur - Burun, **3**. Afrika'da bir ülke - Bazı canlıların bazı şeylere karşı hastalık derecesinde gösterdiği tepki **4**. İnandırma - Baş, kafa **5**. En kalın erkek sesi - Balgam taşı - Kara Kuvvetleri (kısaltma) **6**. Bir işte geniş bilgi sahibi kimse - Balık tutma aracı **7.** Mide ile onikiparmak bağırsağında görülen yara, karha - Kalay'ın simgesi - Ötmekten emir **8**. Saf - Arkalıksız iskemle **9**. Telli sazları çalmaya yarayan çalma aracı, mızrap - Güney Kafkasyalı bir halk veya bu halktan olan kimse **10**. Bir tür pembe elmas - Çinko'nun simgesi **11**. Konuk evi **12**. Güzel koku - Eski dilde su - İtalya'da bir kent

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Çekicilik - Bir haber ajansı **2**. Japonya'da bir kent - İstihsal **3**. Çoğunlukla diabetli hastaların kullandığı bir ilaç - Bir nota **4**. Çayır, otlak - Nazi Hücum Kıtası - Bir nehir **5**. Ödünç alınmış - Yolcu ve turistlere geceleme imkanı sağlayan işletme - Bir bıkkınlık sözü **6**. Nikelin simgesi - On sayısının üleştirme sayı sıfatı - Kararlılık **7**. Bir gen özelliği - Köpek - Fasıla **8**. Kunt Hamsun'un ünlü romanı - Bir deniz taşıtı **9.** Bir mevsim **10**. Karşıt, zıt - Becerikli, eli işe yatkın - İngilizce "hayır". **11**. İğne, şırınga - Yerme, çekiştirme **12**. Üç direkli, yelkenli savaş gemisi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	J	İ	M	C	A	R	R	E	Y	■	T	E
2	O	R	T	A	K	■	İ	R	A	D	E	■
3	L	İ	■	H	■	O	T	O	K	R	A	T
4	İ	■	T	İ	K	■	Ü	S	■	A	M	A
5	E	F	■	L	A	M	E	■	Ü	M	Ü	K
6	■	A	A	■	S	A	L	T	■	A	L	A
7	K	■	T	A	T	U	■	A	U	T	■	S
8	A	L	A	M	A	N	A	■	S	İ	S	■
9	T	A	M	A	M	■	R	İ	K	K	A	T
10	M	■	A	Z	O	İ	K	■	U	■	L	■
11	E	L	■	O	N	■	A	E	R	O	S	O
12	R	■	O	N	U	M	■	M	U	R	A	T

BİRÇOK KENTTE MEYDANA GELEN SELDE, ON BİNLERCE EV SULAR ALTINDA KALDI

Selin faturası ağır

DGM'nin adı değiştirilecek

TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu, hazırladığı yeni 50 maddelik Anayasa değişikliği teklifinde, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kaldırılarak, bunun yerine sadece "terör" suçlarıyla ilgili davalara bakacak yeni mahkemelerin getirilmesinin de bulunduğunu açıkladı. Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu, aslında yeni bir anayasa hazırlanması gerektiği görüşünü savundu. Avrupa Birliği'nden de bu yönde tavsiyeler olduğunu ifade eden Kuzu, "1980 dönemindeki anayasanın çok değiştiğini ve bağlantının bozulduğunu söylüyorlar. Ancak şart değil. O da mümkün. Muhalefet partisi de sıcak bakarsa yeni bir anayasa yaparız" dedi. Kuzu, yeni hazırladığı anayasa değişikliği teklifinde, DGM'lerin kaldırılmasının da bulunduğunu belirterek, artık Avrupa'da hiçbir ülkede DGM'lerin kalmadığını en son Fransa'nın da kaldırdığını kaydetti. **ANKARA**

Okutmayan babaya hapis!

TBMM Adalet Komisyonu'nda, yeni TCK üzerinde çalışan altkomisyon, tasarının "Aile hukukundan kaynaklanan yükümlülüğün ihlali" maddesini yeniden düzenledi. Buna göre, aile hukukundan doğan bakım, eğitim veya destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi, şikayet üzerine, bir yıla kadar hapis ile cezalandırılacak. Bu maddeyle hamile iken birlikte olduğu kadınları terk edenlere de ceza getiriliyor. Tasarıda, "Hamile olduğunu bildiği eşini veya sürekli birlikte yaşadığı ve kendisinden gebe kalmış bulunduğunu bildiği evli olmayan bir kadını çaresiz durumda terk eden kimseye, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir" hükmü bulunuyor. Yeni düzenlemede, velayet hakları kaldırılmış olsa da, sarhoşluk veya uyuşturucu maddelerin kullanılması veya onur kırıcı tavır ve hareketlerin sonucu maddi ve manevi özen noksanlığı nedeniyle çocuklarının ahlak, güvenlik ve sağlığını ağır bir şekilde tehlikeye sokan anne ve babanın, üç aydan bir yıla kadar hapis ile cezalandırılması da öngörülüyor.
ANKARA

Fatura ağır geldi!

Şubat ayı elektrik faturası 2 milyar 500 milyon lira gelen Ardahan Öğretmen Evi'nin yönetimi, ilginç ve tartışılır bir yönteme başvurdu. Yönetim, 30 odalı öğretmen Evi'nde kalan öğretmenlerin odalarını yedek anahtarlıklarla çalışanlara açtırıp öğretmenlerin kullandığı ütü, çay ocağı, fön makinesi, teyp gibi elektronik eşyaları toplayıp depoya attı. Öğretmenler, odalarında yapılan aramanın Öğretmen Evi müdür yardımcılarından Öztürk Dündar tarafından yaptırıldığını belirtirken, Dündar da iddiaları reddetmedi. **ARDAHAN**

7 bin evin hasar gördüğü Muş'ta, birçok yerde elektrikler kesildi, tarım arazilerinin 3'te 2'si sular altında kaldı

Muş'ta Murat Nehri ile Alparslan-1 Barajı'nın taşması sonucu oluşan su baskınlarından 7 bin 34 evin zarar gördüğü belirtilirken, sel felaketi nedeniyle okullar, Kars ve Silifke'de 2 gün, Muş'un bazı beldelerinde ise 3 gün tatil edildi.

Muş Valiliği tarafından oluşturulan Kriz Merkezi'nden alınan bilgiye göre, kar sularının erimesiyle birlikte hafta sonu Murat Nehri'nin taşması sonucu 21 köy ve 6 beldeyi su bastı. İl genelinde 7 bin 34 evin sulardan zarar gördüğünü ifade eden yetkililer, toplam 57 bin 300 vatandaşın, yaşanan bu su baskınlarından dolayı mağdur duruma düştüğünü kaydetti. Yetkililer, şu ana kadar 685 evin boşaltıldığını ve vatandaşların yatılı okullara yerleştirildiğini kaydederken, Sivil Savunma ekipleri tarafından 944 vatandaşın sel sularından kurtarıldığı dile getirildi. Hasar tespit çalışmalarına suların çekilmesinin ardından başlanacağı ifade edilirken, Muş'ta bulunan tarım arazilerinin 3'te 2'sinin sular altında kaldığı beldirildi.

Bu arada, kar sularının erimeye başlamasıyla birlikte Muş'ta bulunan Alparslan 1 Barajı'nın su seviyesinin yükselmeye başlaması bölgedeki vatandaşları tedirgin etmeye başladı. Muş'ta birçok yerin elektrik ve suyunun hâlâ kesik olduğu bildirildi.

Öte yandan Şırnak'ın Silopi ilçesinde aşırı yağmur ve eriyen kar suları sele neden oldu. Sel baskınının yaşandığı Bostancı köyüne bağlı Yankale ve Güven mezralarında 5 bin dönüme yakın ekili arazi ve bahçe kullanılmaz hale gelirken, çok sayıda hayvan da telef oldu. Sel baskınları nedeniyle 20 ev de sular altında kaldı.

Okullar tatil edildi

Sel felaketi nedeniyle Kars ve Silifke'de 2 gün, Muş'un Karaağaçlı, Düzkışla ve Yoncalı beldelerinde eğitime 3 gün süreyle ara verildi. Yolların tahrip olduğu belde ve köylerde, yol temizleme ve onarım çalışmaları ise sürüyor.

Bitlis'in Hizan ilçesinde yağışların etkisini göstermesi ile birlikte oluşan sel nedeniyle, Yeşilova, Başçelievler, Taşlıpınar, Gümüşlü mahallelerinde 200'ün üzerinde toprak evde çatlaklar meydana geldi. Evlerini boşaltmak zorunda kalan vatandaşlar, sığınacak bir yer bulamadıkları için her an yıkılma riski bulunan evlerine dönmek zorunda kaldı. Bayındırlık ve İskan Bakanı Zeki Ergezen tarafından haziran ayında açılışı yapılan Hizan-Tatvan arasındaki 5 kilometrelik duble yolun yüzde 80'i de çöktü.

Selin yaraları sarılıyor

Mersin'in Silifke ilçesinde yaşanan sel felaketi ile ilgili yaraların sarılması için çalışmalar sürdürülüyor. Mersin, Adana, Isparta, Burdur, Hatay, Diyarbakır, Kayseri, Karaman, Kırşehir, Antep ve Maraş ile çevre ilçelerden gelen sivil savunma ve belediye ekipleri, baskına uğrayan ev ve işyerleri ile binalarda su ve balçık çekme, sokaklarla okullarda temizleme işlemleri gerçekleştiriyor. İlçede meydana gelen zararın 20 trilyon civarında olduğu belirtiliyor.

Yağış geliyor..

Türkiye, bugünden itibaren yeni bir yağışlı havanın etkisine giriyor. Batıdan gelen yağışlı hava, yarın tüm bölgelere yayılacak. Hava sıcaklığı ise Çarşamba gününden itibaren kuzeybatı kesimlerinden başlayarak tekrar azalacak. **HABER MERKEZİ**

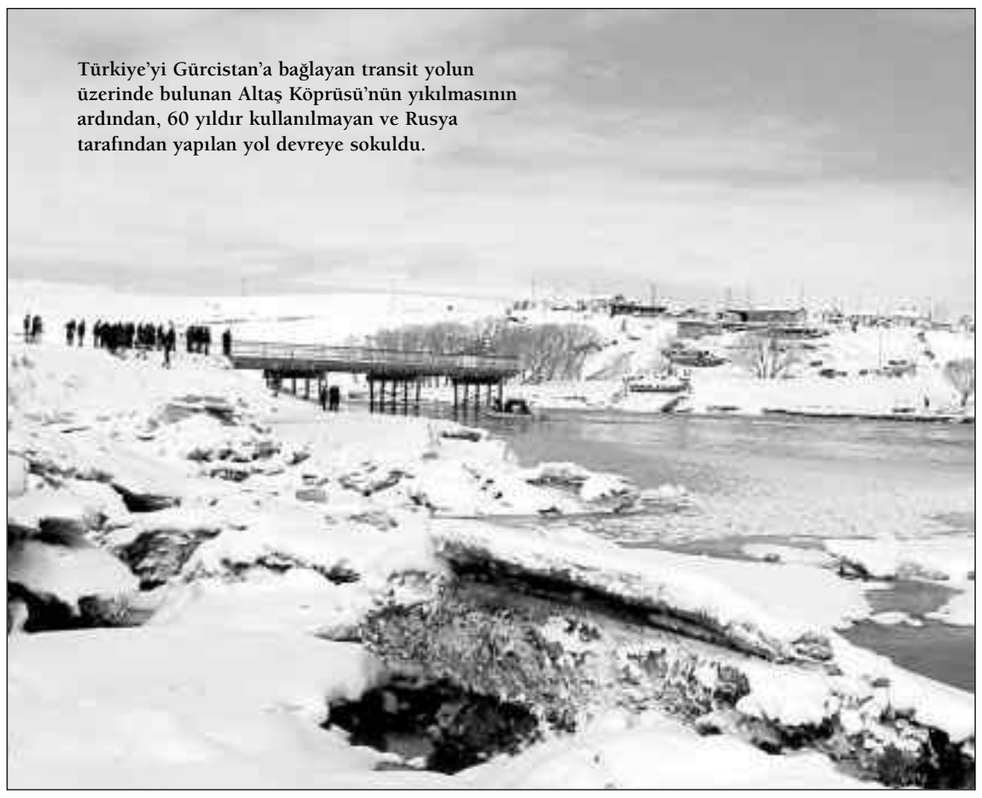

Türkiye'yi Gürcistan'a bağlayan transit yolun üzerinde bulunan Altaş Köprüsü'nün yıkılmasının ardından, 60 yıldır kullanılmayan ve Rusya tarafından yapılan yol devreye sokuldu.

'68 trilyon zarar var'

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), son dönemde yaşanan afetler nedeniyle 283 bin dekar alanın hasar gördüğünü, zararın 68 trilyon liraya ulaştığını açıkladı. Yapılan açıklamada, 24 ilde arka arkaya meydana gelen aşırı yağış, rüzgar ve selin tarım arazilerinin önemli oranda zarar görmesine neden olduğu belirtildi. Yaşanan felaketlerde toplam 283 bin dekar alanın hasar gördüğü ve zararın 68 trilyon liraya ulaştığı bildirilen açıklamada, "Hükümetin Acil Eylem Planı'nda yer alan Tarım Sigortaları Kanunu'nun bir yıldır halen çıkarılamamış olmasının faturası yine üreticilerimizi vurmuştur" denildi.

Çerçiler düştü yollara...

■ BURHAN EKİNCİ - DİHA

Kış aylarında köy yollarının kapanmasından en çok etkilenen ve öteberi satmak için köy köy gezen kamyonetli çerçiler (seyyar satıcılar), baharın renklerini göstermesine sevindi. Seyyar satıcılar, mart ayı ile birlikte yolların açılmasıyla kamyonetlerine yükledikleri eşyaları satmak için yeniden "uzun ince yollara" düşmeye başladı.

Kış boyunca yoğun yağışlardan dolayı köy yollarının kapanması, köy köy gezen kamyonetli çerçileri zor durumda bıraktı. Bozuk olan köy yollarına kar ya da çamur nedeniyle giremeyen seyyar satıcılar, hiçbir iş yapmadan yolların açılmasını dört gözle bekledi. Mart ayının gelmesiyle yolların açılmasına sevinen seyyar satıcılar, kamyonetleriyle köy yollarına düşmeye başladı. Kamyonetlerine yükledikleri öteberileri köylerde satmaya çalışan satıcıları, bu kez köylerde çoğalan bakkalların rekabeti bekliyor. Babasının atla gezme mesleğini, kamyonetle devam ettirdiğini belirten Reşit Ekin'in oğlu Abdulaziz Ekin, kış aylarından yakındı. Kış aylarında köy yollarının kapanmasından dolayı evde oturduklarını dile getiren Ekin, "Mart ayının gelmesiyle birlikte yeniden kamyoneti çalıştırmaya başladık. Köy köy gezmeye koyulduk. Babamın mesleğini devam ettirmek güzel. Ancak ben atla değil kamyonetle yapıyorum. Köylülerin ilgisi var. Ama durumları kötü olduğu için fazla bir şey alamıyorlar. Daha çok mutfak eşyası satıyorum. Günde ortalama 10 milyon kazanabiliyoruz. Bazen hiç kazanamıyoruz. Satışlar gittikçe de azalıyor. Köylüler, bizi görmeleriyle hemen geliyor, eşyalara bakıyorlar. Ama hiçbir şey almadan gidiyorlar" diye konuştu.

25 yıl boyunca seyyar satıcılık yapan Hani'li Reşit Ekin ise, 20 yıl boyunca atla bölgedeki birçok köyü gezdiğini söyledi. Atla satışın daha güzel olduğunu, eski günleri özlediğini ifade eden Ekin, şunları söyledi: "Ben Hani'nin köyündeydim. Kendime güzel bir at almıştım. İlçeden aldığım öteberileri ata yükleyerek Diyarbakır'a bağlı tüm ilçelerin köylerini gezmeye başladım. Eşyalarım azaldığında ya da bittiğinde bir ilçeye uğrardım. Yenisini alıp tekrar köy yollarına düşerdim. Bazen aylarca eve gidemezdim. O zamanlar işimiz iyiydi. Satış da yapıyorduk."

'Mazot derdi başladı'

Artık at yerine kamyonet kullandığını kaydeden Ekin, köy bakkallarından yakınıyor: "Şu an Ergani'de oturuyorum. Atla gezmeyi bıraktım. Kamyonetle geziyorum. Her köyde artık birkaç dükkan bulunuyor. Bu da ister istemez bizim satışları engelliyor. İşler iyi değil. Satış olmuyor. Bazen mazot paramızı bile çıkaramıyoruz. Atla yaptığımda en azından masrafım yoktu. Ayrıca kar, kış, yağmur, çamur demeden dolaşabiliyordum." **DIYARBAKIR**

Geçen yıllarda at sırtında köy köy dolaşan kamyonetli çerçiler, artık köylere kamyonetlerle gitmeye başladılar

HALKIN GÜNDEMİ

Irak problemi...

11 Eylül sonrası ABD rüzgarı esti! Bu rüzgarda yelkenlerini doldurmak isteyenler, küresel gerçeği ve paralel gelişen Büyük Ortadoğu Projesi'ni görmezden gelip, kendini akışa bıraktı. Sadece akışa bırakmadı bölgesel güç dengelerini, çelişki ve çatışmalarını da atlayarak ABD'ye göre düzenlenmeye çalıştı.

ABD'nin Irka müdahalesiyle heyecana kapılıp çok şey bekleyenler şimdi ne düşünüyordur bilemiyoruz; ama rüzgarın tersine döndüğü, gelişmelerin beklentilere yanıt vermediği; genel iyimser havanın yerini kaygılara bıraktığı açık.

Yeni çatışma merkezi

Çünkü Irak durulmadı. Saldırılar, peş peşe patlayan bombalar, intihar eylemleri ABD güçlerinden Şii ve Kürt yapılarına kadar geniş bir yay çizdi ve tüm Irakı etkisine aldı. Bunun en önemli nedeni; bölge düzlemindeki siyasal, dinsel ve etnik karakterli çelişki ve bu çelişkilerin yol açtığı çatışmaların Irak'a taşınmış olmasıydı. Küresel ve bölgesel güçler Irak'ı bir çatışma alanı olarak seçti ve belirleyici olmayı amaçladı... Başta ABD-İngiltere; yine İsrail, Türkiye, İran ve Suriye gibi güçler, bu alan üzerinden etkin olmaya, yeni statükoyu belirlemeye çalıştı.

İç dinamikler ise; Demokratik Irak Birliği ya da Irak Federasyonu yaklaşımını pek önemsemedi; aksine, her biri kendi yaklaşımı üzerinden yeni Irakía biçim vermeye çalıştı. Yani, demokratik Irak federasyonu hedefinden çok, yerel etnik kimlikler, dinsel, mezhepsel farklılıklar, siyasal çelişkiler öne çıktı ve dayatıldı. Daha yalın ifadeyle, Kürtler biraz ABD'ye bel bağladı ve siyasal hedefler açısından ìbağımsız devletî olgusunu bile tartıştı. Şiiler, kendilerini maddi bir güç olarak gördüğünden oluşacak yapının kendi lehlerine olacağını varsayarak daha çok ağırdan aldı, aceleci olmadı; kendilerinin mutlak güç olacağını varsaydı. Türkmenler biraz Türkiye'ye dayandı ve o strateji üzerinden rol oynamak istedi. Bu durum, diğer geri kalan irili ufaklı güç ve yapılar içinde geçerli. Sonuçta birlik ortaya çıkmadı. Üzerinde uzlaşmaya varıldığı belirtilen yeni anayasa metninin geri ve yetersiz bir konumda oluşunun nedeni de bu.

ABD politikasının dışavurumu

Bu genel tablo, bir anlamda ABD'nin Irak politikasını da dışa vurdu. Dikkat edilirse burada ABD somut bir sonuca çok fazla yönelmiyor; daha çok yeni bir proje, Büyük Ortadoğu Projesi'ni merkeze aldığı, Irakíı da bu projenin basamağı yapmak istediği görülüyor. Yine ABD politikasının öyle belirtildiği gibi, demokratikleşmeyi, insan hak ve özgürlükleri, evrensel değerleri içermediği anlaşılıyor. Daha çok, kendine engel olan iktidarları devirme, bu yolla daha geniş alanlara yayılma, bunun koşullarını yaratma gibi bir strateji izliyor; bunun savaşını yürütüyor. Daha yalın ifadeyle ABD, Irakíın sosyolojik yapısı, iç sorunları ve çelişkileriyle pek ilgili değil; daha çok iktidar yapısıyla, iktidarın niteliğiyle ilgili. Kaldı ki, geliştirdiği yeni Ortadoğu projesinin amacı da; merkezi devlet ve iktidar yapılarını tasfiye etmektir. Ancak iç dinamiklere pek dokunmamak, iç çelişkileri bir biçimde korumak, nötr hale getirmek; ancak, bütünen ortadan kaldırmamak. Dinamiklerin iç çelişki ve çatışma yoluyla birbirini tüketmesini sağlamak...

Bundan çıkarılacak sonuç şu: ABD'nin, ne demokratik Irak birliği, ne de demokratik Kürt federasyonlaşması gibi bir hedefe sıcak bakmadığı görüldü. Bu durum, Erdoğan'ın ABD gezisi sonrası daha da netleşti. ABD yönetiminin, Kürtlere ilişkin negatif söylemlerinin öne çıkmasının nedeni de bu. Bunlar da gösteriyor ki, ABD'nin; Kürtleri stratejik ittifak alma, demokratik Irak yapılanması ve Büyük Ortadoğu Projesi'ni Kürtler üzerinden yürütme gibi kesin, stratejik bir hükmü yok. Son dönemde Türkiye seçeneği daha bir öne çıkıyor.

Doğru seçenek...

Ortaya çıkarılacak sonuç ne olabilir? Sonuç şu; bütünen ABD'ye dayalı ve onu uygulayan bir anlayışla Kürt sorununu ele almak, siyasal ilişki, duruş ve yapılanmaları da buna oturtmak yerine, özgücü esas almak, demokratik güçlerle ilkesel ilişki ve ittifaklar geliştirmek daha sonuç alıcı. Yine bölgenin genel özellik ve sorunlarını göz ardı etmeden, çelişkilerini çok fazla dışlamadan, yine dışsal faktörleri de (ABD, İngiltere, Türkiye, İran vb. gibi) çok fazla merkeze almadan, iç dinamiklere dayalı bir yaklaşım göstermek daha gerçekçi. Aynı zamanda gelişme adayı...

Burada Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın geliştirdiği Demokratik Ortadoğu Federasyonu daha gerçekçi ve küresel dayatmaya da tek alternatif. Bu proje üzerinde durmak başta Kürtler, Şiiler ve Araplar açısından çok daha gerçekçi ve sonuç alıcı. Demokratik Irak birliği açısından da gündem bu olmalıdır.

Önce tecavüz edildi, sonra öldürüldü

Maraş'ta 16 yaşındaki çocuk, tecavüz edildikten sonra elle boğularak öldürüldü. Maraş'ta yapılan bir ihbar üzerine polis, Evliya Mahallesi Şehit Çuhadar Ali Caddesi'ndeki yıkık bir evin bahçesinde bir çocuk cesedi buldu. Üzerinden kimlik çıkmayan cesedin, parmak izi araştırması sonucunda zaman zaman evini terk ederek uçucu madde bağımlısı çocuklarla birlikte olan Murat Yılmaz'a ait olduğu belirlendi. Murat Yılmaz'ın 15 günden bu yana evine uğramadığı bildirildi. Yapılan otopside, Murat Yılmaz'ın henüz kimliği belirlenemeyen kişi ya da kişilerce tecavüz edildikten sonra elle boğularak öldürüldüğü saptandı.
MARAŞ

DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ KUTLAMALARI İÇİN BİNLERCE KADIN ALANLARDAYDI

Kadın serhildanı

Van, Diyarbakır ve Dersim'de, kadınlara siyasete daha etkin katılmaları çağrısı yapıldı

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü çerçevesinde gerçekleştirilen kutlamaların dünkü bölümünde kadına yönelik şiddet ve ayrımcılığın altı çizilirken; kadına yönelik şiddete son verilmesi için daha aktif bir mücadele verilmesi gerektiği dile getirildi. Kadın katliamlarının protesto edildiği mitinglerde, kadın haklarına ilişkin yasal düzenlemelere gidilmesi, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorunun çözümü dile getirildi. Dünkü mitinglerde Demokratik Güçbirliği'ne destek verilirken, Abdulah Öcalan üzerindeki tecrit eleştirildi.

Önceki gün, İstanbul, Adana ve Mersin başta olmak üzere birçok kentte yapılan 8 Mart kutlamalarının dünkü bölümünde, Van ve Ankara ile Diyarbakır'daki kitlesel katılım dikkat çekti.

Van Kadın Platformu tarafından "8 Mart Dünya Kadın Günü" nedeniyle düzenlediği mitinge binlerce kadın katıldı. Hacıbekir Mahallesi'nin yol kavşağındaki mitinge yöresel kıyafetler giyerek gelen kadınlar, polisler tarafından üst ve kimlik aramasından geçirildi. Kimlikleri yanlarında olmadığı için birçok kadını mitinge bırakmayan polis, evlerinin damlarında izlemek isteyenleri de engelledi.

Van ve Dersim'deki mitinglerde, 28 Mart'ta Güçbirliği'ne destek verilmesi istendi.

Birlik çağrısı

Mitingde konuşan Güçbirliği'nin Bostaniçi Belediye Başkan adayı Gülcihan Şimşek, kadınların artık tek ses olması gerektiğini belirtirken, DEHAP PM Üyesi Hümeyra Tosun ise, bütün uğraşlara rağmen kadın katliamlarının halen devam ettiğini söyledi. Bütün baskılara rağmen mücadelelerine devam edeceklerini belirten Tosun, "Kadınlar artık erkek egemenliğinin altından çıkarak kendi özgürlüklerine sahip olmalıdır. Bunun için kadınların artık sandık başında kendi iradelerini kullanmaları gerekiyor" diye konuştu.

Öğrencilere engel

Van'da miting yapıldığı saatlerde Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde (YYÜ) "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" nedeniyle yapılmak istenen kutlamaya askerler izin vermedi.

Ankara'da üç dilden

Barış İçin sürekli Kadın Platformu tarafından organize edilen 8 Mart mitingi yüzlerce kadının katılımıyla ve coşkulu bir kutlamayla sona erdi. Toros Sokak'tan sloganlar eşliğinde Abdi İpekçi Parkı'na ulaşan kadınlar, polis noktasında tek tek üst aramasından geçtikten sonra alana bırakıldı. Kürtçe, Türkçe ve Arapça olmak üzere 3 dilde yapılan ortak açıklamada, halkların kardeşliğine vurgu yapılarak, tüm renklerden ve tüm ırklardan kadınlara selam gönderildi. 8 Mart'ın kısa tarihçesinin aktarıldığı açıklamada, 11 Eylül sürecinden bu yana genelde ve kadınlara yönelik şiddette ciddi bir artışın yaşandığına dikkat çekildi.

Leyla Zana alandaydı!

"Tüm insanlık değerlerinin, yaşamın yaratıcısı olan kadının; yaşamdan koparılması ile cinsler arasındaki eşitsizlikler diğer eşitsizlikleri besleyerek, insanlığın kaybedişini başlatmıştır" denilen açıklamada, buna karşın çözümün Ortadoğu'da halklarının demokratik, özgür birliği olduğu ifade edildi.

Leyla Zana'ya desteğin de ifade edildiği bildiride, Kürt kadınlarının özel bir baskıya maruz kaldıkları belirtilerek, "Gülbahar Gündüz, Afife Mintaş bunun en yakın ve en somut örnekleridir. AKP hükümeti 'Düşünmezsen Kürt sorunu yoktur' demektedir. Biz kadınları biliyoruz ki Kürt sorununun demokratik çözümü Türkiye haklarının kardeşleşmesini sağlayacaktır" denildi.

Mitingde, sanatçı Gülay ve Cevahir Canpolat sahne alırken, Ankara Gençlik Kültür Merkezi (AGKM) müzik grubu Stranan Hevî, müzik dinletisi sundu.

Dersim'de miting

Dersim İl Kadın Platformu, "8 Mart Dünya Emekçiler Günü" dolayısıyla Kışla Meydanı'nda miting düzenledi. Demokratik Güçbirliği seçim irtibat bürosunda bir araya gelen gruplar burada kortejler oluşturarak, "Yaşasın halkların kardeşliği", "Yaşasın Demokratik Güçbirliği" sloganları eşliğinde mitingin yapılacağı alana gitti. İki bin kişinin biraraya geldiği mitingde konuşan İl Kadın Platformu Temsilcisi Eğitim-Sen Şube Başkanı Selma Polat, AKP hükümetinin kadınlarla ilgili olarak hazırladığı tasarıları eleştirdi.

Polat'ın konuşmasından sonra şiirler okundu. Çatışmalarda yaşamını yitirenlerin anneleri birer konuşma yaparak, barış ve birlik isteklerini dile getirdiler. Zafer işaretleri yaparak, Zazaca bir konuşma yapan 80 yaşındaki İmoş Bakıray, Demokratik Güçbirliği'nin kadın adayının desteklenmesini istedi. Miting, Tunceli Kültür Sanat ve Dayanışma Derneği'nin folklor ekibinin gösterisi ve Koma Dewreşan'ın Kürtçe şarkıları ile son buldu. Dersim'de ayrıca kadın sorunlarını ele alan bir panel düzenlendi. Paneli polisin izlemesi salondakiler tarafından protesto edildi.

Diğer iller...

Adı geçen üç kentte yapılan mitinglerin dışında birçok ilde çeşitli etkinlikler gerçekleştirildi. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında DEHAP Sakarya İl Kadın ve Gençlik Kolları bir şöleni düzenledi. Bini aşkın kişinin katıldığı şölende, sık sık Abdullah Öcalan lehine sloganlar atıldı. Şölen MKM müzik gruplarından Koma Gulê Xerzan müzik dinletisiyle sona erdi.

Bursa'da ise önceki akşam meşaleli bir yürüyüş gerçekleştirdi.

Elazığ'da Fırat Üniversitesi Bağımsız Gençlik Hareketi (BAGEH) üyesi kadınlar, Adıyaman'da İl Kadın Platformu, Kars'ta Eğitim-Sen

üyeleri karanfil dağıtırken, Muş Varto ile Batman'da Bahar Kültür Merkezi'nde yüzlerce kişinin katılımıyla şölenler yapıldı. DEHAP Malatya Kadın Kolları'nın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günü dolayısıyla düzenlediği şölende, cezavinde bulunan DEP eski Milletvekili Leyla Zana lehine sloganlar atıldı. İskenderun'da ise Emek ve Demokrasi Platformu, Boyacılar Parkı'nda basın açıklaması yaptı. Polisin yoğun güvenlik önlemi aldığı basın açıklamasına yaklaşık 300 kişi katıldı. Erzincan'da ise Eğitim-Sen Şubesi 8 Mart dolayısıyla bir panel düzenledi. Samsun'da da Demokratik Güçbirliği üyesi kadınların katıldığı basın açıklaması gerçekleştirildi.

Barolardan uyarı

Malatya Barosu üyesi kadın avukatlar ise kadınların siyasete aktif katılımı için kota uygulanmasını isterken, Diyarbakır Barosu Kadın Hakları Dayanışma ve Uygulama Merkezi, 8 Mart 2003'ten beri kadına yönelik şiddetin bütün vahşetiyle sürdüğünü belirterek, kadına yönelik şiddeti kınayan bütün kadın örgütleri gibi kendilerinin de "kapkara ve yasta olduklarını" kaydetti. **DERSİM / KARS / BATMAN / VAN - DİHA**

İzmir'de ÖDP'li kadınlar, Güldünya Tören'in ölümünden sorumlu görevliler için suç duyurusu yaptı.

İşkenceler, işkenceciler

5 Mart günü bir basın açıklaması yaptı İHD. İşkencenin yaygınlığını göstermesi açısından illeri sıraladı. Uygulanan işkence yöntemlerini ve ağır işkence yöntemi olarak nitelenen falaka, askıya alma ve elektrik şokuna tabi tutma ile ilgili derlediği verileri kamuoyu ile paylaştı. NTV muhabiri, İHD'nin tam da üzerinde durduğu bir şekilde işkence muamelesine maruz kalmıştı. Bu önemli. Çünkü şu sıralar, işkence nitelemesi, kötü muameleye dönüştürülmeye çalışılıyor. İHD işkencenin yalnız bir sorgulama yöntemi olmadığını, aynı zamanda cezalandırmak amacıyla yapıldığını savunuyordu. Bu yalnızca İHD'nin tezi değildi. BM İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi de cezalandırmadan söz ediyordu işkenceyi tanımlarken. Hilmi Hacaloğlu'nun anlatımlarını dinlediniz mi? Herhangi bir polis memuru yapmıyor işkenceyi. Emniyet Müdür Yardımcısı yapıyor ve diğer memurlar da amirlerinin suçuna ortak oluyorlar.

İHD açıklamasının bir kısmı Özgür Gündem'de yer aldı. Ben tamamını bu köşeye taşıyorum. Bakalım ne demiş İHD:

'Basın açıklaması'

(NTV Muhabiri Hilmi Hacaloğlu'na, İşkenceye Karşı Dayanışma Duygularımızla)

2003 yılında işkence vakalarına rastlanan iller:

İşkence şikayetleri, Ankara, Adana, Ardahan, Ağrı, Aydın, Batman, Bursa, Bingöl, Diyarbakır, Gaziantep, Hakkari, Edirne, Kayseri, Konya, Isparta, İstanbul, İzmir, Manisa, Mardin, Mersin, Muş, Ordu, Siirt, Şanlı Urfa, Şırnak, Iğdır, Tunceli ve Van olmak üzere 29 ilden ve bu il lere bağlı ilçelerden gelmiştir.

■ HÜSNÜ ÖNDÜL ■

Türkiye'nin çeşitli coğrafi bölgelerinde işkence olaylarına rastlanmıştır. İHD verilerine göre, Doğu ve Güneydoğu'da 16 ilde, diğer bölgelerde de 13 ilde işkenceye rastlanmıştır. Böylece işkencenin yaygın bir uygulama olduğu gözlenmektedir. 2003 yılında yapılan işkence uygulaması nedeniyle sonuçlanmış bir dava bulunmamaktadır. 2003 yılında işkence yapmakla suçlanan kamu görevlilerinden herhangi birisinin yargı sonuçlanıncaya değin görevden alındığına tanık olunmamıştır. Herhangi bir emniyet müdürünün ya da ilgili müdürün, kendisi işkenceye katılmasa da sorumlu tutulduğuna ilişkin bir idari tasarruf uygulaması görülmemiştir.

Doğu ve Güneydoğu'da (1) kişi falaka, (5) kişi elektrik işkencesi, (4) kişi de Filistin askısı denilen işkence muamelesine maruz kalmıştır. Adana ve İstanbul'da da birer kişi falaka muamelesine maruz kalmıştır.

Böylece toplam (3) falaka işkencesi vakası tespit edilmiştir.

İstanbul'da (3) Filistin askısı işkencesi tespit edilmiştir.

Böylece toplam (7) Filistin askısı işkencesi tespit edilmiştir.

İstanbul'da (1) kişiye, İzmir'de de (1) kişiye elektrik işkencesi yapıldığı tespit edilmiştir.

Böylece toplam (7) kişiye elektrik işkencesi yapıldığı tespit edilmiştir.

Ankara'da elektrik işkencesi, falaka ve Filistin askısı işkencesine rastlanmamıştır.

Böylece, işkence aletlerinin kaldırılması da dahil yukarıdaki üç ağır işkence yönteminin tekil uygulama haline geldiği gözlenmiştir. Bu durum merkezi bir kararın alındığını göstermektedir. Diğer işkence yöntemleri konusunda da uyarı ve denetim gerekliliği ortadadır. Dolayısıyla sorun zihniyet olarak işkence uygulamasının ortadan kaldırılmasıdır. 2003 yılı toplam işkence sayısı 1391'dir. Bu işkence vakalarının 505'i Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da meydana gelmiştir. İstanbul'da meydana gelen işkence sayısı 283'tür. Toplam 1391 işkenceden 241'i resmi gözaltı merkezleri dışındaki yerlerde yapılmıştır. (Sokakta. İşyerlerinde, otomobil içinde, tarla, bağ bahçe kenarlarında ve benzeri yerlerde.)

En çok başvurulan işkence yöntemleri olarak, kaba dayak (darp), hakaret, hücrede tutma, tuvalet ihtiyacının karşılanmaması, küfür, tehdit, yemek ihtiyacının karşılanmaması (aç bırakma), istemediği hareketi yapmaya zorlama, kelepçenin işkence için kullanılması, zorla ifade imzalatma, uyutmama, göz bağlama, ölümle tehdit etme ve soyma yöntemleri olduğu saptanmıştır.

2003 yılında da, işkence suçu konusunda öteden beri sürdürülen cezasızlık politikası değişmemiştir."

Ne dersiniz?

İHD haksız mı?

Diyarbakır'da barış talebi

"8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü' dolayısıyla Diyarbakır"da düzenlenen mitinge katılan binlerce kadın, barış ve özgürlük taleplerini ifade etti.

Diyarbakır Kadın Platformu tarafından İstasyon Meydanı'nda organize edilen miting için sabah saatlerinden itibaren Eskihal Kavşağı'nda toplanan binlerce kadın, davul zurna eşliğinde halay çekerek, "Jin jiyan azadi", "Be serok jiyan nabe" sloganları attı. Yöresel kıyafetli kadınların çoğunlukta olduğu binlerce kişi, "Herne peş Marşı" söyledi. Eski Hal Kavşağı'na gelen erkeklerin de alkışlarla kadınlara destek vermesi dikkat çekti. SHP Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Osman Baydemir ile alt kademe belediye başkan adayları da kadınlara karanfil dağıtırken, kadınlar kortej halinde, "Jin jiyan azadi", "Biji serok Apo" sloganları eşliğinde İstasyon Meydanı'na doğru yürüyüşe geçti.

Kortejin önünde yer alan Diyarbakır Barış Anneleri İnisiyatifi üyeleri, "Toplumsal barışın geleceği Kürt ve Türk analarının birliğidir" yazılı pankart araksında yürürken, "Güneş sensiz yaşam asla", "Kadınlar güneşle özgürleşmeye", "Şemse, Güldünya, Kadriye yetmedi mi sana TCK" yazılı dövizler dikkat çekti.

Tek tek üst arama

Tek tek üst aramasından sonra alana giren kadınlar ile, platformun ön tarafında duran erkekler arasında tartışma yaşandı. Miting Tertip Komitesi'nin uyarıların sonucu platformun ön tarafı kadınlara ayrıldı. DEHAP Kadın Kolları Genel Başkanı Yasemin Andan mitingde yaptığı konuşmada, binlerce kadının mücadelesi sonucu burada olduklarını vurgulayarak, demokrasi ve özgürleşme mücadelesinde yaşamını yitiren kadınları andı.

Yaklaşan yerel seçimlere değinen Andan, yerel yönetimlerde en çok kadının yaşam alanları bulunduğunu belirterek, Demokratik Güçbirliği kadın adaylarına destek verilmesini istedi.

Selis Kadın Danışmanlık Merkezi Müdüresi Hacer Özdemir büyük alkış alan Kürtçe konuşması zılgıtlarla sık sık kesilirken, polis kamerasının alanda çekim yapması zaman zaman gerginliğe neden oldu. **DİYARBAKIR - DİHA**

KONGRA-GEL'den 8 Mart için mesaj

KONGRA-GEL Başkanı Zübeyir Aydar 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla yazılı bir açıklama yaptı.

"Her türlü adaletsizliği, sömürüyü ortadan kaldırmak kadının özgürlüğünde kilitlidir" diyen Aydar, tüm demokrat ve özgürlükçü güçleri, kadın özgürlük mücadelesi etrafında saf tutmaya çağırdı.

8 Mart 2004'ü karşılarken bugünün ve geleceğin dünyasında kadının demokrasi özgürlük ve yaşamın kilidi olarak öne çıktığını kaydeden Aydar mesajında şunlara yer verdi: "Dünyamızda erkek egemenliği sürdüğü sürece gerçek anlamda özgürlük ve demokrasi yaşanamayacaktır. Kadın üzerindeki baskı ve sömürü ortadan kalkmadıkça eşitlik yaratılamayacaktır. Her türlü adaletsizliği, sömürüyü ortadan kaldırmak kadının özgürlüğünde kilitlenmiştir. Bu temelde kadının kendi öz gücüyle mücadelesini geliştirmesi tüm demokrat ve özgürlükçü güçlerin de bu mücadele içerisinde saf tutması gerekir." **FRANKFURT - MHA**

YEREL SEÇİMLERE AZ BİR ZAMAN KALA HAYALİ SEÇMEN TARTIŞMASI BAŞLADI

Ölüler de 'seçmen' oldu

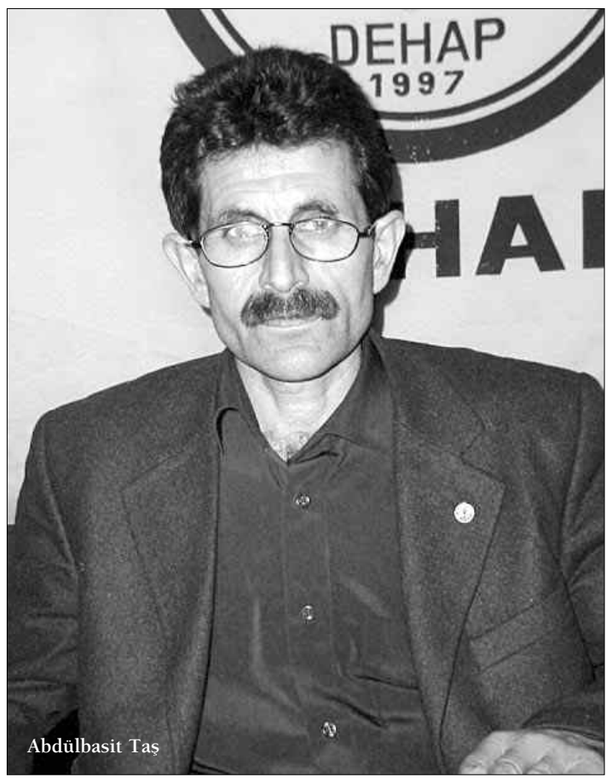

Abdülbasit Taş

Kazanmak için ilginç yöntemlere başvuran sahtekarlar, ölüleri de seçmen kütüğüne yazdırdı

Muş'un Varto ve Diyarbakır'ın Çermik ilçelerinde yurtdışında yaşayan veya ölen çok sayıda kişinin seçmen kütüklerine yazıldığı belirlendi.

Nüfusu 2 bin 800 olan Diyarbakır'ın Çermik ilçesine bağlı Yukarı Şeyhler beldesinde bir önceki seçimlerde 800 olan seçmen sayısı, yeni yazılan bin kişiyle birlikte bin 800'e çıktı.

Rakamı "abartılı" bulan Yukarı Şeyhler Belediye Başkanı Emin Çelik, göç veren beldesinde yeni iş alanlarının açılmadığını, yeni konutların yapılmadığını belirterek mahkemeye başvurdu. Bunun üzerine seçmen listesinde yapılan araştırmada 2000 yılında ölen Hüseyin Avcı, Çermik nüfus idaresinde alınan nüfus kayıt örneklerinde 31 Temmuz 2002 tarihinde ölen Esma Dursun, 20 Kasım 2003'te ölen Hasan Kızılay, 17 Ekim 2003'te ölen Emiş Güldoğdu, 2 Mart 2003'te ölen Ömer Günaydın ve 13 Şubat 2000'de ölen Hüseyin Avcı gibi 20 ölünün ismine rastlandı.

Varto'da da aynı durum

16 bin 400 nüfuslu ve 5 bin 687 seçmeni bulunan Muş'un Varto ilçesinde de durum pek farklı değil. İddialara göre, özellikle Yenimahalle'de yıllardır yurtdışında bulunan ve ölen yaklaşık 150 civarında "sahte seçmen" kaydına rastlandı. Şu an hayatta olmayan ve kayıtlı oldukları tespit edilen isimlerden bazıları şöyle: "Necmettin Kaya, Şerefnaz Akkaya, Emine Şahin, Asi Avinç." Avrupa'da olanlar ise şunlar: "Medeni Çiçek, Tarık Çiçek, Ersin Çiçek, Fuat Bingöl, Savaş Sarıkaya, Abdülkerim Aydınkaya, Gülten Urkan."

DEHAP'tan yakın takip

İddiaları gündeme getiren DEHAP Varto İlçe Başkanı Abdülbasit Taş, seçmen kütüklerinin tümünü incelediklerini söyledi. Taş, şunlara dikkat çekti: "Seçmen yazılımının ardından biz dosyaları alarak inceleme yaptık. İncelemelerimiz sonucu, özellikle Yenimahalle'de birçok mükerrer yazılım tespit ettik. Bu mükerrer yazılanların yüzde 50'si Avrupa'da ikâmet edenlerden oluşuyor. Hatta aralarında 10 kadar ölmüş mükerrer kayıda bile rastladık. Buna benzer kayıtlarla Gümgüm ve Kültür mahallelerinde de karşılaştık."

Olay yargıya gidiyor

Mükerrer kayıtlara ilişkin suç duyurusunda bulunacaklarını belirten Taş, "Mükerrer kayıtların silinmesi ve kimler tarafından yazdırıldıklarının ortaya çıkartılması için İlçe Seçim Kurulu ve savcılığa suç duyurusunda bulunacağız" diye konuştu. **HABER MERKEZİ**

AKP adayı, Aşure Günü nedeniyle yapılan etkinlikte protesto edildi.

Aşure Günü'nde Durak'a protesto

Adana Alevi Bektaşi Birlikleri'nin 9. Aşure Günü'ne katılan Demokratik Güçbirliği'nin SHP Belediye Başkan adayları, halk tarafından alkışlarla karşılanırken, AKP Adana Büyükşehir Belediye Başkan adayı Aytaç Durak ise, "Hortumların nerede, hırsız başkan" sloganlarla yuhalandı.

Adana Alevi Bektaşi Birlikleri, Mimar Sinan Açıkhava Tiyatrosu'nda kitlesel olarak "9. Aşure Günü" düzenledi. Yaklaşık 5 bin kişinin katıldığı "Aşure Günü", renkli görüntülere sahne oldu. Sabah saatlerinden itibaren tiyatro alanında birçok yere kurulan kazanlarla pişirilen aşure, halka dağıtıldı. Aleviliğin simgesi olan ve üzerinde Alevi önderlerinin ismi ile "Gelin canlar bir olalım" yazılı kızıl bantlar taşıyan çocuklar ise, ilgi odağı oldu.

Aşure Günü'ne siyasi parti belediye başkan adayları da yoğun ilgi gösterdi.

Güçbirliği adaylarına ilgi

Aşure Günü, Kerbela'da yaşamını yitiren 12 İmamlar ve geçtiğimiz günlerde Kerbela ve Afganistan'da Aşure Günü'nde yaşanan patlamalarda hayatlarını kaybedenler anısına yapılan 1 dakikalık saygı duruşu ile başladı. Etkinliğe katılan Güçbirliği'nin Adana Büyükşehir Belediye Başkan adayı Sedat Doğan, Seyhan Belediye Başkan adayı Dr. Salim Canoğulları ve Yüreğir Belediye Başkan adayı Bekir Sıtkı Özer halk tarafından alkışlandı.

Aşureye katılan AKP Adana Büyükşehir Belediye Başkan adayı Aytaç Durak ise, "Hortumların nerede, hırsız başkan" sözleriyle yuhalandı. Aşure Günü, Grup Çığ'ın konseri ile devam etti. **ADANA - DİHA**

Konak'ta Sarışın'a destek

Demokratik Güçbirliği'nin Konak Belediye Meclis adayları, adaylığı düşürülen Ahmet Sarışın'ın eşi Müesser Sarışın'ı destekleyeceklerini açıkladı. SHP Konak Belediye Meclis adayları adına açıklama yapan Tamer Akcan, İzmir'de AKP ve CHP'nin kan kaybettiğine dikkat çekerek, kendilerinin halkla bütünleştiğini ve emeğiyle geçinen namuslu tüm insanların güvenini kazandıklarını söyledi. Ahmet Sarışın'ın adaylığının düşürülmesine üzüldüklerini ifade eden Akcan, "Sarışın'a yapılanları kınıyoruz. Bayan Sarışın'a da 'Aramıza hoş geldiniz' diyor ve tüm meclis adaylarının onu destekleyeceğinden şüphesi olmasın" diye konuştu. **İZMİR**

TKP'liler yargılandı

TKP Diyarbakır İl Örgütü'ne "Ji bo biratîya gelen, işgalê re na/Halkların kardeşliği için işgale hayır" yazılı pankart astıkları için haklarında dava açılan parti yöneticileri Hicran Çelik, Feyyaz Erdem ve Elif Doğan'ın yargılanmasına başlandı. 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davada "Siyasi partiler Türkçe dışında bir dilde propaganda yapamaz hükmüne muhalefet etmek"le suçlanan sanıkların ifadeleri alındı. Davalı tarafın savunma için ek süre talep etmesi üzerine duruşma, 26 Nisan 2004 tarihine ertelendi. **DİYARBAKIR**

Adan: Erdoğan halkı kandırıyor

DYP Genel Başkan Yardımcısı Celal Adan, "maneviyatı hortumlamak"la suçladığı Başbakan Tayyip Erdoğan'ı halkı kandırmakla suçladı. DYP Beyoğlu İlçe Örgütü'nde basın toplantısı düzenleyen Adan, AKP'nin ve Erdoğan'ın halkın "dini inançlarını ipotek altına aldığını, milli ve manevi değerleri istismar ettiğini" söyledi. AKP'nin 1996 yılından beri devam eden hortumların hesabını sormadığını dile getiren Adan, "Bir müstemleke (sömürge) anlayışıyla iktidar yürütülüyor. Şu ana kadar bütün sorunları dışarıya ihale eden Erdoğan hükümeti, başlayan seçim süreciyle birlikte tekrardan halkın milli ve manevi değerlerini istismar etmeye, halkı kandırmaya başlayanlar ile bugün maneviyatı hortumlayanlar arasında hiçbir fark yok" dedi. **DİYARBAKIR**

Öztürk'ten Van'a hizmet sözü

Demokratik Güçbirliği'nin Van Belediye Başkan adayı Mesut Öztürk, yerel seçimlere hazırlık çalışmaları kapsamında Şabaniye Mahallesi'nde seçim bürosunun açılışına katıldı. Çoğunluğu kadınlardan oluşan yaklaşık 2 bin kişiye hitaben konuşma yapan Öztürk, belediyeyi kazanmaları durumunda başta belediye başkanı olmak üzere bütün belediye çalışanlarını halkın hizmetine sokacaklarını söyledi. Öztürk, "Partimizin belirlediği politikalarla statükocu gücü yeneceğiz. Biz Van'ın sorunlarını çözmek için bu göreve talip olduk. Belediyeyi kazanmamız durumunda tüm projelerimizi devreye sokup sorunları bir bir çözeceğiz" diye konuştu.

Baykal'ın 'kadın' çelişkisi

CHP Lideri Deniz Baykal, kadın aday göstermediği İstanbul'da kadın sorunundan söz etti

Belediye Başkan adaylarını belirlemede yoğun eleştirilere maruz kalan CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, dün İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında pot kırdı. Baykal, kadının konumunun ve sorunlarını toplumun aynası olduğunu belirterek, son dönemde yaşanan "namus" cinayetlerine değinirken, İstanbul'da hiçbir ilçe belediyesinde aday göstermemesi dikkat çekti.

CHP'nin İstanbul Büyükşehir ve ilçe belediye başkan adayları, Hilton Convention Center Oteli'nde düzenlenen törenle tanıtıldı. Törende konuşan CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, İstanbul'da iki dönemdir var olan belediyecilik anlayışının yaşanan sorunlara cevap vermediğini ifade ederek, yeni bir belediyecilik anlayışına ihtiyaç olduğunu söyledi. Bir kar yağışının bile kenti yaşanmaz hale getirdiğini belirten Baykal, "Trafiğin Arap saçına dönüştüğü, depreme karşı kalıcı çözümlerin bulunamadığı bir belediyecilik anlayışı iflas etmiştir" dedi. Başbakan Tayip Erdoğan'ın "CHP'nin kökü bereketsiz" sözlerine atıfta bulunan Baykal, "Toplumun her kesiminden adaylarımız var. Dönüp buraya bak diyorum" şeklinde konuştu.

Baykal, kadın konumunun ve sorunlarının toplumun bir aynası olduğunu belirterek, Türkiye'nin bu noktada herkesi üzen görüntülerden kurtulamadığını, törelerin işlediği yerde hukukun işleyemeyeceğine dikkat çekti. Deniz Baykal, kadın sorunlarından bahsederken, İstanbul'un 33 ilçesinin hiçbirinde kadınları belediye başkanlığına aday göstermemesi ise çelişki olarak yorumlandı.

Baykal'dan sonra kürsüye çıkan CHP İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Sefa Sirmen, İstanbul'da gerçekleştirecekleri seçim zaferinin Türkiye'nin aydınlık yolunun başlangıcı olacağını iddia etti. Sirmen, İstanbul'u turizm kenti haline getireceklerini vaat etti. **İSTANBUL**

CHP Lideri Deniz Baykal'ın açıkladığı İstanbul belediye başkan adayları arasında kadınların bulunmaması dikkat çekti.

Halis: Güçbirliği umut kaynağı oldu

Eski Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ziya Halis, Demokratik Güçbirliği'nin Türkiye'de sosyal demokrasinin zaaflarının aşılmasında umut kaynağı olduğunu söyledi.

Güçbirliği'nin SHP Bağcılar Belediye Başkan adayı Prof. Dr. Gazi Aydın ve Belediye Meclis üyesi adayları düzenlenen şölenle halka tanıtıldı. Umut 6 Düğün Salonu'nda düzenlenen şölene, Özgür Parti Genel Başkan Yardımcısı Cemal Coşkun, DEHAP İstanbul İl Başkan Yardımcısı Murat Yazıtekin, Eski Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ziya Halis, CHP Amasya eski Milletvekili Cemalettin Gürbüz, Kars eski Milletvekili Zeki Naci Tarhan, Ankara eski Miletvekili Mehmet Kerimoğlu, Antep eski Milletvekili Bahattin Alagöz ve Güçbirliği'nde yer alan partilerin ilçe başkanlarının da aralarında bulunduğu yaklaşık bin kişi katıldı. Şölende konuşan Ziya Halis, Güçbirliği'nin Türkiye'de sosyal demokrasinin zaaflarının aşılmasında umut kaynağı olduğunu belirterek, "Bazı sol partiler 'DEHAP bu oluşum için bir zaaftır' diyorlar. Oysa DEHAP bu oluşum için bir kazanımdır. Sosyal demokrasiye yakışan bütün toplumsal kesimleri kucaklayabilmektir. Kürt sorunu bir kangren haline gelmiştir. Bu sorun bugüne kadar uygulanan yöntemlerle çözülmedi. Bir atasözü vardır 'Kan kanla yıkanmaz suyla yıkanır' derler. Bu sorunun barışçıl yöntemlerle çözülmesi gerekir. Bu sorunların çözümü ve Güçbirliği'nin kazanması için çaba harcamalıyız" dedi.

'Katılıma ihtiyaç var'

Belediye ve İl Genel Meclis Üyesi adaylarının tanıtılmasının ardından konuşma yapan SHP Bağcılar Belediye Başkan adayı Prof. Dr. Gazi Aydın da, belediyeyi halkla birlikte yöneteceklerinin sözünü verdi. Prof. Dr. Aydın, "Artık gün kandırma günü değil. Biz katılımcı ve denetleyici bir belediyecelik uygulayacağız. Planlamayı sizinle yapacağız. Planların başarıya ulaşıp ulaşmadığını siz denetleyeceksiniz. Beğenmediğiniz planı değiştirebileceksiniz. Yani belediyeyi siz yöneteceksiniz" diye konuştu.

Yapılan konuşmaların ardından Koma Ahmedê Xanî Folklor Grubu, Hasan Sağlam Müzik Grubu sahne aldı. **İSTANBUL - DİHA**

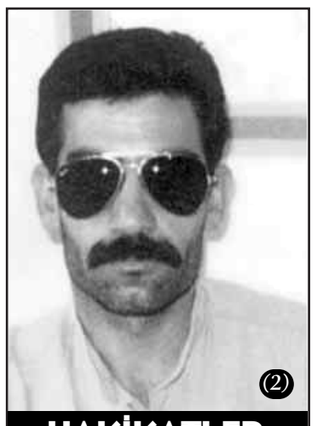

(2)

HAKİKATLER ARAŞTIRILSIN ADALET SAĞLANSIN

DEVLETİN KADROLU CELLADI ABDULKADİR AYGAN ANLATIYOR...

Cinayetlerin merkez üssü: SARAYKAPI

Sahte plakalı araçlarla kaçırılan yurtseverlerin son adresi, JİTEM'in Saraykapı'daki merkeziydi. Burada işkence çığlıkları, ölümle susturulurdu

Gözaltına alınanlar, kaçırılanlar ya İl Jandarma'daki sorguya, ya Bölge Jandarma'daki sorguya, ya da Saraykapı'daki JİTEM sorgusuna alınır. İl Jandarma ve Bölge Jandarma'daki sorguya alınıp da şanslı olanların hafızasında "Mavi gözlü Zeki" diye bir sorgucunun silueti kalır. Fakat Saraykapı'daki JİTEM sorgusuna girenlerin neredeyse hiçbiri tanık olamaz. Çünkü burada çığlıklar, ölümle susturulur.

Saraykapı'nın işkencecisi ve infazcısı Abdulkadir Aygan, karıştırılan üç sorgu yeri ile ilgili ayrıntıyı şöyle açıklıyor:

"JİTEM'in Saraykapı'dan başka sorgu yeri yoktu. Orada uzun bir koridor ve sonradan ek olarak odalar, hücreler halinde bölünmüştür. Küçük küçük hücreler. 3-4 tane hücresi var. Bir iki tane büyük oda vardı. Orada sorgulanıp bekletiliyorlardı. Orada bazıları infaz ediliyordu, çuvallanıp, götürülüp atılıyordu. Herkes diğer sorgu yerlerini orayla karıştırıyordu. Normal Jandarma Bölge sorgusu ve İl Jandarma Alay sorgulama yeri birbiriyle karıştırılıyordu. Diyarbakır Askerlik Şubesi'nin yanındaki sorgu yeri, Diyarbakır İl Jandarma ve Jandarma Komutanlığı'nın sorguladığı yerdir. Yukarısı ambar olarak kullanılıyordu.

Burada 'Mavi gözlü Zeki' Batuhan isimli sorgucu komutan vardı. Bunların bir olayına şahit oldum. Engin kod adlı Astsubay Erdal Salıncak diye birisi vardı. Bir genci pasajdan almışlardı. Beni ve Abdulhakim Güven'i yanlarına aldılar. Bir de uzman çavuş vardı. Silvan yolu üzerinde bir karakola götürüp bu gence gerilla elbisesi giydirildi. Eline bir de kalaşnikof verildi. Bu genç, uzman çavuş ve Abdulhakim Güven tarafından öldürüldü. Daha sonra basında da 'Karakola saldıracaklardı' diye lanse ettiler.

Bunlar JİTEM'le alakalı değil. JİTEM sadece Saraykapı'dadır. Saraykapı'ya götürüp, hücrelerde sorguluyor. Alınan adam sağ bırakılmaz. Bilgi alıyor, infaz ediyor. Ya çuval içinde, ya da başka şekilde Diyarbakır bölgesinde ya da başka bölgeye götürülüp atılıyor. JİTEM, komplo türü bir tutuklattırmaya gitmez. Fırsatını bulursa düşürür."

Saraykapı hatırası

JİTEM elemanları Abdulkadir Aygan, Başçavuş Osman Altıntaş, erler Ercan ve Murat...

JİTEM'de adam kaçırma yöntemi

"Bir kişiyi kaçırmak için üç kişiden aşağı bir ekip oluşturulmuyordu. Kaçırılacak kişi fiziki anlamda güçlü ya da silahı olma ihtimali varsa, dört kişi ya da iki araba ile gidiliyordu. Bir araç kontrol ediyordu, diğer araç alıyordu. Şoförle beraber dört kişi oluyordu. Arkada oturan kişiler, aralarına aldığı şahsın kafasını eğiyordu ve nereye gittiğini görmesini engellemek için gözlerini bağlıyordu. Araba JİTEM binasının kapısına yanaştırılıyordu, çevredekiler görmesin diye. İçeriye alınıyordu ve ondan sonra hücrelere atılıyordu. Alınanların hiçbirisi sağlam çıkmıyordu."

Ölüm plakası: 21 EF 916

"Sivil arabalar Ankara'da kayıtlıydı. Operasyona gidildiğinde sürekli sahte plaka takılırdı. Mesela 21 EF 916 JİTEM'in kullandığı sahte plakalardan biriydi. Bu plakayla Peguet minibüs ile üç kişinin cesedi çuval içinde peynir ya da süt fabrikasına götürüldü. Plakalar, araçlarda sürekli değiştirilirdi."

JİTEM'in istihbarat raporu

KUM üyesi Mehmet Şen'i Yeşil öldürdü

Mehmet Şen

Aygan'ın anlatımlarına göre Kürdistan Ulusal Meclis (KUM) üyesi olduğu bildirilen Mehmet Şen, Nizip Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli Ahmet ve Sedat adlı polilerin işbirliği sonucu Yeşil tarafından 26 Mart 1994'te kaçırıldı. Tırnakları çekilen, parmakları ezilen ve vücudunun çeşitli yerlerine işkence edilen Şen'in cenazesi 29 Mart'ta Antep'te bir çukura atılmış olarak bulundu. Demokrasi Partisi (DEP) üyesi de olan Şen'in öğretmen olan eşi Nuray Şen, olaydan önce iki kez bir grubun eve geldiğini; ancak kapıyı açmadığını söyledi. Nuray Şen, "Gelenler arkadaşıyız, dedi. Ben de 'Evde yok' dedim. İsimlerini söylemediler. Şüphelendim. Daha sonra kahvede kendilerini polis olarak tanına kişiler tarafından alındı. Üç gün sonra işkence edilmiş cenazesini bulduk" dedi.

Aygan, Mehmet Şen'in Yeşil tarafından Nizip Terörle Mücadele Şubesi'ndeki Ahmet ve Sedat isimli polislerin yardımıyla tuzağa düşürülüp öldürüldüğünü söyledi. Ajandasındaki Şen ile ilgili istihbarat raporunu da JİTEM'in haftalık istihbarat toplantısından aldığını belirten Aygan, bilgilerin bu toplantıda ortaklaştırıldığını söyledi.

Raporda, Mehmet Şen'in eski TSİP üyesi olduğu, Necip kod adını kullandığı, yerel seçimlerde önce DEP'ten aday olduğu-, DEP'in seçimlerden çekilmesi üzerine bağımsız adaylığını koyduğu bilgisine yer veriliyor. Belli bir sistematiğe sahip olan istihbarat raporuna Mehmet Şen'in eşgali, "Uzun boylu, esmer, kır saçlı, normal yapılı"; görevi ise "Güney-batı Eyaleti Meclis üyesi" notu düşüldü. 13 Mart 1994'te Birecik'e gittiği, güvenlik kuvvetleriyle tartışmaktan çekinmediği notu da düşülen raporda, "Faili meçhul olayları Devlete mal etmeye çalışan bir tiptir. Kendisine aşırı güvenir" bilgisi dikkat çekti.

İstihbarat raporunda, eşi Nuray Şen'in ilkokul öğretmeni olduğu, Eğitim-Sen Nizip Şube Başkanı ve faal olduğu notu da düşüldü.

Jandarmadan gizlenen operasyon

JİTEM, henüz resmen kurulmadan ve operasyon yetkisi verilmeden önce, Bismil'de Cem Ersever komutasında, Musa Toprak adlı gerillaya yönelik illegal bir operasyon yapıldı. Abdulkadir Aygan, kendisinin de katıldığı bu örtülü operasyonu anlattı.

"Derdo kod adlı Selahattin Görgülü, kırsaldaki gruptan Batman merkezine Felemez Ağa'yı cezalandırmak için gönderiliyor. Bu gelip Felemez Ağa ile görüşüyor ve 'Seni öldürmeye geldim; ama öldürmeyeceğim' diyor. Ağadan kendisini 'ezmeyecek' bir yere teslim etmesini istiyor. Felemez Ağa da Batman'daki Grup Komutanı Abdulkerim Kırca'ya teslim ediyor. Kırca da Selahattin'i alıp yanımıza getirdi.

Biz de Asayiş Komutanlığı Karargah Bölüğü'nde o sırada askeriz. Resmiyette orada görünüyoruz. Fakat JİTEM, istediği yere ve operasyona götürüyordu. Yani JİTEM'deydik; ama sivil askerdik. Selahattin Görgülü ve Mete kod adlı İbrahim Babat sivil oldukları için JİTEM onlara ayrı odalar verdi. Selahattin Görgülü tüm bildiklerini Cem Ersever'e anlattı. O da Hikmet Köksal Paşa ve Hayri Kozakçıoğlu'na iletti.

Selahattin Görgülü, Bismil'de Melle Mahmut'un oğlu Musa Toprak'ın Kuzey Irak Kampı'ndan yeni geldiğini Ersever'e anlattı. Bunun üzerine Cem Ersever de Musa Toprak'ı düşürmek için plan yaptı. Oradaki Jandarma Komutanı ile kendi emrindeki Diyarbakır İstihbarat Timi'ni de devreye soktu. Timin komutanı olarak Diyarbakır Jandarma İstihbarat Komutanı Yüzbaşı Murat Kırkkaya vardı. İstihbarat timinde ben, Ali Ozansoy, İbrahim Babat, Adil Timurtaş, Selahattin Görgülü ve Fethi Çetin bulunuyordu. Bir de başçavuş ve uzman çavuş oradaydı. İki sivil arabayla Bismil'e gittik. Mavi renkli Reno Selahattin Görgülü'ye verildi. Şoförlüğünü de sivil giyimli bir başçavuş yapıyordu. Selahattin Görgülü, Musa Toprak'ı bir kurye vasıtasıyla bir alana getirdi. Yeni yapılan caminin köşesinde buluşma sağlanacaktı. İtirafçı Ali Ozansoy'un sahte bir pusulayla Musa Toprak'la buluşması sağlanacaktı. Hepimiz silahlıydık ve geleceği güzergahta volta atıyorduk. Musa Toprak yanımızdan geçti, durumdan herhalde şüphelendi, izini kaybettirdi.

Yüzbaşı Murat Kırkkaya, İbrahim Babat ve ben buluşma noktasına doğru yürüyorduk. Cem Ersever telsizden anons yaptı, Musa Toprak'ın caminin karşısında, bakkalın yanında ayakta beklediğini ve elinde portakal poşeti olduğunu söyledi. O an Murat Yüzbaşı dedi ki; 'Git arkadakilere söyle, çabuk gelsinler'. Adil Timurtaş ve İbrahim Babat yan taraftaki sokaktan geliyorlardı. Ben onları çağırmaya gittim. Geldiğimizde Murat Kırıkkaya, Musa Toprak'ın bir koluna, Fethi Çetin de diğer koluna girmişti. Yere yıkmaya çalışıyorlardı. Murat Kırıkkaya Musa Toprak'ı düşürmek için telsizle vuruyordu. O yıkılmıyordu, üzerinde montu ve eli de cebindeydi. Meğer cebindeki el bombasını pimini çekmeye hazırlamış. Onlar onun için kolu tutup bırakmıyorlarmış. Biz yetişmeden büyük bir patlama oldu ve biz kendimizi yere attık. Kalktığımızda bir kişi cansız yatıyordu. Fethi Çetin elini tutmuş camiye doğru koştu, kolu koptu. Yüzbaşı da yerde kıvranıyordu. Musa Toprak ise olay yerinde ölmüştü.

Musa Toprak

Yaralı yüzbaşı ve Fethi Çetin'i Cem Ersever'in beyaz Kartal marka arabasıyla Diyarbakır Askeri Hastanesi'ne götürdüler. Biz de istihbarat timinden bir başçavuşun kullandığı yeşil renkli Kartal arabaya bindik. O esnada bir bekçi çıktı, 'Durun! Kimsiniz falan' dedi. Biz de 'Jandarma' diyerek olay yerinden ayrıldık.

Olayı Bismil Jandarma'nın üzerine yıktılar. Çünkü JİTEM'in yasal operasyon yapma yetkisi yoktu. JİTEM burada yetkisini aşmıştı. Hedef canlı yakalanacaktı, daha sonra gizli götürüp sorgulanacaktı ve gereken bilgi aldıktan sonra öldürülecekti."

HAYATINDAKİ KİLOMETRE TAŞLARI

Kontrgerillaya koşuş

1975'te Osmaniye'de ortaokulu okurken, atletizme başladı. Spor yarışmalarında birkaç kez başarılı oldu. Bir süre Adana'da atletizm antrenörü Hasan Tekin tarafından çalıştırıldı. Daha sonra Adana Motor Meslek Lisesi'ne girdi. Aygan, bu döneme ilişkin şunları söylüyor: "O yıl yaz tatilinde senatör seçimleri vardı. Ali Topuz ve yanında CHP'nin üst düzey yetkilileri Osmaniye'ye geleceklerdi. Seçim propagandaları için CHP Gençlik Kolları ile birlikte yazılamaya çıktık. Ülkücü faşistler pusu kurdular ve Osmaniye içinde bizi taradılar. Ben sağ tarafımdan kurşun yedim. Sol tarafıma geçen kurşun çok sonraları çıkarıldı."

Okurken PKK'lilerle tanıştı. 1977'de okulu bırakıp Nizip'te siyasi faaliyetlere başladı. 1978'de Baykuş soy isimli bir ülkücü dernek başkanını yaraladı. Baykuş'un ifadesi üzerine 3 kişi ile birlikte firari oldu. Bu sırada Hilvan ve Siverek tarafında silahlı mücadele başladı.

Güneybatı Eyaleti'nde sorumlu olan Ali Ömürcan (Terzi Cemal), kendisine Nizip'te askeri kanat sorumluluğu verdi. Nizip'te 22 Şubat 1980'de yakalandı. Antep 1. Şube'de 5 gün işkenceli sorgudan geçti. Antep Tugay Cezaevi'ne konuldu. Yakalanan silahların temiz çıkması üzerine 1.5 yıl Nizip, Antep ve Kilis cezaevlerinde kaldıktan sonra tahliye oldu. Hemen askere alındı. Kıbrıs'ta askerdeyken firar edip Avrupa'ya gitti. Ardından da PKK'ye katıldı. Şirvan, Sason, Mutki ve Hizan kırsalında faaliyet yürüttü. 1986'da ise PKK'den kaçarak Siirt Alay Komutanlığı'na teslim oldu. Burada o dönem yüzbaşı olan Cem Ersever tarafından sorgulandıktan sonra Diyarbakır Cezaevi'ne konuldu. Ardından aynı grupta bulunan Mardinli Murat Kızıl ve Tuncelili Hüseyin Yeşilbağ da 40-50 gün sonra teslim oldu. Ali Ozansoy ve Hüseyin Tilki gibi kişilerin kaldığı itirafçılar koğuşuna konuldular. Ardından faaliyet yeri Adana olması nedeniyle Adana E Tipi'ne gönderildi. Pişmanlık Yasası nedeniyle verilen idam cezası 15 yıla indirildi ve 1990'da tahliye oldu.

Recep Tiril, Abdulkadir Aygan ve Hayrettin Toka acemi eğitim gördü.

JİTEM 1990'da kuruldu

"JİTEM fikri, 1990 yılında o dönem Siirt'te görev yapan Yüzbaşı Cem Ersever tarafından ortaya atıldı. Ersever, Bölge'deki hiçbir komutandan değil, emirleri direk Ankara'dan alıyor ve operasyonlar yürütüyordu. Bağımsız bir istihbarat birimi oluşturma önerisini kabul ettirdi. 1990'da askerde olan itirafçılar Genelkurmay'ın emriyle hangi sınıfta olduğuna bakılmadan jandarma sınıfına geçirildi. İtirafçılar, Silvan'daki Er Eğitim Alayı'nda ilk eğitimlerini aldılar. Ben, Recep Tiril, Adil Timurtaş, Hayrettin Toka, Ali Ozansoy gibi itirafçılar bu eğitimden geçtik. Sonra Diyarbakır Jandarma Asayiş Komutanlığı Karargah Bölük Komutanlığı emrine verildik. Birlikte olmamıza rağmen, aynı binada bulunan ve Cem Ersever'in komutanlığını yaptığı Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı emrinde sivil olarak çalıştırılmaya başlandık. Sivil kişiler görünümündeydik.

En üst oluşumu Ankara'da

JİTEM'in en üst oluşumu Ankara'daki Jandarma İstihbarat Gruplar Komutanlığı'dır. Merkezi de Aydınlıkevler'dedir. Buna bağlı olarak birçok ilde Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı var. Benim bildiğim Batman'da TPAO'nun içinde, bölüğün yanındaydı. Van'da İnzibat Merkezi içinde, İstanbul'da ise Beşiktaş'tadır. Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı'na bağlı olarak da Tim Komutanlıkları vardı.

Susurluk kazasından sonra JİTEM hakkında aleyhte gelişmeler olunca, Jandarma İstihbarat Grup Komutanlıklarını, Jandarma Bölge Komutanlığı'na ya da Alay Komutanlığı'na bağladılar. Sanki Ankara ile bağlantılı değilmiş gibi bir duruma getirildi. Tepki nedeniyle JİTEM inkar edildi ve üstü örtüldü. Normal askeri birimin emrinde istihbarat görevi yapan bir birim görüntüsü verilmeye başlandı."

YARIN:
- Vedat Aydın'ı hangi ekip öldürdü?
- Muhtarın ölüm şifresi nasıl verildi?
- Abdulkadir Aygan'ın 'testere' ile tanışması...

ŞIRNAK'TA, BAKIRHAN VE BERABERİNDEKİ GÜÇBİRLİĞİ HEYETİNİ ON BİNLERCE KİŞİ KARŞILADI

Şırnak ayaktaydı

Bakırhan, Silopililere seslenerek, 'Tanış ve Deniz'lerin başlattığı yürüyüşü iktidara getirin' dedi

Şırnak'ın Cizre, İdil ve Silopi ilçelerini ziyaret eden Demokratik Güçbirliği heyetini, on binlerce kişi karşıladı. Coşkulu kalabalığa hitap eden DEHAP Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, Serdar Tanış ve Ebubekir Deniz'in akıbetini sordu.

Demokratik Güçbirliği, seçim gezisi kapsamında Şırnak'ın İdil ilçesini ziyaret etti. Şehir merkezindeki turun ardından parti binası önünde toplanan 7 bin kişilik coşkulu kalabalığa hitap eden DEHAP Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, Güçbirliği'nin kuşatma altına alındığına dikkat çekerek, "Bu kuşatmayı yarmanın tek yolu; birlikte davranmaktır. Kendi aramızdaki kırgınlıklara son vermektir. Yıllardır sahiplendiğimiz barış ve demokrasi mücadelesini güçlendirmektir" dedi.

'Zanaların yüzünü ağartın'

28 Mart'ta İdil'de barış ve demokrasi güçlerinin kazanmasını isteyen Bakırhan, "Cezaevindeki Selim Sadakların, Zanaların yüzünü ağartmak için haydi iktidara" dedi. Daha sonra Güçbirliği konvoyu, yoğun tezahürat altında Cizre'ye hareket etti. İlçe girişinde "Botan Bağımsız Gençlik Hareketi" imzalı, "Serhildanların kenti Cizre ve Botan'dan güneşe selamlar", "Demokratik Güçbirliği, Cizre halkına hoş geldiniz" yazılı pankartlarla karşılanan heyet, ilçe merkezinde kendilerini bekleyen on binlerce kişiyle buluştu.

Güçbirliği'ni karşılamak için Cizre ve İdil'de çoğunluğunu kadınların oluşturduğu on binlerce kişi ayaktaydı.

Dövizler dikkat çekti

"Kürdistan'a hoş geldiniz", "Ulusal önderimizi selamlıyoruz", "Özgürlük çiçeğimizi alacağız", "Çiçeğimizi istiyoruz", "Özgürlük güneşimizi selamlıyoruz" dövizlerinin açıldığı mitingde Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan lehine sloganlar atıldı. Buradaki coşkulu kitleye hitap eden Bakırhan, Tanış ve Deniz'in bulunmamasını eleştirerek, "Serdar Tanış ve Ebubekir Deniz'in faillerini bütün gazeteler yazdı, hepimiz gördük. Ama hakim ve savcılar görmedi. Onlar kaybettirdiler, peki ama bizim gibi on binleri nasıl kaybettirecekler, nasıl görmezden gelirler" dedi.

'Parti de, halk da sizsiniz'

Antidemokratik uygulamalara karşı direnenlerin Şırnak halkı olduğunu vurgulayan Bakırhan, "Parti sizsiniz, halk sizsiniz, iktidar sizsiniz" dedi. Meydanın yarısını dolduran kadınlara yönelik mesajlar da veren Bakırhan, "Cizre kadını, bugün bu duruşuyla 8 Mart'a damgasını vurdu. Artık onlar Türkiye'nin en çok adayı olarak Demokratik Güçbirliği içinde sesini yükseltecek. Onlar başkanınız, belediye başkanımız, yöneticimiz olacak" dedi.

Silopi de ayaktaydı

Güçbirliği heyeti, Cizre'den sonra Silopi'ye geçti. Bakırhan ve beraberindekileri, çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu büyük bir kalabalık, ellerindeki "Güneşimiz nerede, biz oradayız" ve "Solda birlik, Ortadoğu'ya özgürlük" yazılı pankartlarla karşıladı. Kitle konvoy eşliğinde 1.5 kilometre yürüdü. İlçede on binlerce kişiye hitap eden Bakırhan, "Silopi'de kadınıyla, genciyle, gecenizi gündüzünüze katarak, Tanış ve Denizlerin başlattığı yürüyüşü iktidara getirin" dedi. **ŞIRNAK - DİHA**

Nasreddin Hoca'nın kemikleri sızlayacak

■AYDIN BOLKAN■

28 Mart yerel seçimlerine bir aydan az bir zaman kalmasına karşın, hala seçim havasına girilemedi. Türkiye'nin dört bir yanında ANAP, DYP, SP, hatta bazı yerlerde CHP tabanından AKP'ye doğru bir kayış var. 1984 ve 1987 seçimleri sonrasında herkesin gözdesi haline gelen ANAP'ta yaşanan lale devri, artık AKP'de de yaşanmaya başladı.

Geçmişte Bölge'de ANAP'a ciddi bir sempati vardı. Bu sempatinin altında Özal'ın Kürt sorununa bakış açısı ve biraz da ANAP'ın izlediği rant ekonomisinden pay almak yatıyordu. Bugün de bölgede sağ partilerin tabanlarından AKP'ye bir kayış gözleniyor. Fakat bu geçişte siyasal kaygılar değil, rant ve çıkar ilişkileri yatıyor.

AKP'nin Kürt sorunu karşısındaki yaklaşımı net. AKP'ye sıcak bakan çevrelerin bu eğiliminin altında rant ekonomisi yatıyor. Kimi yerlerde sırtını AKP iktidarına dayayarak işbaşına gelmek, kimi yerlerde ise, kazanılamayacağının bilinmesine karşın, iktidarın ilişkilerinden faydalanmak için kazanmama pahasına aday olmak.

AKP bu yaklaşımlarını bildiği adaylara ve çevrelere iktidarını pekiştirmek için kapısını açmış durumda. Adana'da Aytaç Durak, Ankara'da Melih Gökçek gibi bir çok isim bu nedenlerle AKP listelerine alındı. Bölge'de ise, Bingöl, Siirt, Muş, Mardin gibi kentlerde Demokratik Güçbirliği'nin etkisinin kırılması için her yol mübah sayılıyor.

AKP'nin Mardin ve Batman gibi kentlerde adaylarının belirli olmasına karşın, il seçim kurullarına zamanında vermemesi nedeniyle seçime girememesinin altında bazı kuşkular aramak gerekir. Fadıl Akgündüz'ün 150 milyar lira karşılığında tahliye edilmesi ise, bu kuşkuları daha da pekiştiriyor.

Ve Siirt AKP'nin her koşulda kazanmayı hedeflediği bir kent. Bu kent üzerinden yürütülen gizli pazarlıklara Mardin de bulaştırıldı. Her ne kadar AKP tarafından SP'nin desteklendiği yönünde haberler yayılsa da, Fadıl Akgündüz ve DYP adaylarıyla yapılacak görüşmeler ve pazarlıklar bu iki kenti belirleyecek. Bunun ilk adımı ise, geçenlerde AKP milletvekillerinin DYP'li adayla yaptıkları görüşme oldu. Kentlerde pazarlıklar ve güç ilişkilerine dayalı pazarlıklar devam etmesine karşın, hala seçim havası sokağa yansımamış. Sokaklar durgun.

Güçbirliği'nin Siverek'ten başlattığı Bölge gezisi, seçim havasını da beraberinde başlattı. Herkesin DEHAP'ı beklediği Bölge illerinde, DEHAP Güçbirliği'nin çatı partisi SHP ile birlikte startı verdi. Bu başlangıç, Urfa ve Mardin'den sonra, Batman, Siirt, Şırnak üzerinden devam ediyor.

Bunun yanında bir de seçim vaatleri var; Nasreddin Hoca fıkralarını aratmıyor. Bölgenin tamamında son 5 yılda devletin tüm olanaklarına ve teşviklerine rağmen 50 bin kişiye iş bulunamadı.

MHP Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkan adayı, işbaşına gelmesi durumunda ise, 57 bin kişiye iş bulacağı sözü veriyor. Vaatler bununla kalsa iyi. Bir de Dicle nehri üzerine bir deniz ve denizin ortasına da ada vaadediyor.

AKP adayı ise, "Düşünmezseniz, Kürt sorunu yoktur" diyen Genel Başkanı Tayyip Erdoğan'ın aksine, gittiği her yerde Kürtçe konuşuyor. Genel Başkanı Kürt realitesini tanımazken, kendisi Kürtçülük yaparak oy peşinde koşuyor. Diyarbakır Spor Külübü Başkanlığı'nı, seçim bürosu olarak kullanmaya devam ettiği Diyarbakır Kalkınma Vakfı'nı seçim propogandasının temel argümanı haline getirmiş

Fakat 2001-2002 sezonunda birinci lige çıkan Diyarbakırspor'un kendi döneminde zor bela küme düşmekten kurtulduğunu ise unutuyor. Üstelik çeşitli kaynaklardan aktarılan ve transferde kullanılan 15 trilyona rağmen.

AKP'nin seçim vaatlerine gelince; Uzanlar'a ait olan ve TMSF tarafından el konulan Ergani Çimento Fabrikası'nın belediyeye kazandırılmasından, Diyarbakır'a 5 fabrika kurulmasına kadar. Bir de Toplu Konut Projesi var. Toplu konut vaadinde bulunan AKP adayının tam beş yıl önce başlattığı Tepeşehir Konutları Projesi'nden ise, bugüne kadar tek bir daire tamamlanmamış.

Tam 5 yıl önce Kayapınar'da inşaatına başlanan ve 5 yılda bitirilmesi planlanan 11 bloktan bir tanesi bitirilmek üzere, 3 tanesinin kabası devam ediyor. Ama AKP adayı toplu konut projelerinde ısrarlı.

Seçim vaadleri gerçekten Nasreddin Hoca fıkralarını aratmıyor, ama hocanın fıkraları, en azından insanları güldürürken düşündürüyor.

SHP adayları gül dağıttı

SHP Mersin Belediye Başkan adayları 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle kadınlara gül dağıttı.

SHP Mersin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Fikri Sağlar, Akdeniz Belediye Başkan adayı Kemal Peköz, Toroslar Belediye Başkan adayı Ahmet Özer ve Yenişehir Belediye Başkan adayı Ali Özveren, İstiklal ve Silifke Caddesi'nde 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle kadınlara gül dağıttı. Kadınlar tarafından yoğun ilgi ile karşılanan SHP'li adaylar cadde üzerindeki esnafları da ziyaret etti. **MERSİN-DİHA**

Antep'te açılış

Demokratik Güçbirliği bileşenleri Şahinbey İlçesi Güzelvadi ve Akdere mahallelerinde birer seçim bürosu açtı. Açılışta konuşan EMEP Şahinbey Belediye Başkan adayı Mecit Bozkurt, AKP hükümetinin de tıpkı kendinden öncekiler gibi birçok vaadle başa geldiğini, ancak 1 yılı aşkın dönemde bu vaadlarini tutmak bir yana, halkın, emekçilerin yaşamını daha da çekilmez hale getirdiğini söyledi. 300 kişinin katıldığı açılışta sık sık "Yaşasın halkların kardeşliği" ve "Bijî biratîya gelan" sloganları atıldı. Daha sonra Akdere Mahallesi'nde de bir seçim bürosu açıldı. **ANTEP**

600 DYP'li SHP'ye geçti

Güçbirliği'ne geçişler DYP Urfa örgütünden istifalarla sürüyor

Urfa'nın Suruç İlçesi'nde DYP'den ayrılan Bijan Aşireti'ne mensup 600 kişi, SHP'ye geçti.

Urfa'nın Suruç İlçesinde DYP'den ayrılan Bijan Aşireti'ne üye 600 kişi, Demokratik Güçbirliği adayı Dr. Ethem Şahin'i desteklemek için SHP'ye geçti. DEHAP İlçe binasında yapılan törende konuşan SHP Suruç Belediye Başkan adayı Şahin, Güçbirliği'ne birçok yerde katılımların devam ettiğini belirterek, Suruç'ta Güçbirliği'nin daha da güçleneceğini söyledi. Şahin, katılımların verdiği mesajın önemli olduğunu vurguladı.

Suruç'ta DYP'den istifa eden 600 kişi, Güçbirliği adayı Dr. Ethem Şahin'in desteklemek için SHP'ye geçti.

Kenayi aşiretinden destek

Urfa'da Güçbirliği'ne bir destek de Kenayi Aşireti'nden geldi. Aşirete mensup 400 kişi yerel seçimlerde Demokratik Güçbirliği'ni destekleme kararı aldı. Hürriyet Caddesi'ndeki seçim bürosunda düzenlenen törene katılan Kenayi Aşireti mensupları, seçimlerde SHP adayı Emrullah Cin'i destekleme kararı aldıklarını bildirdi. Açılışta konuşan Güçbirilği'nin Viranşehir Belediye Başkan adayı Emrullah Cin, yerel seçimlerde güçlü bir çıkış yapacaklarını söyledi. Partilerinin her geçen gün güçlendiğini, bu birlikteliği bozmaya kimsenin hakkı olmadığını ifade eden Cin, bağımsız aday Ali Göl'ün, kendisinin DEHAP adayı olduğuna ilişkin propaganda yaptığı söylentileri üzerine de "SHP-DEHAP'ın adayı benim" dedi.

Yazar: Bizim alnımız ak

Eyübiye Mahallesi'ndeki seçim bürosu açılışında konuşan Yazar, 20 yıl önce belediye başkanlığı yaptığı döneme göre, şimdi hiçbir şeyin değişmediğini, aksine daha da gerilediğini söyledi. Urfa'yı yöneten 20 yıllık zihniyetin bugün isim değiştirerek, halkın karşısına çıktığını kaydeden Yazar, "Bunların ismi AK olabilir. Ama zihniyetleri karadır. Bizim ise kalbimiz ve anlımız AK'tır. Sizler ellerinizi vicdanınıza koyarak oyunuzu isme mi, yoksa gerçeklere mi vereceğinizi kendiniz seçin" şeklinde konuştu. Yazar'ın konuşması sırasında sık sık "Biji Serok Apo", "Dişe diş, kana kan, seninleyiz Öcalan", "AKP şaşırma, bak çıkarız dağlara" sloganları atıldı. Yazar'ın konuşmasının ardından bir grup genç, Eyübiye Caddesi üzerinde sloganlar eşliğinde AKP seçim bürosu önüne kadar yürüdü. Yazar, Yukarı Göklü beldesindeki açılışta da kaybetmeye tahammüllerinin olmadığını belirterek, seferberlik ruhuyla çalışılmasını istedi. Yazar, Karşıyaka ve Sırrın Mahalleleri'ndeki seçim bürosu açılışlarına da katılarak, halktan destek istedi. **URFA - DİHA**

'Varlığını açıklamayanlara oy vermeyin'

Murat Karayalçın

Demokratik Güçbirliği'nin Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adayı SHP Genel Başkanı Murat Karayalçın, AKP adayı Melih Gökçek'in mal varlığını açıklamamasına tepki göstererek, "Mal varlığını sizlerden saklayan bir adaya oy vermeyin" çağrısında bulundu.

Karayalçın, Keçiören'de açılışta Gökçek ile CHP adayı Yılmaz Ateş'e yüklendi. Gökçek'i, kente çukur kazdırmaktan başka bir şey yapmamakla eleştiren Karayalçın, şöyle konuştu: "Melih Gökçek, 10 yıldır Ankara'yı yönetmektedir fakat bu zaman diliminde hiçbir hizmette bulunmamıştır. Bir önceki belediyenin çalışmalarını tamamlamaya çalışmıştır. Bunu ben söylemiyorum, aynı partiden arkadaşı Turgut Altınok söylüyor. Sayın Başbakan, Ankara'nın ilkel olduğunu söylüyor; ilkel olan Ankaralı ve Ankara değil, Melih Gökçek ve yönettiği belediyedir."

'Gökçek'ten kurtulmalıyız'

Gökçek'in mal varlığını açıklamamasına da tepki gösteren Karayalçın, seçmenlere seslenerek, "Mal varlığını sizlerden saklayan bir adaya oy vermeyin. Bu dönem Ankara, Gökçek'ten kurtulmalı. Çünkü görevini hakkıyla yerine getirmiyor" dedi.

'Ölçü 1999 oyları'

CHP adayı Yılmaz Ateş'i ise, "3 Kasım seçimleri ölçüdür" sözlerinden dolayı eleştiren Karayalçın, "Benim için ölçü olan 3 Kasım seçimleri değil, 1999'da aday olup aldığım oylardır. Sevgili Ateş'e daha önce de söyledim. Ön seçim yapalım, 1 günlük iş. Eğer benim daha önce aldığım oyların binde birini dahi alırsa, ben çekilir ve onun için çalışırım ama ben önde çıkarsam, aynı tavrı ondan da beklerim" dedi. **ANKARA - DİHA**

BİRÇOK ÜLKEDE, YEREL YÖNETİMLERE DEMOKRASİNİN BİR KURUMU OLARAK BAKILIYOR

Yerel yönetimler ve demokrasi

Kentler ve belediyeler, devletin en küçük birimleridir. Özgürlük ve demokrasinin, devlet ve toplumda varlığını sürdürebilmesi için, kentlerin ve belediyelerin canlı bir şekilde gelişmeleri gerekir

■ İHSAN YÜCE

Günümüzde yerel yönetimler, siyasal olgunluğun gelişmesi, demokratik anlayışın benimsenmesi ve ülke barışına katkı sağlanması yönünden büyük önem kazanmıştır. Bu yönetimlerde gösterilecek başarı, demokratik anlayışın gelişmesine ve ülke düzeyinde, bu alanda bir barışçıl ortamın oluşturulmasına yardımcı olacaktır.

Bundan dolayı artık hemen her ülkede, yerel yönetimlere demokrasinin önemli kurumları olarak bakılmaktadır. Yerel yönetimleri önemli kılan özelliklerin başında, halkın kendi kendini yönetmesine olanak vermesi gelmektedir. Dolayısıyla yerel yönetimler, demokrasinin başlıca öğesi olarak kabul edilmekte, halkın yönetime katılması, çoğunluk ilkesi, yöneticilerin halka danışmaya önem vermesi ve daima hesap verme sorumluluğu içinde bulunmayı hissetmesi gibi ilkeler, demokrasinin işleyebilmesi için önemli bir zemin hazırlamaktadır.

Belediye yönetimi, vatandaşa katılım ve denetim olanağı sağlar. Kentler ve belediyeler, devletin en küçük birimleridir. Özgürlük ve demokrasinin devlet ve toplumda varlığını sürdürebilmesi için, kentlerin ve belediyelerin canlı bir şekilde gelişmeleri gerekir.

Yerel yönetimin yaygın ve güçlü olmadığı hiçbir yerde demokrasinin iyi işlediği görülmemiştir. Yerel yönetim ile özgürlük, eşitlik, etkinlik, ortak yaşam gibi aşağı yukarı aynı değerleri taşıyan demokrasi, çağdaş düzeyde anlamlılığını arttırabilmek için, "özgürlüğün yerel ruhuna" yeni bir bağlılık yaratmak durumundadır.

Bu konuda Thomas Jefferson, "Halkın, sadece yöneticilerle yüz yüze bırakıldığı her yönetim yozlaşmaya mahkumdur. Bu nedenle yönetimin tek güvenilir emanetçisi bizzat halkın kendisidir" demektedir. Yerel yönetim ile demokrasi arasındaki ilişkiyi Alex de Tocueville de şöyle ifade etmektedir: "Yerel yönetim kuruluşları, özgür ulusların gerçek gücünü oluşturur. İlkokulların bilime katkısı ne ise, yerel meclislerin özgürlüğe katkısı da odur. Bir ulus, özgür bir yönetim kurabilir. Ancak yerel yönetim olmadan özgürlüğün ruhuna sahip olamaz."

Yerel yönetimler, demokrasinin okulu ve demokratik eğitim kuruluşlarıdır. Yerel yönetimler, halkın demokratik eğitimini ve daha yüksek düzeyde siyasetçilerin yetiştirilmesini sağlayan temel kaynaklardan biridir.

Tarihçe

Türkiye'de Batılı anlamda yerel yönetimlerin çok eski bir geçmişi yoktur.

Batı'da yerel yönetimlerce yerine getirilen kimi kent hizmetlerinin, Osmanlı'da esnaf örgütlerince ve vakıflarca yerine getirildiği bilinmektedir. Tarihçiler, Osmanlı İmparatorluğu'nda resmileşmiş yerel yönetim statüsünün, "merkeziyetçilik sisteminin yerleşme gereği ve özellikle azınlık unsurlarının siyasal katılımları ve etnik haklarını elde etmeleri yönünde dış devletlerin yaptığı baskılar sonucunda ortaya çıktığını" belirtiyor. Batı'da ve Osmanlı İmparatorluğu'nda yerel yönetimlerin nasıl bir gelişme seyri izlediğini, en doğru ve ayrıntılı biçimde, İstanbul'da uzun yıllar mektupçuluk yapan Osman Nuri Ergin'in yapıtlarında görmekteyiz. Ergin, Osmanlı İmparatorluğu'nda Batılı anlamda belediyeler kuruluncaya kadar, belediye işlerinin vakıflarca yerine getirildiğini, hatta belediyelerin kurulmasından sonra, ikinci bir belediye demek olan Evkaf Nezareti'nin kurumsal olarak yaşamasına 2. Meşrutiyet'in ilanına kadar izin verildiğini kaydediyor.

Tanzimat'tan önce hem hükümet, hem belediye, hem de yargı işleriyle görevli kadılar vardı. Bu sistem, Arap ve İslam geleneklerine dayanıyordu. Kadı'nın belediyecilik alanında baktığı en önemli iş, bugün belediye kolluk güçlerine bırakılmış olan esnafın denetimi ve narh (etiket) işleriydi.

İlk belediyeler: Beyoğlu ve Galata

İlk modern belediye gereksinimi, İstanbul'da yabancıların yoğunlukta olduğu Beyoğlu ve Galata'da kuruluyor. Bu dönemde ilk kez seçimle iş başına gelen Meclis-i Belediye oluşturuluyor. Ancak bu, sadece Beyoğlu ve Galata için istisnai bir durumdur. Belediyeler, sadece kentsel yönetim ve bayındırlık alanlarına bakıyor. Osmanlı'daki 1864 ve 1871 tarihli Vilayet Nizamnameleri (Kanunnameler), günümüz Türkiye yerel yönetimlerinin başlangıcı, ya da kuruluş belgeleri olarak kabul edilmektedir.

1880-1890 yıllarında Diyarbakır'da uygulanan ilginç bir örnek var. 1880'li yıllarda, bugünkü Büyükşehir Belediyesi'ne benzer bir uygulamaya rastlıyoruz. Diyarbakır'da, Müslüman ve Hıristiyanların yaşadığı bölgelere göre iki ayrı belediye oluşumu söz konusudur. Hıristiyanların belediye başkanlığını bir Müslüman yapıp, tüm belediye meclisi üyeleri Hıristiyanlardan oluşurken; Müslümanların belediye başkanlığını ise Hıristiyan bir kişi yapmakta ve meclis üyeleri Müslümanlardan oluşmaktadır.

Her köy ve kasabaya belediye

Bu anlamıyla yerel yönetimin ilk çıkışı, köylerle başlamaktadır. Zaman zaman köylerin Osmanlı devlet yapısı içinde birer yerel yönetim birimi haline getirilmesi konusunda girişimlerin olduğu gözlenmektedir. Örneğin, 1858 tarihli bir talimat ile Osmanlı İmparatorluğu'nun mülki idare bölümleri, eyalet, liva (sancak), kaza ve köylerden oluşturuluyor. Köylere ait ayrıntılı hükümler, ilk olarak 1864 tarihli Teşkilat-i Vilayet Nizamnamesi'nde yer almıştır. 1876 tarihinde köylerde, Avrupa ülkelerindeki örneklerine benzer bir örgüt oluşturmak amacıyla İdare-i Nevahi adlı bir nizamname düzenlenmiştir.

1580 Sayılı Belediyeler Kanunu'yla, belediye başkanları ve belediye meclis üyelerinin seçimle belirlenmesi sağlanıyor

1. Meşrutiyet döneminde, 1877 Vilayet ve Dersaadet (Saadet Kapısı) Belediye Kanunları düzenleniyor. Bu kanunlara göre, her kent ve kasabada belediye kurulması öngörülüyor. Bu belediyelere bugüne benzer görevler veriliyor. Belediye başkanı, belediye meclis üyeleri arasından atama yoluyla göreve getiriliyor. Belediye meclis üyelerini ise halk seçiyor.

Kentin genel kurulu olarak çalışacak Cemiyet-i Belediye ise, Mahalli İdare Meclisi ile Belediye Meclisi'nden oluşuyor. Belediyeler üzerindeki denetim, 2. Meşrutiyet'e kadar sürüyor.

Belediyeler gibi, birer yerel yönetim birimi olan il özel yönetimleri de, 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra gelişmeye başlamıştır. 1864 tarihli Vilayet Nizamnamesi ile eyalet örgütünün yerini "vilayet" almıştır. Bu yeni düzenlemeye göre, illerde genel yönetimin yanında, bir de il özel yönetiminin bulunması öngörülüyordu. Bugün, adına İl Genel Meclisi denilen organ, ilk olarak Meclis-i Umumi adıyla kuruluyor. Genel Meclisin üyeleri ise, her sancaktan seçilip gönderilecek dörder üyeden oluşuyordu.

Merkezi eğilim ağır basıyor

Özellikle kentsel yerel yönetim kurumlarının, Batı'dan alınma kurumlar olmasının etkisi öyle büyük ve derin izler bırakmıştır ki; Cumhuriyetin ilanını izleyen yıllarda belediye ve köy yasalarının yanı sıra, yurttaşın yönetime katılma hakkı yasal olarak benimsenmesine rağmen, bunun hiçbir zaman "yerinden yönetim ilkesinin kabulü anlamına gelmediği", merkezi yönetimin işlere hakim durumda bulunmasının, aradan yüz yıl geçmesine rağmen değişmediği söylenebilir.

Yerel yönetimleri yasallaştırmakla, Tanzimatçı'ların merkezi erkin egemenliğini sağlamlaştırmak ve yaygınlaştırmak istedikleri görüşünde büyük gerçek payı vardır. Bunun için rahatlıkla diyebiliriz ki; Tanzimat'la birlikte filizlenen yerel yönetimlere, merkezi eğilimler egemendir.

Belediye başkanı valiye bağlanıyor

1923'te Cumhuriyetin yönetim şekli olarak belirlenmesi ve Ankara'nın başkent ilan edilmesinden sonra, 1924'te ilk belediye örgütü kuruluyor. 1930-1935 yılları arasında çıkarılan yasalarla, Türkiye Cumhuriyeti belediyeciliğinin temelleri atılıyor. 1930 yılında çıkarılan 1580 Sayılı Belediyeler Kanunu'yla, belediye başkanları ve belediye meclis üyelerinin seçimle iş başına gelmesi sağlanıyor.

Ancak yasayla, belediye başkanının mali ve idari olarak merkezi hükümetçe atanan valinin vesayeti altında görev yapması da sağlanıyor. 1984 yılında kabul edilen 3030 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile, büyüyen İstanbul şehri yeni bir yönetim sistemine geçiyor. Aynı yıl, ilk kez Büyükşehir Belediyesi ve ona bağlı ilçe belediyeleri oluşturuluyor. Bu kanunla da belediye başkanı, yine seçimle iş başına geliyor. Büyükşehir Belediye Meclisi ise, ilçe belediyelerinin seçilmiş üyelerinden oluşuyor.

Güçbirliği

Gündem, artık yerel seçimler. Ve yerel seçimler, kuşkusuz ülkenin gidişatında, halkın kaderinde etken olduğu, bir yol ayrımı oluşturduğu için önem kazanıyor. Önemi, bir de, halkın muhtarlıklardan başlayarak, en aşağıdan, kendi yaşamı ve gündelik ilişkilerinin içinden kaderini kendi ellerine alabilir olmasından geliyor.

Ve bu seçimlerin, dostun da, düşmanın da kabul etmekte olduğu tayin edici yönü, altı partinin bir araya gelerek oluşturduğu Güçbirliği ile seçimlere gidiliyor olması. DEHAP, EMEP, ÖDP, SDP, ÖTP ve SHP'nin güçbirliği, nereden bakılırsa bakılsın, şimdiden seçimlere damgasını vuruyor.

AKP, iktidar olmanın üstünlüğü ile yerel seçimlere ayakları havada girmesine ve adaylarını "odunu koysak kazanır" mantığıyla belirlemesine karşın, Güçbirliği'ni hesaba katıyor. Kanal-7, örneğin DEHAP Genel Başkanı'nı haber programında ağırlıyor. AKP'yi destekleyen tekelci medya, başta Hürriyet, sayfalarını ayırdığı "PKK terörizmi" edebiyatından yıllar sonra Kürt'ü hatırlıyor. "Bölünme", "birbirine düşme" vb. üzerinden manşetler atıyor. AKP ve yandaşları, bir yandan karşıt cepheyi bölmeyi düşünüyor, Güçbirliği ile CHP'yi çarpıştırmayı ve bazı yerlerde aradan sıyrılmayı hesaplıyorlar, bir yandan da halkın güçbirliği yapmasını, güçlerini birleştirip alternatif oluşturmasını önlemeye çalışıyorlar. Bir yandan Kürt'ü ileri sürerek SHP'yi ürkütmeye, öte yandan Kürt'ün bölünmüşlüğü üzerinden geliştirdikleri psikolojik savaşla Güçbirliği'ni zayıflatmaya çalışıyorlar. Tam da birlik zamanı başka telden çalınmasını arzuluyor, kafaları karıştırmaya, zehirlemeye çalışıyorlar.

■ MUSTAFA YALÇINER ■

Mustafayalciner@yahoo.com

CHP'yi kendisi yok etme yolunda yürüyen Baykal, "DEHAP, EMEP falan" diye geçiştirdiği Güçbirliği'ni sözde dikkate almaz ve küçümser pozlarda. Ancak kazın ayağı öyle değil. Bir yandan sürekli Güçbirliği ile uğraşıyor, öte yandan rakibi gördüğü Karayalçın'a takmış durumda. "Neden etnik siyaset yapıyor?", "Neden bazılarını arkasına saklıyor?" diyor; "Ankara'dan liste bile veremediler" diyor; "Belediye başkanı mı olacak, başbakan mı?" diye soruyor. Sıkıntısı var. Dürtükleyip duruyor. Ama soru ortada duruyor: Neden Güçbirliği'ne karşı çıkıp katılmadın da, MHP ve DYP ile ittifaklar peşindesin? Neden Küçükçekmece'de ANAP'lı Naci Ekşi, neden İzmir'de DSP'li Priştina ve İstanbul'da neden Sefa Sirmen? Tümünün ortak noktası neden rantlar sorunu ve yolsuzluklar? Baykal sıkıntılı; çünkü hem genel merkezinde, hem de il ve ilçelerinde, belediye başkan ve encümenliklerinde istifalar üst üste geliyor. Ve Güçbirliği, tüm istifaların bir nedeni olduğu gibi, alternatifi de.

CHP, adaylarıyla, projeleri ya da pojesizliğiyle, Kürt'ü, Alevi'yi tümden dışlayarak, sanki seçime "kazanmayayım" diye girmiş görüntüsü veriyor. Oyunu koruyamayacağı kesin. 29 Mart'ta bu nedenle bir "Baykal tartışması" başlayacağı ortada. Baykal bunun için şimdiden Güçbirliği'ni suçlamaya başladı.

Güçbirliği'ne gelince. "Meyve veren ağacı taşlarlar!" Evet, Güçbirliği, tayin edici bir gerçektir. Güçbirliği, bir alternatiftir. Ama oturup kalmak için değil. Güçbirliği, halkın birliğinin yolu ve aracı olarak önemlidir. Halkı birleştirmenin yolu bugün Güçbirliği'nden geçtiği için alternatiftir. Şurada SHP, burada EMEP, ötede ÖDP, tümünün başkanlık ve listeleri için harcanacak emek, tümü için yapılacak çalışma, Güçbirliği için, halkın birleşmesini sağlamak ve güçlendirmek içindir. Ne SHP'linin, SHP'nin girmediği yerlerde seçime giren EMEP ya da ÖDP'ye, onların oylarının en yükseğini derlemesine burun kıvırma hakkı vardır; ne de EMEP'li ya da ÖDP'linin kendi girmedikleri yerlerde seçime giren SHP'ye ve en yüksek oyu alması için çalışmaya burun kıvırma hakları. Kuşkusuz DEHAP'ın, Özgür Toplum Partisi ve SDP'nin de öyle. Liste hangisi olursa olsun, oylar da ortaktır, halkçı belediyecilik ve demokrasi kavgası da.

Güçbirliği, bu ortaklığın, ama en çok Türkü ve Kürdüyle, Alevisi ve Sünnisiyle halkın birleşme merkezinin adıdır. Üstelik bu kadar da değil. "Sol birlik", "sol seçenek" gibi önermelerin küçümsenmeyecek ölçüde varlığını bilerek altını çizmek istiyorum: Gerek Baykal gibi sözde solcular, gerekse rantçı, Amerikancı, IMF'ci, özelleştirmeci, karanlıkçı AKP gibi sağcılar tarafından bugüne kadar aldatılarak "sağcıyım" ya da "solcuyum" veya "laikçiyim" ya da "şeriatçıyım" diye safa sokulmaya çalışılmış halk kesimlerinin de birleşme merkezidir Güçbirliği. İşsiz için, 200-300 milyona çalışan için, aç için, sağlıksız, eğitimsiz bırakılan milyonlar için, yok sayılan yoksul Kürt için temel olan aştır, iştir, özgürlüktür, demokrasidir ve ilk adım olarak halka hizmettir, rantçı olamayan bir belediyeciliktir. Öyleyse Güçbirliği'nin sağladıklarıyla halkı birleştirmek için, hakları ve özgürlüğü için çalışmaya. Sadece seçim bürosu açmakla, konvoy düzenlemekle, tanıdıklarını görüp konuşmakla yetinmeyen 24 saatlik bir çalışmaya. Ev ev, kahve kahve, sokak sokak, işyerinden işyerine koşturmaya. Kazanmanın yolu, birlik için örgütlü çalışmaktan geçiyor.

SORUNLARI HALK MECLİSLERİYLE TESPİT EDECEĞİZ, HALK MECLİSLERİYLE ÇÖZECEĞİZ

Birlikte başaracağız

‘Halkımızın, statükocuları bir kenara iterek, Güçbirliği’ne oy vermesini istiyorum’

■ AYDIN BOLKAN

EMEP listesinden seçime giren Güçbirliğinden aday olan Balıkesir Belediye Başkan adayı olan Kadriye Gümüştaş, rantiyeci belediyecilik anlayışını mahkum edeceklerini; bunun yerine halk meclislerini oluşturarak , halkın her kesiminden insanları yönetime katacaklarını söyledi. Halkın sorunlarının çözümünün, ancak halkın iradesinin katılımıyla gerçekleşebileceğini söyleyen Gümüştaş, “hep birlikte yönetelim” anlayışını hakim kılacaklarını ifade etti.

Kadriye Gümüştaş

‘Rantiyeci ya da özelleştirmeci bir belediyecilik anlayışıyla değil, halk meclislerinin oluşturulduğu; çözümün, sorunun olduğu yerden geliştirileceği bir belediyecilik anlayışıyla hareket edeceğiz’

Kendinizi tanıtır mısınız?

1953 Karaman doğumluyum. Emekli öğretmenim; iki çocuk annesiyim. TÖB-DER geleneğinden gelen EĞİT-SEN ve EĞİTİM-SEN’de, demokratik mücadele içerisinde aktif yer aldım. Halen Balıkesir’de Kadın Kültür Evi Derneği Başkanlığı yapmaktayım. EMEP’in değişik kademelerinde görev yaptım. Aday olduğum için yönetimden istifa ettim.

Nasıl bir yerel yönetim anlayışı ya da nasıl bir model uygulayacaksınız?

Biz, rantiyeci ya da özelleştirmeci bir belediyecilik anlayışıyla değil, halk meclislerinin oluşturulduğu; çözümün, sorunun olduğu yerden geliştirileceği bir belediyecilik anlayışıyla hareket edeceğiz. “Bize oy verin, yönetelim” mantığı değil, “hep birlikte yönetelim” anlayışı, bizim belediyecilik anlayışımızdır. Tabii yapacağımız çok değişik işler de var. Çocuklara, kadınlara, gençlere, yaşlılara, sakatlara, işsizlere, herkese belediyecilik anlayışımızda yer var. Yerel yönetimlerde hep birlikte yönetime katılacağız.

Balıkesir’in sorunları nedir? Neler yapmayı düşünüyorsunuz?

Balıkesir il merkezi Belediye Başkan adayıyım. Ilde saymakla bitmeyecek, ansiklopediler dolduracak kadar yapılacak iş var. Belediyecilik, sadece kaldırım yapmak, sökmek veya yol yapmak değil; bunlar zaten asli görevlerdir. Mahallelerde, sanatsal, kültürel yaşamı kolaylaştıracak etkinlikler örgütleyeceğiz. Geleceğimiz olan çocuklarımıza yönelik çok özel hazırlıklarımız var. Gençleri uyuşturucu batağından kesinlikle kurtaracağız. Uyuşturucuya alışmış gençlere rehabilitasyon merkezleri, her mahalleye kreş, her mahalleye kadın kültür evleri açacağız. Kadını üretime katıp, üretimden tüketime doğru örgütleyerek, halk meclislerinde söz sahibi yapacağız. İlimizde 24 mahalle bulunmaktadır. Her mahalleden değil, her sokaktan birer temsilciyle, kadınların, gençlerin, yaşlıların, kamu çalışanlarının, herkesin birlikte oluşturacağı halk meclisleriyle ili yöneteceğiz. Halk meclislerinin olmadığı yerde, halkın yönetime katılması söz konusu değildir. Sorunları halk meclisleriyle tespit edeceğiz, yine onlarla çözeceğiz.

Seçimlere ilişkin bir çağrınız olacak mı?

Halkımızın Demokratik Güçbirliği’ne desteğini bekliyorum. Halkımız, büyük heyecanla bu Güçbirliği’nin oluşmasını bekledi, buna büyük katkılar da sundu. Halkımızın, statükocu anlayış sahiplerini bir kenara iterek, Demokratik Güçbirliği’ne oy vererek desteklemelerini ve halk meclislerinde yer almalarını istiyorum.

Dersim’e sahip çıkalım

Songül Erol Abdil

‘Halkçı ve katılımcı bir belediyeyi önemsediğimden dolayı aday oldum’

■ AYDIN BOLKAN

SHP listesinden Tunceli Belediye Başkan adayı olan Songül Erol Abdil, belediye yönetimlerinin, halka en yakın yönetimler olduğunu, dolayısıyla halkın da belediye yönetimlerinde yer alması gerektiğini, kentin sorunlarına ilişkin birlikte çözümler üretileceği söyledi.

Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

1972, Tunceli-Hozat doğumluyum. Çankaya belediyesinde 13 yıl memur statüsünde çalıştım. Aynı zamanda Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu’na bağlı Tüm Bel-Sen Ankara 2 Nolu Şube Başkanlığı yaptım. İHD ve çeşitli sivil toplum örgütlerine üyeyim. Sivil toplum örgütlerine üye olmamın nedeni, bu örgütlerin Türkiye’deki demokrasi mücadelesine önemli katkıları olduğu düşüncesini taşıdığım içindir. Tunceli Belediye Başkan adayıyım. Aday olmamın nedeni, demokratik, katılımcı, halkçı ve şeffaf belediyeciliği; özgür belediyeciliği önemsememdi.

Nasıl bir belediyecilik anlayışıyla çalışacaksınız?

Belediye yönetimleri, halka en yakın yönetimler olduğu için, halkın da belediye yönetimlerinde yer alacağı, onların da katılımlarını sağlayacağı, kentin sorunlarına ilişkin birlikte çözümler üreteceği bir belediyecilik anlayışı, bana en doğru gelen anlayıştır. Aynı zamanda, kendi yerel kaynaklarını özgürce ve kendi tasarrufunda kullanan bir belediye yönetimi, halka kaliteli ve sağlıklı bir hizmet sunacak belecliyecilik anlayışıdır. Bununla birlikte, doğayı önemseyen, yine insan yaşamını önemseyen, en önemlisi de halkçılığı esas alan belediyecilik anlayışını benimsiyorum.

Tunceli’nin sorunları nelerdir, bunları nasıl aşacaksınız?

Ben 13 yıldır Ankara’da yaşıyorum; ama Tunceliliyim. Kadınlarla sohbet toplantılarımız oldu, halkın geneliyle de oldu. Yaptığımız toplantılarda kadınlar, “Çöplerimiz dahi alınmıyor, yol yapımı yok; sular deseniz, akmıyor, altyapı sorunlarımız çok ciddi” dediler. Belediye, bunları dahi yapmamış, bunları yapmayanların çağdaş, katılımcı yerel yönetim anlayışını oturtması mümkün değil. Biz bunu değiştireceğiz. Belediye, borç batağı içinde. Kaynaklar doğru bir şekilde kullanılmamış. Biz, kaynakların halkın yararına en verimli şekilde kullanılmasını esas alacağız. Bütün çalışmalarımızda, halkımızı çalışmalara katan bir anlayışın sahibi olacağız. Çalışanlarımızla birlikte kolektif olarak Tunceli halkının hizmetinde olacağız. Kent meclisleri oluşturacağız. Bu kent meclislerinin içerisinde kadın temsilcileri olacak, gençlik temsilcileri olacak, mahalle muhtarları olacak, sivil toplum örgütleri temsilcileri olacak; yani toplumun her kesimini temsil eden bireyler olacak. Onların önerilerini, düşüncelerini alacağız; kentin sorunlarını ve çözüm önerlerini hep birlikte tartışacağız, hep birlikte yaşama geçireceğiz. Dersim halkına şunu açıklıkla söyleyebilirim: Dersim’e hep birlikte sahip çıkalım. Munzur’a sahip çıkalım. Gelin hep birlikte Dersim’in tüm güzelliklerine sahip çıkalım. Çünkü sizler ve Dersim buna değersiniz. 28 Mart’tan sonra Dersim’i hep birlikte yönetelim.

AHMET İNAN

Dilsel çarmıhın İslamcılık mıxı

Adnan Satıcı, 28 Ocak 2004 tarihli Özgür Gündem gazetesindeki köşesinde, “sosyalist Türk aydını”nın, Kürt diline uygulanan haksızlıklar karşısındaki duyarsız yaklaşım biçim ve reflekslerini ele alıyor. Satıcı, “Anadil sorununu, daha ağzımıza aldığımız anda, ‘sosyalist Türk aydını’nın, ‘Ama bu, apaçık milliyetçilik’ itirazıyla karşılaştık çoğu kez” diyor. Sayın Satıcı’yı şahsen tanıma şansım olmadı, hangi çevrede yetiştiğini de bilmiyorum. Ama kendimi biliyorum; ben, İslamcı bir çevre ve atmosferde büyüdüm ve yetiştim. İlginç olan şu ki, “Türk İslamcılığı”nın da anadil sorununa yaklaşımı “sosyalist Türk aydını”nın yaklaşım ve refleksleri ile neredeyse birebir paralellik arz ediyor. Sayın Satıcı’nın ifadesi ile “(...) dilimizi, (...) soyut bir insanlık ülküsü adına unutmamızı isteyenlerin(...)” varlığı kadar, dilimizi sözüm ona evrensel İslam adına unutturmaya çalışanların reflekslerinin temelinde aynı saikalar yatıyor bence.

Gerçekten de Kürt dili çarmıhta. Çarmıh kelimesi, dört anlamına gelen “çar” ve çivi anlamına gelen “mıh” (mıx) kelimelerinin bitiştirilmesi ile oluşuyor. Kürt dili üzerindeki dört mıxtan birinin de İslamcılık mıxı olduğunu, İslamcıların içinden gelmiş biri olarak çok iyi biliyorum. İslamcıların yanında anadil sorunundan söz ettiğiniz anda, “e biz de dini açıdan şu şu şu baskılarla karşı karşıya kalmaktayız” diyerek, sizin bu sorununuzu, kendilerinin şu şu sorunlarına dövtürtmeye, sorununuzun üstünü örtmeye, bastırmaya çalışırlar. Dahası, sanki bir etnik kümeye mensup olmak Müslüman olmaya mani teşkil ediyormuşçasına; “Ben ne Türküm, ne Kürdüm; ama Müslüman’ım” gibi ucuz köylü kurnazlığı reflekslerine girerler. Gerçekten de Sayın Satıcı’nın dediği gibi, “özgürlük, özgür olmayanın sorunu” oluyor.

“Türk İslamcılığı”, en temel insan haklarından biri olan anadilde eğitim hakkından ve buna bağlı olarak kendi anadili üzerinden din eğitimi alma hakkından mahrum bırakılan milyonları hesaba katmama konusunda direnmektedir adeta. Cuma günleri camilere giden milyonlarca Kürt insanının kendi anadilinden vaaz ve hutbe dinleme hakkından mahrum bırakılmasını, “Türk İslamcılığı”nın ruhu bile duymaz. Çünkü bu babda, tuzu kurudur onların. Onlar, Kuran’dan ürettikleri zulüm tahtına kurulmuşlar bir kere. Postu kapmışlar.

Öteki’nin esamesi dahi okunmaz onlar nezdinde. İstanbul, İzmir, Adana gibi metropollerde meydana gelen hırsızlıkların, gaspçılığın, çanta kapkaççılıklarının çoğunlukla Kürtler tarafından gerçekleştirildiğini çok iyi bilirler; ama her ne hikmetse bu olgunun bilimsel ve etik bir perspektifle inceleme altına alınması akıllarına zinhar gelmez.

Anadilinden mahrum bırakılan; anadili yasaklandığı için doğru-dürüst bir din eğitimi de alamayan bir topluluğun ve jenerasyonun nasıl dibe vuracağına ilişkin ne bilimsel, ne de ahlaki yaklaşımlar geliştirirler. Siz, bir topluluğu, uygarlığını geliştirecek enstrümanlardan mahrum bırakacaksınız, sonra da pişkinlikle dönüp, o topluluğu, yine siz küçümseyeceksiniz. Bu hangi ahlaka, hangi imana ve hangi İslam’a sığar!

“Türk İslamcılığı”nın dürüstlüğe gelebilmesi için, öncelikle o geri-geleneksel yaklaşım biçiminin ürettiği “Allah”ı terk ederek, “Kur’an’daki Allah’a” yönelmesi gerekir. Bu da daha kırk fırın ekmek yemek demektir. Ne acı ki, mesafe bu denli açık. “Allah” diye zihne oturtulan o tasavvurun, Kur’an’ın gerçek Allah’ına dönüşmesi hayli uzun bir süreç alacağa benzemektedir. İşe teolojik bir yenilenme ile başlamak zaruret halini alıyor.

Kur’an’ın Allah’ı, kimsenin anadilini yasaklamaz. Kur’an’ın Allah’ı, kimseye asla zulmetmez. Kur’an’ın Allah’ı kimsenin temel hak ve özgürlüklerini kısıtlamaz. Kur’an’ın Allah’ı Kürtçe de bilir.

Kürt dilinin gerildiği çar mıxtan birinin İslamcılık mıxı olduğunu çok iyi biliyorum. Çar mıxtan biri olan devlet mıxı gevşer gibi olsa da, diğer mıxların gevşeme süreci, sanki uzun süreceğe benziyor. Hele İslamcılık mıxının en çetin mıx olduğunu unutmamak gerek. Ama anadil sorununu yaşayanların her halükarda İsa gibi davranmaları; kimseye kin tutmamaları gerekir diye düşünüyorum.

Kimseye kin tutmamayı esas alıyorum ama içinde solumak zorunda bırakıldığımız cehalete yanarım. Cehalete, yani ilkelliğe, yani uygarlaşamamaya, yani bilimselleşememeye, yani etikleşememeye, yani devletleşememeye... Cehaletin insanı, nefsini kendine ilah yapar. Nefsini kendine ilah yaptığından ötürü de, kendi dilinden başkasının dilini kabule yanaşmaz.

Biz cahil kaldıkça, ne İslamcılığımız, ne Garpçılığımız, ne sosyalistliğimiz, ne Türkçülüğümüz, ne de Kürtçülüğümüz bir işe yarayacak. Oysa ki bunların her birinin anlamlı kılınacak bir ortak paydası; bir iltisak (birleşme) noktası bulunabilirdi. Her şeye rağmen, insan onurunun ve aklının galip geleceği ve anlamsız yasakların kaldırılıp, sızlanmaların, yakınmaların dindirileceğine dair inancım tamdır. İnsanlık sahte tanrıların boyunduruğundan kurtulup, herkesin adil Allah’ına kavuşacaktır.

ANMA

Mehmet Ağaç

Ahmet Ağaç

Hasan Ağaç

Biz sizi ne bir şiirde, ne bir anıda, ne de okunan romanlarda, sıradan birileri olarak görmüyoruz. Sizleri kutup yıldızının yanına gömdük. Andınız, andımız olacak. Söz veriyoruz, değerlere bağlı kalacağız

Ailesi adına; Anzelha, İsmail, Mazlum, Ferhat, Dicle, Rozerin, Dilan, Evin, Gülistan, Bahar, Şevger, Şervan, Erdal, Berfin ve Xebat Ağaç

YUNANİSTAN'DAKİ SEÇİMLERDE İKTİDAR KOLTUĞU 11 YIL ARADAN SONRA DEĞİŞTİ

PASOK devri kapandı

Papandreu ve Karamanlis arasındaki seçim yarışının galibi, ilk sonuçlara göre 165 saldalyeyle YDP oldu

Seçimlerin ilk sonuçlarının açıklanmasının ardından Karamalis taraftarları sokaklara döküldü.

Yunanistan'da yapılan genel seçimler, 11 yıl süren PASOK dönemine son verdi. Muhalefetteki Yeni Demokrasi Partisi (YDP) oyların yüzde 45.50'sini alırken, iktidardaki PASOK, yüzde 40.57 oranında oy aldı.

Ülke genelinde hemen hemen tamamlanan oy sayımına göre, 300 üyeli Yunan parlamentosunda Yeni Demokrasi Partisi (YDP) 165, PASOK 117 sandalye kazandı.

Yunanistan'da genel seçimlerden yeni bir iktidar çıktı. 11 yıl süren sosyalist PASOK partisi yönetiminin ardından merkez sağdaki Yeni Demokrasi Partisi iktidarı devraldı. İçişleri Bakanlığı, ülke genelinde oyların yüzde 97'sinin sayıldığını ve YDP'nin yüzde 45.50, PASOK'un ise yüzde 40.57 oranında oy aldığının belirlendiğini duyurdu.

Seçimlerde Batı Trakya Türkleri'nden bir aday da parlamentoya girmeyi başardı. Yeni Demokrasi Partisi'nin Rodop adayı İlhan Ahmet'in milletvekilliği kesinleşti. Komünist Partisi de, 6 milletvekilliğine sahip olacak.

İlk sonuçların alınmasının ardından Yeni Demokrasi Partisi taraftarları da sokaklarda gösteriler düzenledi. Sonuçların ardından açıklama yapan Kostas Karamanlis, Yunan halkının tercihiyle ülkede yeni bir sayfa açıldığını söyledi. Karamanlis, seçmenlerin verdiği oyların Yunanistan'da siyasi bir değişime damga vurduğunu belirtti.

Kıbrıs konusuna da değinen Karamanlis, soruna kalıcı, adil ve Avrupa ilkeleri çerçevesinde bir çözüm bulmak için büyük mücadele vereceklerini vurguladı. Yeni Yunan hükümetini Kıbrıs'la birlikte, olimpiyat oyunlarının organizasyonu gibi zorlu sınavlar da bekliyor.

Yunanistan'ın en genç başbakanı

Seçim yarışını kazanan Kostas Karamanlis, Yunanistan'ın yakın tarihinin en etkili siyasetçilerinden biri olan Konstantin Karamanlis'in yeğeni. Kostas Karamanlis 1980'lerde, daha öğrenci olduğu dönemlerden itibaren, parti saflarında sivrilmeye başladı. 1996'da sürpriz bir şekilde parti liderliğine geldi.

Böylece, ülkenin de en genç siyasi lideri olan Karamanlis liderliğindeki parti, 2000 yılı genel seçimini kılpayı kaybetti. Kostas Karamanlis, Yunanistan'ı, 1979'da Avrupa Ekonomik Topluluğu'na sokan amcası Konstantin Karamanlis gibi, Avrupa'yla entegrasyonu savunuyor. Karamanlis seçim kampanyasında, rakibi Yorgo Papandreu gibi, Türkiye'yle iyi ilişkiler kurulmasını işledi ve Türkiye'yi AB yolunda destekleyeceklerini vurguladı.

Karamanlis'in Kıbrıs konusundaki tavrı da, sorunun Annan Planı çerçevesinde müzakere edilmesi yönünde. Amcasının 1955'te 48 yaşındayken seçilmesiyle elde ettiği en genç başbakan ünvanını da devralan 47 yaşındaki Karamanlis, Natassa Karamanlis ile evli. Çiftin 2003'te dünyaya gelen ikiz çocukları var.

'Ordunun rolü değişmeli'

Bu arada Fransa'da yayımlanan Le Figaro gazetesinin sorularını yanıtlayan Karamanlis, "AB'nin koyduğu kurallara uyduğu taktirde Türkiye'nin üyeliğine destek veriyoruz" dedi.

"Avrupalı olmak için Avrupa kimliğine uyum sağlamak gerektiğini" ifade eden Karamanlis, "Türkiye'de ordunun oynadığı rolün, AB kurallarına uymadığını ve bunun değişmesi gerektiğini" belirtti.

Karamanlis, "Türkiye'nin yapması gereken en önemli reform bu alanda. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın da bunun değişmesini istediğini düşünüyorum. Türkler için önemli bir fırsat penceresi var, ama Avrupalı olma arzusunu kanıtlamak onların kendi elinde" dedi.

Kıbrıs ile ilgili bir soru üzerine de Karamanlis, görüşmelerin hassas bir noktada olduğunu belirtti ve adada kalıcı bir çözümden yana olduğunu kaydetti.

İlk tebrik PASOK'tan

Sonuçların ardından Karamanlis'e ilk kutlama PASOK'tan geldi. PASOK lideri Yorgo Papandreu düzenlediği basın toplantısıyla rakibi Kostas Karamanlis'i kutladı. Papandreu ayrıca, yeni iktidara, Kıbrıs konusunda yeni ve zor bir döneme girildiği uyarısını yaptı.

Yunanistan Başbakanı Kostas Simitis ise, Yunan halkının genel seçimlerde tercihini yeni bir hükümetten yana kullandığını söyledi. Simitis, basına yaptığı açıklamada, seçimi kazanan YDP'nin, yapıcı politikalar uygulayarak, halkın bu tercihine karşılık vermesini umduğunu belirtti.

DÜNYA HABERLERİ SERVİSİ

Yanlışlardan ders çıkarmak

Yunanistan ile Türkiye kadar birbirine benzer ve o kadar da birbirine düşmanlaştırılmış iki ülke olamaz herhalde. İki ülkenin birbirine benzeşmesinde aynı denize bakmaları ve komşu olmalarının ötesinde tarih birliği var. Yani belli bir tarih birimini de birlikte yaşamış bu halklar. Ayrı dinlere de sahip olsalar, epeyce etkilemişler birbirlerini.

Ve egemenler, aynı denize bakan bu iki komşuyu daha kolay yönetebilmek için birbirine düşmanlaştırmışlar. Türkiye'de Yunanlı son yıllara kadar aşağılamanın bir türü idi. Yunanistan'da da Türk demek barbar demekti. Yani yağmacı, gaddar bir çapulcu. Korkulur ve nefret edilir bir tip.

Çok fazla geçmişe gitmeden son 30 yılına bakalım iki ülkenin. Türkiye, önce 12 Mart 1971'de, sonra da 12 Eylül 1980'de iki faşist darbeye maruz kalırken; Yunanistan, 1974 yılında faşist albaylar darbesini yaşadı. Albaylar cuntası bir de şansını Kıbrıs'ta denemeye kalkınca, önce Kıbrıs'ta Türk ordusunu karşısında buldu, sonra da Atina'daki iktidarından oldu.

Yunanistan, o günlerden bu güne Avrupa Birliği'ne üye olmuş, ulusal gelirini fazlasıyla artırmış bir ülke olarak geldi. İktidarda ise genelde sosyal demokrat partiler oldu. Sadece bir dönemliğine merkez sağ bir iktidar gördü. Türkiye ise 12 Mart ile başlayan tırpanın 12 Eylül ile katliama dönüşmesinin ardından solun, sosyal demokratını bile iktidarda göremez hale getirildi.

Ülkemizi yöneten sağcı hükümetlerin bizi getirdiği yer malum. Toplum mühendisliğiyle geleceğimize yön vermeye çalışan derin devlet elemanlarının bile yakındığı üzere solcu neslini tüketmiş bulunuyoruz. Yunanistan ise faşist darbecilerinden hesap sormuş, sola sarılmış bir ülke olarak refah seviyesini giderek yükseltiyor. Yunanistan'daki ulusal gelir, Türkiye'dekinin neredeyse on katı.

Oysa neredeyse coğrafya olarak bile Türkiye'nin Ege kıyılarındaki kasabalara benzeyen kentleriyle Yunanistan'ın özel bir "numarası" yok. İnsanları en az Türkiye'dekiler kadar çalışmayı pek sevmeyen; ama mesele eğlenceye gelince, sonuna dek tadını çıkarmaya çalışan insanlar. Dahası AB'ye girerken, kendilerini hiç de sıkmamışlar. Avrupa'nın hiçbir kentinde göremeyeceğiniz trafik ihlalleri, seyyar satıcılar, açıkça satılan yiyecekler onlarda...

Oldukça örgütlü durumdaki işçilerin sendikaları istediği zaman istediği konuda grev yapıyor. Atina'daki taksi şoförlerinin iki-üç yıldır sürdürdüğü uyarı grevlerinin nedenini anlayanların sayısı son derece az. Önemli bir futbol maçının izleneceği bir saatte bir sendikanın bir yolunu bulup greve başlaması sıradan bir olay. Bu yaz Atina'da yapılacak olan olimpiyatlarda bazı yarışlar inşası yetiştirilemeyen tesisler nedeniyle iptal edilirse, hiç kimse şaşırmasın!

Olimpiyatlar dedim de! Söz konusu uluslararası etkinliği elde edebilmek için Yunanistan, Avrupa'daki en son gladio örgütünü açığa çıkartıp, sorumlularını içeri atmak zorunda kaldı. NATO'nun tüm üye ülkelerde zamanında komünistlere karşı illegal mücadele için kurdurduğu derin devlet teşkilatının sadece Yunanistan'da sol söylemli olduğunu bir yana not etmekte yarar var. Hani sağcı hükümetlerin sağcıları kullanması gibi, solcu Yunanistan geleneğinin derin devleti de solcu oluyormuş demekki...

Esperanto

■ HÜSEYİN AYKOL ■
aykol@operamail.com

Kuzey Kore'den 'nükleer' şartı

Kuzey Kore, ABD'nin nükleer silah programını kaldırması önerisine, ABD güçlerinin Güney Kore'den çekilmesi şartını getirdi. Rodong Sinmun gazetesinde yer alan haberde, Pyongyang'ın barışçıl nükleer faaliyetlerden vazgeçmeye niyeti olmadığı da belirtildi. ABD, geçen ay Pekin'de yapılan ve iki Kore'nin yanı sıra Japonya ile Rusya'nın da katıldığı görüşmelerde, "Kuzey'in nükleer programının tam, tahkik edilebilir ve geri dönülemez bir biçimde imhasını" önermişti. Rodong Sinmun gazetesindeki yazıda, "ABD ısrarla bunu isterse biz de Güney Kore'de konuşlanmış ABD ordusunun tamamen ve tahkiki mümkün şekilde çekilmesi, Kuzey Kore-ABD barış anlaşması ve ilişkilerin normalleşmesi türünden, geri dönülemez güvenlik garantileri talep etmek zorunda kalırız" denildi. Yazıda, Pyongyang'ın nükleer caydırıcılığı konusunda müzakerelerde bulunmaya hazır olduğu, ancak barışçıl nükleer faaliyetlerinden vazgeçmeye niyeti olmadığı belirtildi. Kuzey Kore'yi nükleer silah yapmak amacıyla uranyum zenginleştirme programı yürütmekle suçlayan ABD, Kuzey Kore'ye karşı Güney'de 37 bin asker bulunduruyor. PYONGYANG

İsrail'in hedefi Filistinli gençler

Gazze Şeridi'nde, dün sabah bir Filistinli İsrail askerlerince öldürüldü. Hastane kaynaklarına göre, 16 yaşındaki Halit Mehdi, güneydeki Morag Yahu yerleşkesi yakınlarında ailesine ait tarlada çalışırken vuruldu. 2000 yılının eylülünde patlak veren Filistin ayaklanmasında ölen Filistinlilerin sayısı 2866'ya yükseldi. İsrail askerleri, önceki gün de Gazze Şeridi'nin orta kesimlerindeki bazı Filistin kamplarına baskınlar düzenleyerek 14 Filistinliyi katletmişti. GAZZE

Geçici anayasaya onay

Daha önce iki kez ertelenen Irak geçici anayasası sonunda imzalandı

Geçici Yönetim Konseyi'nin 25 üyesi Bağdat'ta törenle imza attı.

Geçen Cuma günü son dakikada ertelenen Irak geçici anayasası dün imzalandı. Irak Geçici Yönetim Konseyi'nin 25 üyesi, Bağdat'ta törenle toplanarak peş peşe anayasa metnine imza attı. Şiilerin itirazları nedeniyle son anda ertelenen imzaların dün atılması planlanmıştı.

Bu arada sabah saatlerinde toplantının başladığı Kongre Sarayı önünde toplanan Ezidiler, anayasa metninde dini azınlık olarak geçmemelerini protesto etti. Yaklaşık 150 Ezidi, anayasanın ilgili 61. maddesinde değişiklik istedi. Anayasa metninin saat 11.00'de imzalanması planlanmıştı, ancak tüm üyeler 11:45'te imzalarını attı. Toplantı öncesi, Bağdat'ta peş peşe çok sayıda patlama meydana geldi. ABD ordu kaynakları, patlamalar hakkında bilgi alamadıklarını bildirdi.

Anayasa metnindeki uzlaşma, Şiilerin ruhani lideri Ayetullah Ali Hüseyni Sistani'nin pazar günü ikna edilmesi üzerine sağlanmıştı. Sistani, anayasa metninin onaylanmasında Kürtlere verilen veto hakkı ile Devlet Başkanı'nın yardımcılarının sayısına itiraz etmişti. Şii kaynaklar, Sistani'nin anayasa metnine halen derin çekinceleri bulunduğunu, ama siyasi dönüşümü sekteye uğratmamak için imzalanmasına onay verdiğini kaydetti.

Anayasada neler var?

9 başlık altında yaklaşık 60 maddeden oluşan anayasa metninin ana hatları şöyle sıralanıyor:

Önsöz: "Anayasa, eski diktatörlük rejiminin gasp ettiği özgürlüğü Irak halkına iade etmektedir."

İslamın yasamadaki yeri: 7'nci maddede İslamın, "devletin resmi dini ve yasamanın kaynağı olduğu" ifade ediliyor. "Anayasa, Irak halkının çoğunluğunun İslami kimliğine saygılıdır, diğer bütün dinlere tam özgürlüğü garanti eder" ifadesi kullanılıyor.

Başkanlık: Irak'ta bir tek başkan, iki de yardımcısı olacak. Başkan, henüz kararlaştırılmayan başkanlık sistemi ya da parlamenter rejime göre seçilecek.

Özerklik: "Kürdistan" özerk statüsünü koruyor. Diğer bölgeler, seçimle hükümet kurulana kadar yerel yönetim oluşturabilecek.

Doğrudan seçimler: Ülkeyi işgal altında tutan ittifakın, iktidarı 30 Haziran'da devredeceği hükümet, Geçici Ulusal Meclisi oluşturacak genel seçimleri düzenleyecek. Seçimler, mümkün olursa 31 Aralık 2004'ten önce, olmazsa en geç 31 Ocak 2005'e kadar yapılacak.

Yürütme: Anayasada, 30 Haziran'dan sonraki yürütme erkinin şekli tarif edilmiyor. Geçici Yönetim Konseyi'nin aynen sürdürülmesi ya da genişletilmesi, ilgili taraflarca tartışılarak karara bağlanacak.

Daimi meclis: Seçimle oluşturulacak Geçici Ulusal Meclis, 15 Ağustos 2005'e kadar daimi anayasayı kaleme alacak. Yeni anayasa 15 Ekim'e kadar referanduma sunulacak. Meclisi yenileyecek doğrudan seçimler, aynı yıl 15 Aralık'ta yapılacak.

Kadınların temsili: Geçici Ulusal Meclis'te kadın üyelerin oranı, en az dörtte bir olacak.

Dil: Arapça ve Kürtçe resmi diller olacak. Keldani Süryanileri ve Türkmenler, okullarında kendi dillerini kullanacaklar.

İmzalanan geçici anayasa, 30 Haziran'dan genel seçimlerin yapılacağı 2004 sonu ya da 2005 başına kadar Irak'ın temel yasası olacak.

DÜNYA HABERLERİ SERVİSİ

Chavez karşıtları referandum için yeterince imza toplayamamışlardı.

Chavez'den petrolü kesme uyarısı

Venezüella Devlet Başkanı Hugo Chavez, Washington'ın ülkesini işgal etmeye kalkışması durumunda ABD'ye petrol ihracatını durduracağını söyledi.

ABD'ye 100 yıllık savaş açma tehdidinde bulunan Chavez, Washington'ı Haiti Devlet Başkanı Jean-Bertrand Aristide'yi devirmekle de suçladı. Hugo Chavez, ABD'nin aynı şeyi Venezüella'da yapmayı aklından bile geçirmemesi uyarısında bulundu.

Venezüella Devlet Başkanı, ülkesindeki hükümet karşıtı gösterileri "ABD yapımı" olarak nitelerken, muhaliflerden şiddete başvurmamalarını ve ölçülü davranmalarını istedi. Chavez, "Savaşarak hiçbir şey elde edemezsiniz. Sizi anayasa çerçevesinde mücadele vermeye davet ediyorum" dedi.

Merkez Seçim Kurulu, geçen hafta, Chavez'e karşı referandum yapılması için toplanan imza sayısının yetersiz olduğunu açıklamıştı. 3 milyondan fazla imza topladıklarını söyleyen muhalifler, Merkez Seçim Kurulu'nu Chavez yanlısı davranmakla suçluyor. Muhaliflerin geçen hafta düzenlediği gösterilerde, Ulusal Muhafızlar ve Chavez karşıtları arasında çıkan çatışmalarda en az 8 kişi ölmüştü. CARACAS

Haiti'de çatışmalar sürüyor

Haiti'de, eski Devlet Başkanı Jean-Bertrand Aristide'in yolsuzluktan yargılanması talebiyle düzenlenen gösteride açılan ateş sonucu, biri İspanyol gazeteci, 6 kişi ölürken, 30 kişi de yaralandı.

İspanyol Antena 3 televizyonu için çalışan bir kameramanın karnından vurulduğu ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği belirtildi.

Görgü tanıklarının verdiği, doğrulanmamış bilgilere göre de, yaralılar arasında 4 yabancı gazeteci daha bulunuyor. Bu gazetecilerden birinin omzundan yaralanan ABD'li bir foto muhabiri olduğu belirtiliyor.

Görgü tanıkları, Haiti Ulusal Sarayı önündeki gösteride, eski Devlet Başkanı Jean-Bertrand Aristide taraftarlarının ateş açtığı suçlamasında bulundu.

Gösteri sırasında Aristide yandaşları ile karşıtları arasında çatışma olmaması için ABD ve Fransız askerleri görev yapıyordu.

Çok sayıda görgü tanığının, gösteriler sırasında Aristide yanlısı militanların ateş açtığını öne sürmelerine karşın, henüz bu iddialar doğrulanmadı.

PORT AU PRİNCE

PARİS'TE YAPILAN 'IRAK NEREYE GİDİYOR' ADLI KONFERANSDA KÜRDİSTAN TARTIŞILDI

'Zorla birlik olmaz'

'Irak Nereye Gidiyor' konulu konferansta Güney Kürdistan'ın durumu ele alındı. Katılımcılar Iraklıların birleşmeyi ne kadar istediğini sorguladı

Fransa'nın başkenti Paris'te "Irak Nereye Gidiyor?" adı altında düzenlenen konferansta, Irak ve Güney Kürdistan'ın durumu uzmanlarca masaya yatırıldı. Toplantıya, Irak Eğitim Bakanı Müşaviri Dr. Fuad Huseyin, Irak Geçici Yönetim Anayasa Komisyonu Başkanı Dara Nurettin Bahaddin, Montrêal" Üniversitesi'nde Hukuk Profesörü Andrê Pourpart, ve Kürdistan Parlamento Danışmanı Peter W. Galbrith katıldı.

Paris Kürt Enstitüsü ve başkanlığını Madam Mitterrand'ın yaptığı France-Libertes Vakfı tarafından düzenlenen "Irak nereye gidiyor?" konulu konferansta konuşan Peter W. Galbrith, Türkler ve Arapların baskılarından ötürü Geçici Irak Anayasası'nda merkezi yapıya fazla rol verildiğini belirtti.

'Birlik, demokrasi değildir'

"Balkanlarda bunu gördük; zorla birlik oluyor ancak bunun adı demokrasi olmuyor" diyen Galbraith, "Araplar ve Türklerden dolayı Amerika ile Paul Bremer, merkezi yapıya fazla inisiyatif tanımaktadırlar. Kürtlerin istediği federasyon, Kanada'nınkinin bir benzeridir. Gariptir ki, ABD kendi sistemine karşı çıkıyor. Hiç Kürdistan'la Sünnistan ve Şiistan birleşik bir ülke olur mu? Hewlêr katliamı vesilesiyle Araplar Kürtlerin adını bile ağzına almadılar. Kürtler kendilerine onlarca yıl zulüm eden bir orduyu nasıl kabul edecekler? Petrol, Iraklıları birleştirebilir, ancak kendileri bunu istiyor mu? Kürtler kendilerini savunmak için kendi ordularını istiyorlar, bağımsız bir devlet kurmak için değil" diye konuştu.

Kürtçe de eğitim dili

Konferansa Irak'tan katılan Eğitim Bakanı Müşaviri Dr. Fuad Hüseyin, eğitim alanında yapılan reformlardan söz etti ve bu konuda karşılaştıkları zorlukları örnekleriyle anlattı. Hüseyin şöyle konuştu: "Ülkenin genelinde 13 bin okul, 11 üniversite -ki bunlardan üçü Kürdistan bölgesinde bulunuyor-, 6 milyon öğrenci ve binlerce öğretmen, güvenlikten yoksun ve ekonomik bir bunalım içinde yaşamaktadırlar. 6 milyon kitabı, Baas ideolojisinden temizleyerek yeniden bastık. Kürdistan tarihi bilimsel bir şekilde bu kitapların arasında yeniden yer aldı. Kürtçe Irak'ta ikinci resmi dili oldu ve Kürdistan'da eğitim Kürtçe yapılıyor."

Sorumluların akıbeti

Toplantının ikinci bölümünde, "Eski rejim sorumlularının akıbeti" konusu ele alındı. Bu bölümde konuşan Irak Geçici Yönetim Anayasa Komisyonu Başkanı Dara Nurettin, Saddam döneminde yapılan araplaştırma politikalarına dikkat çekerek, Kerkük'ten çıkarılan Kürtlerin topraklarına geri dönmesi gerektiğini belirtti. Yeni bir nüfus sayımının yapılacağını belirten Nurettin, "Eski rejim özellikle Kerkük'ün demografik yapısını değiştirmek istedi. Ancak şimdi, Kerkük'e sonradan getirilen Arapların, Kerkük'ten tahliye edilmesini ve oradan zorla çıkarılan Kürtlerin ise tekrar kendi evlerine dönmesini istiyoruz. Aynı zamanda Kerkük'ün Araplaştırılması amacıyla Süleymaniye ve Hewlêr'e bağlanan Kerkük'ün bazı kaza ve köyleri, tekrar Kerkük'e bağlanacaklar; buna bağlı olarak yeni bir nüfus sayımı yapılacak ve söz konusu olan bu yerler yapılacak bir referandumla yeniden Kürdistan'ın idaresine geçecekler" diye konuştu.

Profesör Andrê Pourpart da, Saddam rejiminin sorumlularının yargılanmasının usulü üzerinde durarak şunları söyledi: "Saddam ve arkadaşları, Irak'ta, federasyonun bütün tarafların içinde yer aldığı, temel hukuk prensiplerine göre ve Irak hukukçularının katıldığı, Nurnberg mahkemesine benzer bir halk mahkemesi tarafından ve uluslararası bir jürinin gözetiminde yargılanmalı ve cezaları verilmelidir." PARİS

ÇEVİRİ ■ HASSAN TAHSİN

"Sudan'ın gerçeği: Tüm iktidar bir bölgenin elinde; bu aynı zamanında Sudan'ın kuzeyiyle güneyi arasındaki iç savaşın iktidara karşı gösterdiği direnişin de nedeni."

Sudan'ın barış arayışı

Arap dünyasını bekleyen ve Ortadoğu'daki barış ve güvenliği tehdit eden üç ana konu var. Filistin sorunu, Sudan'ı bölme girişimleri, sonuncusu da görece yeni bir konu olan Irak.

Genel eğilim bunlar arasında en basit olanı (Sudan) çözmek olmuştur; çünkü farklı dinler ve kavimlerden oluşan Sudan halkı, 20 yıldır süregelen mücadele ve iç savaşı durdurmak için gittikçe daha fazla çaba sarf ediyor. Sudan, her taraf için tatmin edici bir çözüme yol açabilecek müthiş bir evreyi aştı bile. Son anlaşmada, iki taraf (Hartum hükümeti ile Sudan Ulusal Kurtuluş Hareketi liderliği), oldukça hassas bir dizi konuda anlaşmaya vardı; bu konular arasında en önemlisi, Sudan'ın kaderine (birlik ya da ayrılma) karar verilecek olan referanduma kadarki geçiş süresinde, kuzey ve güneydeki orduların yeniden düzenlenmesiydi.

Güvenlik meselelerinin gölge düşürdüğü bu anlaşma, şüphesiz tüm taraflarda bir anlayışa yol açtı. Ancak onun başarısı, bir sonraki evrenin yalın veya kolay olacağı anlamına gelmiyor. Tam aksine, yaklaşan görüşme daha da sert ve daha da zor olacak, çünkü burada tüm konular içinde en hassas ve en karmaşık olanı ele alınacak: iktidarın paylaşılması ve devrim. Bilgilere ve belgelere göre, Kuzey eyaleti "iktidar ve devrimin" büyük bir bölümünü elde tutarken, Nil nehriyle ona komşu bölgelerden oluşan ülkenin orta kesimi, Sudan nüfusunun sadece % 20'sini oluşturuyor. Bunun aksine, güneydeki topraklar üç eyaletten oluşuyor. Sudan'daki en büyük bölgeler arasında, batıdaki Darfur ve Kordofan da bulunuyor. Kuzeydeki bölge, Kızıl Deniz üzerindeki stratejik konumuna rağmen marjinalleştirilmiş durumda.

Bu Sudan'ın gerçeği: tüm iktidar tek bir bölgenin elinde; bu aynı zamanda Sudan'ın kuzeyiyle güneyi arasındaki iç savaşın ve Darfur eyaletinin Hartum'daki iktidara karşı gösterdiği direnişin de nedeni.

Bir sonraki aşamada IGAD grubunun korumasıyla kalıcı barış konusunda sürekli bir ilerleme kaydedileceğini öngörüyoruz; ancak başarıya ulaşılabilmesi için, güvenlik kuvvetlerinin tam olarak tarafsız olması gerekecek. Ayrıca aracıların uygulama evrelerini de sürekli takip etmesi gerekecek.

Sudan'ın, Kızıl Deniz'in güney girişi üzerindeki coğrafi konumu, Arap Birliğine üye olması ve özellikle de Mısır'la olan tarihi bağları düşünüldüğünde, Mısır'ın ve Arap ülkelerinin, gerek tek tek, gerek Arap Birliği aracılığıyla, yapılmış olan anlaşmaların çeşitli uygulama aşamalarına katılması hayati önem taşıyor. Mısır'ı ya da Arap ülkelerini kenarda tutmak, davaya zarar verir. Mısır'ın gerek güney Sudan'daki, gerek Büyük Göller bölgesindeki Nil kaynaklarında kendi stratejik çıkarları var; bu yüzden de bu bölgelerde güvenliğin sağlanmasına katılmaya veya müdahale etmeye her zaman hazır. Sudan Arap örgütündeki en büyük ülkelerden biri ve onun kaderi, Arap ailesindeki herkesi ilgilendiriyor, etkiliyor.

Arab news, 05 MART 2004

Kuveyt'te askeri tatbikat

Kuveyt silahlı kuvvetleri, 1991 yılındaki 1. Körfez Savaşı'ndan bu yana en büyük askeri tatbikatına başladı. Kara, deniz ve hava kuvvetlerinden 15 bin askerin katılımıyla dün sabah başlayan tatbikatın 3 gün süreceği belirtildi. Tüm birimlerin katılımıyla gerçekleştirilen tatbikatta ABD, Fransa, İngiltere, Rusya ve Çin'den alınan silahların da kullanılacağı kaydedildi. Bayrak 1 kod adlı tatbikatta, geçmiş yıllarda yapılan harcamalarla geliştirilen ordunun savunma yeteneğinin test edileceği ifade edildi. Savunma Bakanı Şeyh Caber el Mübarek el Sabah, tatbikatın bölgede yaşanan gelişmelerle ilgili olmadığını belirtti. KUVEYT

S. Arabistan ile Pakistan'dan ret

S. Arabistan ve Pakistan'ın, Ortadoğu'da dışardan yapılacak herhangi bir reform girişimine karşı olduğu bildirildi. Pakistanlı bir yetkili, Suudi Arabistan'a 2 günlük ziyarette bulunan Pakistan Devlet Başkanı Pervez Müşerref ve Suudi Veliaht prensi Abdullah'ın, Müslüman ve Arap ülkelere dışardan dayatılacak herhangi bir değişim girişimine karşı olduğunu söyledi. Yetkili, "her iki lider de değişimin İslami inanışla uyum içinde olmasına inanıyor" dedi. RİYAD

Suriye'ye ambargo yolda

ABD'ye yakın kaynaklar, Suriye'ye uygulanacak bir ambargonun yolda olduğunu bildiriyor

Beşar Esad yönetimindeki ülke, "terör" gruplarına destekle suçlanıyor.

Amerikan yönetimi, terörist gruplara destek verdiği ve silah programları geliştirdiği gerekçesiyle Suriye'ye ekonomik ve siyasi ambargo uygulama hazırlığı yapıyor. Beyaz Saray'dan bir yetkili, uygulamanın kısa süre sonra devreye gireceğini söyledi. Bunun ilk adımı ABD Kongresi'nde Kasım 2003'te kararlaştırılan bir yasayla atılmıştı. Ancak uygulamanın ne zaman yürürlüğe gireceği açıklanmadı. ABD Başkanı George W. Bush'un hafta sonunu geçirdiği Teksas eyaletindeki Crawford Çiftliği'nde gazetecilere bilgi veren bir Beyaz Saray yetkilisi, Suriye'ye ambargo uygulamasını kastederek "geliyor" diye konuştu. Ambargonun neyi kapsayacağı hakkında ayrıntılı açıklamayı ise yapmadı.

Karar 2003'te alındı

ABD Kongresi, Kasım 2003'te Suriye'ye ekonomik ve diplomatik ambargo uygulama kararı almıştı. "Suriye Sorumluluk Yasası" olarak adlandırılan kanun, Bush tarafından imzalanmış, Aralık ayında yürürlüğe girmişti. Yasada, Şam yönetiminden terörizme desteğini sona erdirmesi, kimyasal ve biyolojik silahlar ile orta ve uzun menzilli füze geliştirme programlarını durdurması, Lübnan'dan askerlerini geri çekmesi isteniyor. ABD ayrıca Suriye'yi devrik Saddam Hüseyin rejimine silah yardımı yapmak ve Irak'ta eylem yapan militanların sınırdan sızmalarına göz yummakla suçluyor.

Diplomatik olabilir

Yasaya göre, Suriye'ye siyasi ve ekonomik alanlarda ambargo uygulanabilir. Bu çerçevede Suriye ile diplomatik temsilciliklerin sayısı düşürülebilir, Suriyeli diplomatların ABD'deki hareket kabiliyeti kısıtlanabilir. Washington ayrıca sivil kullanım için öngörülen ama askeri amaçlı da kullanılabilen teknolojinin Suriye'ye transferini yasaklayabilir. Bunun yanı sıra Suriye'ye ait ABD bankalarındaki hesapları dondurabilir ve bu ülkeye ait uçakların Amerikan hava sahasına girişini engelleyebilir. ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell, 25 Şubat tarihli bir açıklamasında, Suriye yönetiminin Ortadoğu politikasının kendisinde hayal kırıklığı yarattığını belirterek, Washington-Şam ilişkisinin "istediğim gibi olmadı" tepkisini dile getirmişti.

Arap ülkeleri inanmıyor

Bu arada Arap ülkeleri, Amerikan yönetiminin Suriye'ye ambargo uygulayacağına pek inanmıyor. Paris'te Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac ile görüşen Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in üst düzey danışmanı Usame el Baz, ülkesinin resmi MENA ajansına yaptığı açıklamada, Washington'un ambargo açıklamalarının tehdit ve baskı unsuru olmanın ötesine geçmeyeceğini savundu. Suriye'nin durumunun eski Irak rejiminkine benzemediğini söyleyen El Baz, 1970'li yıllardan beri Mısır'ın dış politikasına biçim veren etkili diplomatlar arasında sayılıyor. CRAWFORD/PARİS

BM, mültecilere sığınma istedi

Birleşmiş Miletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, Irak savaşından sonra Bağdat ve çevresindeki evlerinden kaçarak Ürdün çölünde bir çadır kampa sığınan Filistinliler için iltica hakkı sağlanmasını istedi. Saddam Hüseyin rejiminin yıkılmasının ardından ülke içindeki güvenliklerinden endişe ederek kaçan 400 kadar Filistinli mülteci, bundan 5 ay kadar önce Ürdün Çölü'nde kurdukları bir çadır kampta yaşamaya başlamıştı. BM Mülteciler Yüksek Komiser Yardımcısı Kamil Morjani yaptığı açıklamada, Filistinli mültecilerin içinde bulundukları koşulların herhangi bir canlı yaşamına dahi uygun olmadığını belirterek bir an önce bu mültecilere sığınma hakkının verilmesini istedi.

Morjani açıklamasında Ürdünlü yetkililerin şu ana kadar üzerlerine düşeni yerine getirmeyerek 400 Filistinliyi görmezlikten geldiğini ifade etti. Irak'ta Saddam Hüseyin rejimi tarafından ayrıcalıklı davranılan Filistinli mülteciler, kendilerine karşı gelişen şiddet eylemleri nedeniyle Irak'tan kaçmak zorunda kalmıştı. AMMAN

Usame bin Ladin

Ladin'i yakalamak için özel yazılım

Amerikan askeri kaynaklarının, El Kaide Lideri Usame bin Ladin'i yakalamak için "tahlilcinin not defteri" (Analyst's Notebook) adı verilen özel ve çok güçlü bir yazılım (software) kullandığı bildirildi. Bu yazılım, terör örgütleri ve canilerle ilgili bilgileri tahlil etmeye yarıyor. "Newsweek" dergisi son sayısında, askeri kaynakların Bin Ladin'in izini çok yakından sürdüklerini ve bu konuda özellikle "insani istihbarattan" yararlandıklarını belirtti. Dergiye göre, "elde edilen istihbarat Bin Ladin'in Pakistan ile Afganistan arasında mekik dokumakta olduğunu" ortaya koyuyor.

Dergi, "Amerikan kaynaklarının Bin Ladin'e çok yaklaştıklarına inandıklarını ve bu nedenle onu yakalamak için Predator adı verilen, maket uçak boyundaki insansız küçük avcı uçaklarını görevlendirdiklerini" yazdı. Amerikan ordusu ayrıca eski bir deniz komandosu olan Amiral William McRaven'i, Bin Ladin'i yakalama operasyonunun başına getirdi. McRaven'in emrine "Görev Gücü 121" adı verilen bir ekip verildi. Bu ekibin geçen aylarda, El Kaide'nin önde gelen isimlerinden Ebu Mussab el Zarkavi'nin adamı Hassan Ghul'ü yakalayarak önemli bir başarı elde ettiği bildiriliyor.

Ghul'ün, Bin Ladin'in bulunduğu yer konusunda da çok önemli bilgiler verdiği belirtiliyor. McRaven, Saddam Hüseyin'i de yakalayan ekibin başında bulunuyordu. Öte yandan, Usame bin Ladin'in yerini bildiğine inanılan Yemen kökenli bir kişi ise, "Şeyh (bin Ladin) şimdi her zamankinden daha emniyetli bir yerde. Amerikalıların Şeyhi köşeye sıkıştırdıkları yolundaki haberlere hepimiz çok gülüyoruz" dedi.

Ladin, son anda kurtulmuş

Bu arada, Afganistan'da yerel bir hükümet yetkilisi, El Kaide lideri Usame bin Ladin'in Pakistan güvenlik güçlerinin elinden son anda kurtulduğuna dair güvenilir bir kaynaktan bilgi aldığını söyledi. NEW YORK

Bin 16 sağlık personeli alınacak

Sağlık Bakanlığı, bin 16 boş kadro için, 13 Aralık 2003'te yerleştirme sınavına girip de herhangi bir yere yerleştirilemeyenler arasında sözleşmeli personel alacak. Resmi Gazete'de dün yayımlanan duyuruya göre, Sağlık Bakanlığı bünyesindeki söz konusu boş kadrolar için başvurular 8-12 Mart arasında yapılabilecek. Bu kapsamda, 469 ebe, 184 hemşire, 47 diyetisyen, 55 fizyoterapist, 33 psikolog, 62 sağlık teknikeri ve çeşitli dallarda 166 sağlık personeli olmak üzere toplam bin 16 sağlık personeli nin Sağlık Bakanlığı tarafından ataması yapılacak. **ANKARA**

Hemşireler kepi atıyor

Hemşirelik mesleği ile özdeşleşen beyaz kep, tarihe karışıyor. Hemşilerin kep takması zorunluluğu hijyenik olmadığı gerekçesiyle kaldırıldı. Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Nejdet Ünüvar, valiliklere gönderdiği genelgede, "Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği"nde hemşire ve ebelerin kep takmalarının öngörülmesine karşın, Ebelik/Hemşirelik Danışma Kurulu'nun kepin hareketleri kısıtladığı, mikroorganizmaların taşınmasına neden olduğu ve simgesel açıdan hemşireliğe herhangi bir olumlu katkı sağlamadığına karar verdiğini anımsattı. **ANKARA**

AKP, 3 KASIM 2002 SEÇİMLERİNDE SINIR KAPILARINI AÇACAĞINI SÖYLEDİ AMA...

Hakkari'de kapılar kapalı

Bölge halkanın geçim kaynaklarından biri olan sınır ticareti Hakkari'de kapıların güvenlik gerekçesiyle kapatılmasından dolayı yapılamıyor

■ SIDDIK GÜLER - DİHA

Van'ın Saray ilçesinde bulunan Kapıköy Sınır Kapısı'nda sınırlı ticarete izin verilirken, Hakkari'nin Yüksekova, Şemdinli ve Çukurca ilçelerindeki sınır kapıları ise hâlâ ticarete kapalı. Hakkari ve Yüksekova Ticaret Odası yetkilileri, Bölge'nin kalkınması için kapıların mutlaka açılması gerektiğini belirttiler.

3 Kasım seçimleri öncesinde sınır kapılarını açacağını vaadet eden AKP kapıların açılması için kılını bile kıpırdatmıyor. Bölge halkının en önemli geçim kaynaklarından biri olan sınır ticaretine ilgi ise gün geçtikçe azalıyor. Hakkari Ticaret Odası Başkanı Ahmet Şen, sınır ticareti yapmak için şu ana kadar sadece 6 kişinin kendilerine başvuru yaptığını söyledi. Şen, "Sınır kapısı daha faaliyete geçmedi. Ama Ticaret Odası olarak ticaretin yapılması için bütün çalışmaları tamamladık. Fakat halktan gereken talebi alamadık. İlk zamanlarda bayağı talep vardı. Ama şu an ilgi yok denecek kadar az. Sınır ticaretinde yapılmak istenen mallara sadece il ihtiyacı için izin veriliyor. Yani buradaki malların dışarıya çıkarmasına izin verilmiyor. Burada sanayi olmadığı içinde insanlar sanayi ürünleri getirmiyor. Bunun için de gelen gıda maddelerinde kota uygulaması getirilmiş. Sadece ilin ihtiyacı kader izin veriliyor. Kota az olmasından dolayı insanlar da başvuru yapmıyor. başvuru olmadığı için biz de kotayı genişletemiyoruz" diye konuştu.

Ferit Doğan (yanda) Bölge insanının tek umudunun sınır ticareti olduğunu söyledi.

'Aileler işsiz kaldı'

Esendere Sınır Kapısı'nda yapılan dükkanların inşaatının yıllardır tamamlanmamasından dolayı ticaret yapamadıklarını belirten Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası Sekreteri Ferit Doğan ise, hayvancılığın bitmesi ile birlikte ilçedeki birçok aileninin tek geçim kaynağının sınır ticareti olduğunu kaydetti. Sınır kapılarının açılmaması nedeniyle de bu ailelerin işsiz kaldığını belirten Doğan, şunları söyledi: "Bölge'deki köylerin boşaltılmasından sonra tarım ve hayvancılık tamamen öldü. Şu an insanların tek umudu sınır ticaretidir. Sınır kapısı 10 yıldır kapalı. Sınır kapısı açık olduğu zaman odamıza bağlı 450 kişi sınır ticareti ile geçimini sağlıyordu. Ancak bunların tamamı kapının kapanmasıyla birlikte işsiz kaldılar. Şuan ticaret merkezleri kuruldu. Ancak kapıda bulunan dükkanlar 10 yıldır kapalı olduğu için işlevsiz duruma gelmişler. Bunların tekrar düzenlenmesi gerekiyor. Tek isteğimiz bunların bir an önce tamamlanması ve ticaretin yapılması için gereken kolaylıkların sağlanmasıdır."

Kapılar kapatıldı

Hakkari'nin Çukurca ilçesinde 1999 yılında açılan Üzümlü Sınır Kapısı da yıllardır sınır ticaretine kapalı. Kapının Irak tarafında dükkan ve otel binalarının yapımı tamamlanırken, Türkiye tarafında ise herhangi bir çalışma yürütülmüş değil. Irak tarafında yapılan bu binaların faaliyete geçmesi için de Türkiye'nin atacağı adımlar bekleniyor.

Şemdinli ilçesinde de 1991 yılında yapılan Alan Sınır Kapısı ise, 2 yıl açık kaldıktan sonra 1993 yılı sonlarında güvenlik gerekçesiyle tekrar kapatıldı. Kapı bu tarihten sonra bir daha açılmadı. **HAKKARİ**

İşçiler gurbete gitmeyecek

Kurulacak çağrı merkezleri ile işçiler Türkiye'de kalıp başka ülkeler için çalışabilecek

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü Necdet Kenar, işçilerin Türkiye'de kurulacak çağrı merkezleri aracılığıyla Almanya, İngiltere ve Hollanda gibi ülkelerin şirketleri için çalışabileceğini bildirdi.

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü Necdet Kenar, ANKA'ya yaptığı açıklamada, nüfusu yaşlı olan Avrupa'nın gereksinimini karşılayabilmesi açısından eğitilmiş ve nitelikli işgücünün taşıdığı öneme işaret etti. Kenar, işgücünün eğitimli ve nitelikli hale getirilmesiyle birlikte, işçilerin kurulacak çağrı merkezleri aracılığıyla Avrupa ülkelerine gitmeden, bu ülkelerin şirket ve kuruluşları için çalışabileceklerini vurguladı. Büyük firmaların nitelikli, daha ekonomik, ucuz işgücünün bulunduğu yerlere gittiğine dikkat çeken Kenar, Hindistan'ın bu konuda önemli atılımlar yaptığını, ABD'deki pek çok işi Hindistan'ın aldığını kaydetti. Kenar, "Bizim yapmamız gereken ise kısa vadede işgücünü nitelikli hale getirmektir. Bilgi ekonomisinin gerektirdiği işgücünü eğitmemiz lazım" diye konuştu.

İlk merkez Siemens'ten

Türkiye'de ilk olarak Siemens'in İstanbul'da bir çağrı merkezi kurduğuna işaret eden Kenar, şirketin işlerini bu sayede daha ekonomik ve az maliyetle yaptığını kaydetti. Bilgisayar sektöründe bir yazılımcının ABD'deki yıllık maliyetinin en az 80 bin dolar olduğunu kaydeden Kenar, aynı işin Hindistan'daki maliyetinin ise en fazla 20 bin dolar olduğuna işaret etti. Kenar, Siemens ve IBM gibi firmaların 15 bin dolayındaki işlerini bu ülkelere kaydırmayı amaçladığını söyledi.

Nasıl işliyorlar?

Çokuluslu şirketlerin çeşitli ülkelerde açtığı çağrı merkezleri, şirket için rekabet avantajı sağlamasının yanı sıra, özellikle uzun vadede müşteri odaklı yaklaşımı ve karlılığı artıran bir faktör olarak işlev görüyor. Şirketler, dış kaynak modeliyle çağrı merkezlerini kullanarak maliyetlerinden de tasarruf sağlayabiliyor. Şirketlerin çağrı merkezleri açmalarının temelinde, "düşük iletişim maliyeti, tanımlanmış hizmet düzeyleri çerçevesinde gelen çağrıların karşılanması, müşteri kayıtlarının müşteri tarafından sağlanan bir veri tabanına kaydedilmesi, merkezi altyapı kaynaklarından yararlanma ve kaynak paylaşımı, yönetim raporlaması" gibi faktörler yer alıyor. **ANKARA**

THY, POAŞ ile çözüm arayışında

Türk Hava Yolları, Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ) ile akaryakıt imtiyaz ücreti ihtilafının sulh yoluyla çözümü için görüşmelerin devam ettiğini açıkladı. THY, basında çıkan "THY'de POAŞ zararı" başlıklı habere ilişkin Borsa'ya gönderdiği açıklamada, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) ve POAŞ ile imzaladıkları akaryakıt imtiyaz ücretiyle ilgili olarak adli ve idari yargıya intikal etmiş davalarda kesinleşmiş bir mahkeme kararı bulunmadığı belirtildi. Açıklamada, 14 Aralık 2001'de imzalanan protokol gereğince başlatılan uygulamaya THY Yönetim Kurulu kararıyla Ağustos 2003 faturasını kapsayacak şekilde son verildiği belirtilerek, halihazırda ihtilafin taraflar arasında sulhen çözümü için üçlü görüşmelere devam edildiği kaydedildi. THY Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından da inceleme ve soruşturma kapsamına alındığı bildirildi. **İSTANBUL**

İŞ FIRSATI
Çalışmaya İstekli, CİDDİ KİŞİLERE İHTİYACIMIZ VAR
Başvuru için : İlhan GÜNAY
0533 656 30 65

Sakın hastalanmayın!

Sağlık çalışanları 10-11 Mart tarihlerinde yapacakları iş bırakma eylemi öncesinde halkı uyardı

Halkın sağlık hakkı, sağlıkçıların özlük hakları ve sağlık alanındaki yeni uygulamaları protesto etmek için iki gün iş bırakma eylemi yapacak olan sağlık emekçileri, hükümete seslerini duyurmaya çalışacak. Sağlık emekçileri bu tarihler arasında hizmet üretmeyecek.

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) kararına uyacak sağlık çalışanları 10-11 Mart 2004 tarihlerinde hizmet üretmeyecek. Sağlık çalışanları iki gün boyunca, aciller, yoğun bakım üniteleri, çocuk, doğum, diyaliz üniteleri, aşılama, kanserli hastaların tedavisi dışında hasta bakmayacak, hizmet üretmeyecek. TTB Merkez Konseyi Başkanı Füsun Sayek, eylem süresince hastaların mağdur edilmeyeceğine dikkat çekerken, halktan ve demokratik kitle kuruluşlarından eyleme destek vermelerini istedi.

Sağlıkçıların taleplerinin arasında parasız sağlık hizmet verimesi de bulunuyor.

ATO çağrı yaptı

Bu arada iş bırakma eylemine ilişkin olarak Adana Tabip Odası (ATO) Başkanı Rıza Mete, "10-11 Mart tarihlerinde hemodiyaliz, kanserli, çocuk, gebe, böbrek ve acil hastalar dışında hiçbir hasta sağlık kuruluşlarına gitmesin" çağrısında bulundu.

Sağlık çalışanlarının 10-11 Mart tarihlerinde yapacağı iş bırakma eylemine ilişkin Adana Ticaret Odası'nda basın toplantısı düzenleyen Rıza Mete, Adana'da bulunan sağlık kuruluşlarının acil hastalar dışında hiç kimseye hizmet sunmayacağını söyledi. İş bırakma süresince hemodiyaliz, kanserli, çocuk, gebe, böbrek ve acil hastalar dışında hiçbir hastanın sağlık kuruluşlarına gitmemelerini isteyen Mete, bu uygulamadan dolayı halktan özür diledi.

Hükümet dikkate almadı

Bölge illerinde yapılan hekim rotasyonlarına dikkat çeken Mete, Sağlık Bakanlığı'nın aldığı karar sonucu Adana Numune ve Devlet Hastanesi'nde 8 branşta her doktorun 45 gün süreyle Bölge'ye gönderileceğini söyledi. Bu uygulamayı hükümetin seçim yatırımı olarak değerlendiren Mete, uygulamaya karşı çıktıklarını ve uygulanmanın durdurulması için bakanlar ve milletvekilleri nezdinde girişimlerde bulunacaklarını söyledi. **İSTANBUL/ADANA**

HEKİMLER NE İSTİYOR ?

5 Kasım ve 24 Aralık tarihlerinde iş bırakan hekimler, ücretsiz, eşit, ulaşılabilir sağlık hizmeti, sağlık ocaklarında parasız hizmet verilmesi, Sağlık Bakanlığı bütçe payının artırılması, sözleşmeli personel uygulamasına son verilmesi, iş güvencesi ve özlük haklarının iyileştirilmesini talep ediyor. Hekimlerin taleplerinden birisi de Sağlık Bakanlığı'na genel bütçeden ayrılan yüzde 3'lük payın yüzde 5'e yükseltilmesiydi.

Nema ödemeleri bu hafta başlıyor

Kamuoyunda "Zorunlu Tasarruf" olarak bilinen Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı'nın tasfiyesi kapsamında geçen yıl yapılan anapara ödemelerinin ardından, nemalara ilişkin ilk taksit ödemesi de bu hafta içinde başlıyor. Kademeli olarak ay sonuna yayılacak ödeme planı kapsamında çalışanlara birinci taksit olarak 1 katrilyon 135 trilyon lira dolayında bir ödeme yapılması öngörülüyor.

Zorunlu tasarruf hesapları, 29 Nisan 2003 tarihinde yürürlüğe giren yasa ile tasfiye sürecine sokulmuştu. Nisan 2003 sonu itibariyle bu hesaplarda biriken anapara ve nema toplamı 12 katrilyon 490 trilyon lira düzeyinde bulunuyordu. Geçen yıl 4 milyon 718 bin kişiye toplam 1 katrilyon 137 trilyon liralık anapara ödemesi yapılmıştı.

Nema ödemeleri ise bu yıl ve gelecek yılın mart, haziran, eylül ve aralık; 2006'nın da mart ve haziran aylarında olmak üzere 10 taksitte gerçekleştirilecek. Zorunlu tasarruf hesaplarına uygulamanın başladığı Nisan 1988'den Nisan 2003'e kadar olan dönem için toplam yüzde 964.35 nema oranı uygulanmıştı. Nema toplamından, hak sahibine bugüne kadar yapılan nema ödemeleri düşülerek bulunan tutar 10'a bölünecek, bu orana Nisan 2003-Şubat 2004 arasındaki tüketici fiyat (TÜFE) artışı artı yüzde 5 faiz eklenerek, bu ay ödenecek nema bulunacak. Söz konusu tutara uygulanacak on aylık TÜFE artışı yüzde 8.6 düzeyinde bulunuyor.

Nasıl ödenecek?

Hazine, birinci taksit nema ödemeleri için gerekli tutarların Ziraat Bankası'na aktarılmasına dünden itibaren başlandı.

Birinci taksit ödemeleri, anapara ödemelerinde olduğu gibi işverence ve kişisel olmak üzere iki şekilde yapılabilecek. Hak sahipleri; halen çalıştıkları ve tasarrufu teşvik işyeri sicil numarası ve elektronik posta adresi uzantıları "-.k12.tr, -.edu.tr, -.com tr, -.gov.tr, -.mil.tr, -.pol.tr" olan, en az 10 hak sahibinin çalıştığı kurum ve işyerleri aracılığıyla birinci taksit tutarlarını alabilecekler.

Kişisel başvurularda ise ödemeler, tasarrufu teşvik hesap numarasının son hanesi 1 olan hak sahiplerine 11-12 Mart, 2 olan hak sahiplerine 15-16 Mart, 3 olanlara 17-18 Mart, 4 olanlara 19-22 Mart, 5 olanlara 23-24 Mart arasında ödeme yapılacak.

Nemaların kalan dokuz taksidinin üçü de haziran, eylül ve aralık aylarında olmak üzere bu yıl içinde ödenecek. Tasarruf sahiplerine bu yıl dört taksitte toplam 5 katrilyon lira seviyesinde bir ödeme yapılması bekleniyor. Kalan bölümün ödenmesi ise yine 4 taksitte ve aynı aylarda olmak üzere 2005'te ve 2006'nın mart ve haziran aylarında tamamlanacak. Taksit ödemelerinden sonra kalan nema tutarlarına da TÜFE artı yüzde 5 oranında faiz uygulanmasına devam edilecek. **ANKARA**

MULTİ VİZYON
REDLINE SATELLITE SYSTEMS
Dijital Uydu Sistemleri
Dijital Uydu Alıcısı Alınız Roj TV'siz Kalmayınız
❑ Dijital analog ve pozisyonerli uydu sistemleri
❑ LNB çeşitleri
❑ Kolektif anten sistemleri
❑ Toplu konut santral sistemleri
❑ Toptan perakende satış
Redline Marmara Bölge Bayisi, Hazır Dijital Türkiye Distribütörü
Adres: Bankalar Cad. Hacı Ali Sok. No: 12 Karaköy / İSTANBUL
Tel: (0212) 292 15 62 - (0212) 292 26 55
E.mail: multivizyon@superonline.com

DAĞHAN
DOĞRAMA & MOBİLYA & HIRDVAT
Her Türlü Mobilya, İnşaat Boyası Bulunur.
Alaattin DAĞHAN
Marangozlar Sitesi No:165 Tel: (0 432) 223 59 15 VAN

DOLAR ÖNCEKİ GÜN: 1.331 .000 DÜN: 1. 320 .000

EURO ÖNCEKİ GÜN: 1.621.000 DÜN: 1. 630.000

ALTIN ÖNCEKİ GÜN: 16.815.000 DÜN: 16.942.000

BORSA ÖNCEKİ GÜN: 19.015 DÜN: 19.165

MERKEZ BANKASI DÖVİZ KURU

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	1,323,219	1,329,601
1 Avustralya Doları	991,116	997,600
1 Danimarka Kronu	216,538	217,604
1 İngiliz Sterlini	2,406,364	2,418,943
1 Japon Yeni	11,880	11,959
1 Kanada Doları	991,994	996,478
1 Kuveyt Dinarı	4,452,303	4,510,945
1 Norveç Kronu	185,994	187,249
1 Sud. Arb. Riyali	353,903	354,541
1 Euro	1,613,400	1,621,182

Giyim yine zirvede

Türkiye'nin ihracatında en önemli sektör olan giyim sanayiinde bir yılda 11 milyar dolarlık mal üretiliyor. Devlet Planlama Teşkilatı'nın raporuna göre, giyim sektöründe 2002'de gerçekleştirilen üretimin değeri 11 milyar doları geçti. Üretimin yüzde 35.9'una denk gelen 3 milyar 963 milyon dolarlık bölümü yurt içinde tüketildi. Yüzde 64.1'lik bölümü oluşturan 7 milyar 664 milyon dolarlık üretim ise ihraç edildi. **ANKARA**

TÜSİAD Paris'te büro açıyor

TÜSİAD'ın Paris bürosu bugün açılıyor. TÜSİAD Başkanı Ömer Sabancı tarafından yapılacak açılışa Devlet Bakanı Ali Babacan, Fransa Ekonomi, Maliye ve Sanayi Bakanı Francis Mer, Fransız Girişimciler Hareketi (MEDEF) Başkanı Antonie Selliere de katılarak birer konuşma yapacak. Türkiye ile Fransa arasındaki ekonomik ilişkilerin gelişmesine sağlayacak bilgi akışı ve Türkiye'nin Fransa'da daha iyi tanınmasına katkıda bulunmak amacıyla faaliyet gösterecek. **ANKARA**

ENFLASYON DÜŞMESİNE RAĞMEN TÜRKİYE SIRALAMADAKİ YERİNİ KORUYOR

Türkiye hâlâ rakipsiz

Türkiye enflasyon oranını yüzde 14.3'e indirmesine rağmen, enflasyonu en yüksek ülke konumunu sürdürüyor. Türkiye'nin en yakın takipçisi, yüzde 8.3'le Slovakya

Hükümetin, özellikle ücret ve maaşlar üzerindeki baskı politikaları ve iç tüketimi en aza indiren IMF reçeteleriyle enflasyonu yüzde 20'nin altına indirmesine rağmen, Türkiye OECD ülkeleri içinde enflayonu en yüksek ülke olma durumunu koruyor.

Türkiye'nin, yaklaşık 30 yıl aradan sonra ilk kez geçen yıl yüzde 20'nin altına inen, bu yıl Şubat sonu itibariyle de yüzde 14.3'e kadar gerileyen tüketici fiyatları (TÜFE) bazında yıllık enflasyon oranında, OECD ülkeleri içinde en yakın takipçisi, yüzde 8.3'le Slovakya, yüzde 6.6 ile Macaristan, yüzde 4.2 ile Meksika oldu. Japonya ve Norveç'te fiyatlar eksi değerlerde seyrederken, diğer OECD ülkelerinin yıllık fiyat artışları ise neredeyse Türkiye'nin bir aylık enflasyonu düzeyinde bulunuyor.

Diğer ülkelere göre felaket

2001 yılında yüzde 68.5, 2002'de yüzde 29.7 düzeyinde gerçekleşen tüketici fiyatlarında yıllık artış oranı, 2003'te 11.3 puan gerileyerek yüzde 18.4'e inmişti. Yıllık TÜFE artışı bu yılın Ocak ayı sonunda yüzde 16.2'ye, Şubat sonunda da yüzde 14.3'e kadar geriledi. Böylece yıllık enflasyon oranı 1970'li yıllardaki düzeylere geriledi.

Enflasyondaki düşüş, ekonomide güven unsurunu artırarak, ileriye yönelik belirsizlik algılamasını önemli ölçüde ortadan kaldırdı. Ancak Türkiye'nin yıllık enflasyonda geldiği bu "başarı" düzeyi, diğer ülkeler için adeta bir felaket düzeyini ifade ediyor.

Yakın takipçilere fark

Yıllık enflasyon oranlarının, ekonomide geçiş süreci yaşayan eski Doğu Bloku ülkelerinden Slovakya ve Macaristan dışında, neredeyse Türkiye'nin bir aylık enflasyonu düzeyinde kaldığı dikkati çekti.

Fiyatlardaki hareketlilik, özellikle sebze ve meyvede devam ediyor.

Geçen yıl tüketici enflasyonunda Türkiye'yi yüzde 8.3'le Slovakya, yüzde 6.6 ile Macaristan izledi. Yıllık enflasyon Meksika'da yüzde 4.2, Güney Kore'de yüzde 3.3 düzeyinde gerçekleşti.

Yıllık enflasyon AB ülkeleri içinde Yunanistan'da yüzde 3'le en yüksek, Finlandiya'da ise yüzde 0.2 ile en düşük düzeyde gerçekleşti. Yıllık enflasyonun İngiltere'de yüzde 2.6, İtalya'da yüzde 2.4, Portekiz ve İspanya'da yüzde 2.3, İzlanda'da yüzde 2.2, Lükemburg'da yüzde 2.1, Fransa'da yüzde 2, İrlanda'da yüzde 1.8, Hollanda'da yüzde 1.4, Belçika'da yüzde 1.3, Almanya'da yüzde 1.2, Avusturya ve Danimarka'da yüzde 1.1, İsveç'te yüzde 0.7 olduğu belirlendi.

Avustralya'da yüzde 2.4, Çek Cumhuriyeti'nde yüzde 2.3, ABD yüzde 1.9, Polonya'da yüzde 1.7, Yeni Zelanda'da yüzde 1.6, Kanada'da yüzde 1.2, İsviçre'de yüzde 0.1 olan yıllık enflasyon, Japonya ve Norveç'te ise eksi değerlerde seyrediyor.**ANKARA - ANKA**

Yıllık enflasyon oranları (Şubat sonu)

Türkiye	16.2
Slovakya	8.3
Macaristan	6.6
Meksika	4.2
Güney Kore	3.3
Yunanistan	3.0
İngiltere	2.6
Finlandiya	0.2
İsviçre	0.1
Japonya	-0.3
Norveç	-1.8

Uzun yol şoförleri, rüşvetten dolayı kazançlarının azaldığını söylüyor.

TIR şoförlerinin başı rüşvetle dertte

■ UBEYDULLAH HAKAN

Antep'ten Orta Asya'daki Türki cumhuriyetlerine uluslararası taşımacılık yapan TIR şoförleri, uzun yolculuklar boyunca yolda çeşitli sorunlarla karşılaştıklarını, bu sorunların en önemlisinin ise rüşvet olayları olduğunu söyledi.

Antep'ten Orta Asya'daki Kazakistan, Türkmenistan gibi Türki cumhuriyetlere yük götürüp getiren TIR şoförleri, yüzlerce kilometrelik uzun yolculuklar boyunca karşılaştıkları en büyük sorunun rüşvet olayları olduğunu söyledi. Özellikle Türki cumhuriyetlerde kendilerinden defalarca rüşvet talep edildiğini belirten şoförler, verdikleri rüşvetler nedeniyle para kazanamadıklarını ifade etti.

Orta Asya'daki ülkelere geçmek için Ağrı'nın Doğubeyazıt İlçesi'nde bulunan Gürbulak Sınır Kapısı'nda saatlerce kuyrukta beklemek zorunda kalan şoförler Halit Oğuz ve Hüseyin Korkmaz da Türki cumhuriyetlerinde geçtikleri her noktada rüşvet vermek zorunda kalmalarına isyan ediyor.

'Rüşvetsiz iş yapılmıyor'

Türkiye sınırını geçtikten sonra rüşvet vermeden yükü teslim edilecek yere götüremediklerini belirten Halit Oğuz, şunları söyledi: "Yıllardır TIR şoförlüğü yapıyorum. Bu yolculuklar boyunca karşılaştığımız sorunlardan en önemlisi rüşvet olayları. Türkiye sınırını geçtikten sonra her noktada mutlaka rüşvet vermek gerekiyor. Aksi takdirde bizi saatlerce, hatta günlerce bekletiyorlar. Bizim ömrümüz yollarda geçiyor. Bu olayların dışında kış koşullarının zorluğu, arabaların arızalanması gibi birçok sorun var. Ama bizi dinleyen, sorunlarımıza çare olan kimye yok."

Türkiye sınırında engel

Geri dönüşlerde Türkiye sınırından girişlerde de sorunlar yaşadıklarını kaydeden Oğuz, yabancı araçların istedikleri kadar mazot aldıklarını, fakat Türk araçlarının 500 litreden fazla mazot getiremediğini de belirtti.

Oğuz, "İran tarafında mazot ucuz. Bu yüzden biz depolarımızı oradan doldurup Türkiye tarafına geçmeyi istiyorduk. Ama malesef buna da Türkiye sınırındaki yetkililer izin vermiyor. 500 litreden fazla mazotla sınırdan içeri bırakmıyorlar" şeklinde konuştu.

Türkiye'de kendilerine sahip çıkılmasını isteyen Oğuz, "Türkiye'de bizi koruyacak herhangi bir dernek veya kuruluş yok. Yollarda her an ölüm korkusuyla yaşıyoruz. Bizler gerçekten de çok büyük sorunlar yaşayan emekçileriz. Ama malesef emeğiyle çalışanlar hep sahipsiz ve kimsesiz kalıyor" diye ekledi.

'Konsolosluk ilgilenmiyor'

Rüşvet olaylarını Türk konsolosluklarına bildirdiklerini belirten Hüseyin Kormaz ise, konsoloslukların kendilerini tanımazlıktan geldiğini söyledi. Korkmaz, şunları dile getirdi: "Ben arabayı alabilmek için eşimin bileziklerini sattım. Bir TIR satın alarak bu işe başladım. Anlaştığım şirket seferlerde verdiğimiz rüşveti hesaba katmıyor. Her seferinde 5 bin dolar masraf oluyor. Burada bana seferde 500 milyon falan kalıyor. Bu para da TIR'da en ufak bir sorun yaşandığında masraflara gidiyor. Rüşvet sorunlarını Türk konsolosluklarına bildirdik ama bizi tanımıyorlar bile."

'Sebzecilik yapacağım'

"Ne yapacağımızı biz de bilmiyoruz" diye çaresiz kaldıklarını aktaran Korkmaz, "Bazen bir el arabası alıp Antep'te sebzecilik yapayım diyorum. Yetkililerden bu duruma bir an önce çözüm bulunmasını istiyoruz" dedi. **AĞRI -DİHA**

Para Şubat'ta fren yaptı

Paranın dolaşımı Şubat ayında yavaşladı. Piyasaların nabzını ölçmekte önemli bir gösterge olarak kabul edilen paranın dolaşım oranı, Ocak ayındaki 2.64'lük düzeyinden Şubat'ta 2.46'ya geriledi.

Merkez Bankası'nın Elektronik Fon Transferi (EFT) sisteminden geçen mesaj ve para hacmine ilişkin verilerine göre, EFT sisteminden Şubat ayında yapılan toplam ödemeler, bir önceki aya göre yüzde 0.3 azalarak 395.5 katrilyon liraya indi. Merkez Bankası'ndan EFT'ye çıkan para miktarı ise yüzde 6.8 artarak 160.8 katrilyon lira oldu.

Paranın dolaşım oranı söz konusu ay gerileme gösterdi. Ocak ayında 2.64'le son dönemdeki en yüksek düzeyine ulaşan paranın dolaşım oranı, Şubat ayında 2.46'ya indi. Günlük olarak bakıldığında şubat ayı içinde paranın dolaşım oranı 24 Şubat'ta 3.12'ye kadar yükseldi. Söz konusu oran, 13 ve 16 Şubat'ta ise 2.25'le en düşük seviyesine indi.

Bu oran, 1999'da 4.75'le en yüksek düzeyine yükselmişti. Daha sonra hızla azalan paranın dolaşım oranı, 2000 yılı ortalamasında 4.31, 2001 ortalamasında 2.57, 2002 ortalamasında 2.47, 2003 ortalamasında ise 2.39 olmuştu.

Paranın dolaşım oranının düşük olması piyasalardaki durgunluğu, yüksekliği ise canlanmayı gösteriyor. Bu oran, EFT sisteminden yapılan ortalama ödemelerin, Merkez Bankası'ndan EFT'ye çıkan ortalama para miktarına bölünmesiyle bulunuyor. **ANKARA**

Devler İstanbul'da buluşuyor

Babacan, dünyanın önde gelen şirketleriyle İstanbul'da bir araya geleceklerini açıkladı

Türkiye'nin ekonomisi ve yatırım olanakları, dünyanın önde gelen çok uluslu şirketlerinin yöneticileriyle birlikte masaya yatırılıyor.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında, 15 Mart'ta İstanbul'da yapılacak Türkiye Yatırım Danışma Konseyi toplantısına, 11 ülkeden, Ford, Siemens, Nestle, Fiat, Pirelli ve Toyota'nın da aralarında bulunduğu 20 çok uluslu şirketin başkan ve üst düzey yöneticileri katılacak. Toplantıda, Türkiye'nin yatırım ortamının iyileştirilmesi ve daha fazla yabancı sermaye çekmesi için gerekli politikalar konusunda, görüş ve öneriler ele alınacak.

Devlet Bakanı Ali Babacan düzenlediği basın toplantısında, çok uluslu şirketlerin yöneticileriyle gerçekleştirilecek danışma toplantısına, Dünya Bankası Başkanı James Wolfensohn ile Almanya Cumhurbaşkanlığı'na aday olan IMF Başkanı Horst Kohler'in yerine Başkan Yardımcısı Michael Deppler, Türkiye'den de TOBB, TÜSİAD ve TİM başkanlarının katılacağını bildirdi. Babacan, toplantının amacının yabancı yatırımcılara Türkiye'yi tanıtmak değil, çeşitli ülkelere yatırım yapan uluslararası şirketlerin Türkiye ekonomisi ve Türkiye'de yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik görüş ve önerilerinin alınması olduğunu söyledi. Toplantıya katılacak şirketlerin toplam yıllık cirosunun 830 milyar dolar olduğuna işaret eden Babacan, alınacak karar ve önerilerin Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu'nca izlenerek yerine getirileceğini bildirdi.

Devlet Bakanı Ali Babacan, düzenlenecek toplantıyla ilgili bilgi verdi.

Babacan, toplantıya katılım için çok sayıda talep aldıklarını, ancak bunların bir kısmını eleyerek şirket temsilcisi sayısını 20 olarak belirlediklerini kaydetti.

Bildirge yayımlanacak

Ali Babacan'ın verdiği bilgiye göre toplantıda, Türkiye'nin yatırım yeri olarak bir değerlendirmesi yapılacak, bu açıdan avantaj ve dezavantajları saptanacak. Türkiye'nin rekabet gücünün değerlendirileceği toplantıda, bunun artırılması için öneriler alınacak. Toplantının sonunda ortak bir sonuç bildirgesi yayımlanacak.

'Yabancı sermaye şart'

Bakan Babacan, Türkiye'nin siyasi istikrarın yanı sıra enflasyon ve faizlerin düşürülmesi başta olmak üzere ekonomik iyileşme açısından çok büyük ilerlemeler kaydettiğini, ancak ekonomide kalıcı iyileşme ve işsizliğin azaltılması için doğrudan yabancı sermaye girişinin artırılmasının şart olduğunu vurguladı. Babacan, eski sosyalist ülkelerin bile uluslararası sermayenin üssü haline geldiğine işaret ederek, "Türkiye bu yarışta geri duramaz" dedi.

Türkiye'de yatırım ortamı açısından ciddi sorunlar olduğunu, bunları çözmek için çalıştıklarını anlatan Babacan, bu sorunların başında hukuk sisteminden kaynaklandığını ifade etti.

Özellikle kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye hız vereceklerini söyleyen Babacan, gelir idaresinin tamamen yeniden yapılandırılacağını kaydetti. Babacan, yatırım ortamının iyileştirilmesi çalışmalarının gündeminde ağırlıklı olarak "fikri mülkiyet hakları" ile "sektörel lisanslar" konusunun bulunduğunu, bu konularda yakın zamanda çok önemli adımlar atacaklarını söyledi. **ANKARA - ANKA**

ANMA

Bütün gözyaşlarını toplasam kirpiklerden
Bütün silahları bir meydanda yaksam
Sonra çıkarıp mezarlardan ölüleri
Dili göğe değen ateşlerin çevresinde

Öperek kaybolmuş zamanları gövdemle
Bütün acıları aşka çevirsem
Olmazsa gidip o yiğitlerle dağlarda ölsem

8 Mart 1993'te Viranşehir'de şehit düşen Menduh Ege, Ahmet Ağaç, Gebar, Nasır, Cengo ve Mustafa'yı saygıyla anıyoruz

Muazez Araç

ANMA

Umut Yusuf Ergin

Ne zaman çatlasa bir kaya
bir çığlık düşse sulara
ırmaklar adını çizer toprağa
dağlar seni yaşar her gün
ormanlar sıcak dostluğunu...

Şahadetinin 4. yılında bir parçan hâlâ yüreğimizde kor kor yanıyor

Annesi Döndü Ergin

ARAM YAYINCILIK

Cemal Nadir Sok.Uğur Han 18/305 Cağaloğlu
Tel: (0212) 514 82 78 Fax: (0212) 514 82 69

e-mail: www.aramyayincilik@yahoo.com
Web: www.aramyayincilik.com

(Telefon numaramızda bir hata olduğu için tekrar yayınlıyoruz)

ZAYİİ

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Ferhat Özbey**
Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Mehmet Tahir Sezer**

RAYE İLE ÇIKIŞ YAPAN AKBAL'IN 6. ALBÜMÜ, DÜNYA MÜZİK ŞİRKETLERİNDEN ÇIKACAK

Akbal'dan albüm hazırlığı

Akbal'ın yeni albümü, dünya müzik şirketlerinde çıkacak olan ilk Kürtçe albüm özelliğini taşıyor

■ YILMAZ ÇİFTÇİ - MHA

"Raye" albümüyle önemli bir çıkış yapan Kürt sanatçı Nülifer Akbal yeni bir albüm hazırlığı içinde. Yapımcılığını Universal Müzik'in üstlendiği ilk Kürtçe albüm özelliğini taşıyan Akbal'ın yeni çalışması, haziran-temmuz aylarında dünya ve Türkiye'de müzik piyasasına çıkacak. Yeni kaset Kürtçe, Türkçe ve Asurice parçaları içerecek.

Akbal, iki yıl önce çıkardığı Raye ile hem Avrupa'da hem de Türkiye'de önemli bir dinleyici kesimine ulaştığını belirtiyor ve Türkiye'de ilk defa resmi düzeyde bir Kürtçe albümün kabul gördüğünü sözlerine ekliyor. "Bu resmiyet Türkiye'de televizyonlarda, gazete ve dergilerde işlendi. Dolayısıyla Raye, hem modern Kürt müziğinin gelişmesi açısından hem de Kürt müziğinin önümüzdeki önyargıları kırması açısından önemli bir çalışma oldu" diyen Akbal, Kürt müziğine ve sanatçılarına yönelik önyargılı bakışı yıktığının altını çiziyor. Raye'nin kendisini Kürt ve dünya müziğinde önemli bir yere taşıdığını söyleyen Akbal Almanya'da Hamburg'un en önemli konser salonlarından biri olan FABRIK'de grubuyla beraber solo konser verdi. Raye albümü Berlin FFB Multikulti Radyo tarafından 17-23 Mart arası Haftanın Albümü seçildi. Avrupa basını "Kürt pop müziği" yorumlarıyla albüm tanıtımına yer verdi.

'Yolculuk devam ediyor'

Raye albümüyle yönünü biraz daha dünya müzik piyasasına çevirdiğini belirten Akbal yeni bir kaset çalışması içinde: "Benim konsept olarak yaptığım müzik Raye müziği, yani geleneksel Kürt şarkılarını dünya müziğinde varolan pazarla buluşturmak" diyor Akbal.

"Yolculuk devam ediyor" diyen sanatçı, "Bir önceki albüm Raye'de başlatılan ve Kürtçe sözlü müzikte yeni olan tarz, bu yeni çalışmada daha da genişletilerek devam ediyor" mesajı veriyor.

Altıncı stüdyo albümü için çalışmalarını sürdüren Akbal, "İlk defa bir Kürtçe albüm, bir dünya müzik şirketi tarafından yapılacak. Universal Müzik etiketiyle çıkacak. Daha önceleri de çalışmalar yapıldı. Ama bunlar üç parçalık deneme albümleriydi. Deneyelim, tutarsa yaparız tarzında yaklaşıyorlardı. Ama benim albümümde öyle değil, şirket tamamıyla karşılıyor" bilgisini verdi. **STUTTGART**

Kadın(ların) tiyatrosu

8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle kadın etkinliklerinin yoğunlaştığı şu günlerde, İstanbul Alternatif Tiyatrolar Platformu'nun (İATP), son yıllık bülteninde (3, 2003-2004) yer alan "Kadın Oyunları Dosyası"na dikkat çekmek istiyorum. Dosya, feminizmin tiyatro çalışması üzerindeki etkisini gösteren önemli bir belge niteliği taşıyor. İstanbul'da diyalog ve dayanışma içindeki birçok tiyatro topluluğunun birlikte hazırladığı bu tip belgelerin kolay şekillenmediğini ve uzun süren tartışmaların ürünü olduğunu da belirtmek gerekiyor. Feminizmin tiyatro alanına etkileri hakkında benim de gözlemlerim ve tiyatro pratiği içinde taraf olduğum tartışmalar var. Bunların bir kısmını okuyucularla paylaşmak istiyorum.

Türkiye'de feminist hareketin ve genel olarak kadın hareketinin ikibinli yıllara zayıflayarak girdiği biliniyor. Bununla birlikte, aslında kendi içinde çelişkiden muaf olmayan büyük bir çeşitlilik arzeden feminizmler hareketinin, özellikle kadın hareketinin ideolojik parametrelerinin yeniden tanımlanması sürecinde, toplumu derinden etkilediğini söylemek yanlış olmaz. Tiyatro alanı da bu etkiden bağışık değildir. "Kadın bakış açısı" ile yazmak, okumak, sahnelemek, vs. artık meşruluğu kolayca sorgulanamayacak girişimlerdir.

■ Ö. FARUK KURHAN ■

ofkurhan@hotmail.com

Bu alanda, Türkiye'de uç sayılabilecek bazı denemeler Feminist Kadın Çevresi (FKÇ) tarafından yapılmıştır. 8 Mart etkinlikleri sırasında sahnelediklerı oyunlarla kadınlara özel bir kamusal alan inşa etmiş ve bu şekilde erkek egemen tepkinin tiyatro salonuna doğrudan nüfuz etmesinin önüne geçmek istemişlerdir. Kadınların erkek egemen kamusal alanda ağır sorunlar yaşadıkları düşünülürse, erkeklerin tiyatro salonuna alınmamasının intikamcı bir yan içerdiği söylenebilir. Fakat feminist kadınlar için daha önemli olan, aslında halk geleneğinde varolan kadınlara özel sanatsal etkinliğin protest ve yapıcı bir yeniden yorumunu geliştirmektir. Verilen mesaj açıktır: Kadınların kamusal alandaki varlığı, erkeklerin garantörlüğüne ihtiyaç duymadan, bağımsız ve özgül biçimler edinebilmelidir. Bu tiyatro geleneği, altı yıldır Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşatılmaktadır.

Her ne kadar bu yazının başlığı Kadın Tiyatrosu ile Kadınların Tiyatrosu, arasındaki ayrımın net olmadığını ima ediyorsa da, bu ayrımın yapılmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Kadınların Tiyatrosu sahneleme sürecinden gösterinin sunum biçimine kadınların işbaşında ve etkin olduğu bir tiyatro tarzını ima ediyor. FKÇ'nin 8 Mart etkinliklerinde sonuçlarını gösterdiği tiyatro tarzı, Kadınların Tiyatrosu'nun bu tanımıyla bire bir örtüşüyor ve radikal feminist bir duruşla da tutarlı görünüyor. Kadın Tiyatrosu ise erkeklerin de etkin roller üstlenebileceği bir tiyatro tarzı olabilir ve bu noktada şu sorulabilir: Kadın Tiyatrosu erkek egemen tuzağa düşmekten kurtulabilir mi?

Eğitim-Sen İstanbul 2 No'lu Şube Tiyatro Eğitim-Araştırma Birimi'nin (TEAB) sahnelediği "Dersimiz Kadın", eğitmen olarak bizzat içinde yer aldığım bir çalışma. Benim vardığım sonuç, Kadın Tiyatrosu'nun radikal bir tutumla Kadınların Tiyatrosu'na dönüştürülmesi gerektiğidir. "Dersimiz Kadın"ı çalışırken çok net olarak şu sorun yaşandı: Erkekler kadın sorununu ele alırken, kadınlara da sirayet edebilen erkek egemenliğini sorgulama konusunda sarsılmaz bir direnç örgütlüyorlar. "İyi niyetli" oldukları durumda ise kadın popülizmine başvuruyorlar - ki bu da erkek egemen bir tutuma işaret eder. "Bastırılmış eşcinsellik" ise ayrıca ele alınması gereken karmaşık bir meseledir.

TEAB tabii ki bir Kadın(ların) Tiyatrosu değil. "Dersimiz Kadın" da bu tiyatronun bir örneği değil, eğitim emekçileri dünyasında kadın sorununu ele alan bir oyundur. Ortada karma bir kadro yapısı vardır. Bu tip topluluklarda, "kadın bakış açısının" meşruiyetinin onaylanması ve egemen "erkek bakış açısının" bizzat erkekler tarafından sorgulanması önemlidir. Erkeklerin, kadınların kuyruğuna takılarak "kadın erkek el ele" ayinleri tertiplemeye çalışmaları ve bu şekilde erkek egemen itkilerinden arındıklarını iddia etmelerinin hiçbir inandırıcılığı yoktur. Eğer erkek egemenliğinin reddi konusunda asgari bir içtenliğe sahiplerse, 8 Mart vesilesiyle bu egemenlik biçiminin bizzat kendi cinsleri üzerinde yarattığı tahribatı ele alan tartışmalar organize etmeleri iyi niyetli bir başlangıç olabilir. Sonrasında, cinsel sömürü ve hiyerarşiye karşı "kadın erkek elele" ve işin içine eşcinseller ve travestiler de gireceğine göre aynı zamanda "erkek erkek el ele" çeşitli dayanışma biçimleri geliştirmenin olanaklarını araştırabilirler.

Kadın cinsinin bağımsız duruşuna özel bir önem veren Kürt hareketinden kadınların, "kadın bakış açısı"nı topluluk pratiğine dönüştüren tiyatrolar - Kadın(ların) Tiyatrosu - hakkında ne düşündüklerini bilmiyorum. Bu tartışmalara katılmalarının önemli olduğunu söylemek yanlış olmaz. En azından, İstanbul MKM Tiyatro Birimi'nin, İATP gibi birkaç sokak ötede toplantılarını yapan tiyatro yapılarının tartıştığı konulara asgari de olsa bir ilgi örgütlemesinin, zarar değil fayda getireceğine inanıyorum.

11. İzmir Avrupa Caz Festivali 15-27 Mart'ta

11. İzmir Avrupa Caz Festivali, 15-27 Mart tarihleri arasında cazseverlerle buluşacak. Akademi İKSEV tarafından açılışı yapılacak olan festival, bu yıl yine zengin bir içeriğe sahip. 2. Caz Afişleri Yarışması Ödül Töreni ve Sergisi ile start alacak festival programında caz konserleri, film gösterimleri ve seminerler de yer alıyor. Festival süresince Almanya, İtalya, Yunanistan ve Avusturya'dan çeşitli caz müziği grupları da sahne alacak. **İZMİR**

'Dilin Gücü' devam ediyor

Diyarbakır Sanat Merkezi'nin (DSM) daha önce de tarihi Keçiburcu'nda düzenlediği ve küratörlüğünü Ali Akay'ın üstlendiği "Dilin Gücü" sergisi, "Dilin Gücü II: Minör Oluş" adıyla devam edecek. DSM'nin 2003 Aralık ayında birincisini düzenlediği, fotoğraf çalışmaları, tuval, 3D animasyon, foto-kolaj ve yerleştirmelerin yer aldığı "Dilin Gücü" sergisinin devamı gelecek. Keçiburcu'nda açılacak olan "Dilin Gücü II: Minör Oluş"un küratörlüğünü yine Prof Dr. Ali Akay üstleniyor. 13 sanatçının katılacağı çağdaş sanat sergisinin 8 Mart'ta yapılacak açılışına, Avrupa Komisyonu Türkiye Büyükelçisi Hansjörg Kretschmer de katılacak. Sergi açılışından sonra Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Avrupa Birliği Bilgi Bürosu ile DSM'nin birlikte düzenleyeceği gecede, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Çocuk Korosu çeşitli dillerden halk şarkılarını seslendirecek ve koroya İstanbul'dan çellist Cem Çetinkaya da eşlik edecek. **İZMİR**

Belediyeler kültürü desteklemeli

Başarılı çalışmalara imza atan İKSEV, 'yerel yönetimler kültürel çalışmaları desteklemeli' diyor

Akademi İKSEV'in, 5 bin yıllık geçmişe sahip olan İzmir'in kent kimliğinin oluşmasında önemli katkılar sağladığını belirten İKSEV Yönetim Kurulu Başkanı Filiz Eczacıbaşı Sarper, yerel yönetimlerin kültürel ve sanatsal faaliyetlere destek vermesi gerektiğini söyledi.

Sanatçı öğrencilere ve genç sanatçılara, dünyaca ünlü sanatçılarla birlikte olacağı ve gerçek sanat alanlarını paylaşacakları yepyeni bir ortam hazırlamak amacıyla İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı (İKSEV) tarafından kurulan Akademi İKSEV, İzmir'in sanatsal yaşamına yeni bir soluk getirerek ivme kazandırmayı hedefliyor. İKSEV bünyesinde kurulan ve yurtiçinde ve dışında önemli başarılara imza atmış sanatçılardan oluşan Akademi Sanat Konseyi ile de, sanat eğitiminde kaliteyi yükseltmek amaçlanıyor. İKSEV'in Yönetim Kurulu Başkanı Filiz Eczacıbaşı Sarper, yaş ve düzey ayrımı yapmaksızın herkese akademik bir eğitim vermeyi hedeflediklerini belirterek, "Yeteneği ne olursa olsun, dileyen herkesin bilgilenme, beğeni geliştirme, boş zamanlarını değerlendirme, kişisel gelişim, estetik değerler kazanma gibi amaçlarını ve ihtiyaçlarını karşılayan program ve etkinlikleri geliştirmeyi amaçlıyoruz. Bu yönlü olarak da amatör koro, orkestra, oda müziği ve dans toplulukları oluşturarak bu gibi mevcut toplulukların çalışmalarını destekleyen bir misyona da sahibiz" diye konuştu.

Yerel yönetim desteklemeli

Akademi İKSEV'in, 5 bin yıllık geçmişe sahip, tarih boyunca pek çok medeniyetin doğum yeri olan İzmir'in kent kimliğinin oluşmasında önemli katkılar sağladığını kaydeden Sarper, bu anlamda yerel yönetimlerin kültürel ve sanatsal faaliyetlere destek vermesi gerektiğini söyledi. Yerel yönetimlerin kentin sanat hayatına katkısının büyük bir öneme sahip olduğunu dile getiren Sarper, yerel yönetimin desteği ve dayanışması olmadan kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesinin neredeyse imkansız olduğunu belirtti. Kentin öz benliğine ve kimliğine kavuşması için belediyelere düşen role dikkat çeken Sarper, şöyle konuştu: "Kentin tarihini ve belleğini, kazanması belediyelerin işbirliği ile mümkün olabilecek bir durum. Kentin ülke ve dünya kültürel ve sanatsal literatüründe söz sahibi olabilmesi için, belediyelerin özellikle de mali yönden büyük bir desteğinin olması gerekir. Eğer uluslararası düzeylerde etkinlikler yaptığınızı düşünürsek burada belki de belediyesiz yürünemeyeceği gerçekliği gözümüzün önünde gün ışığı gibi duruyor. O nedenle de yerel yönetimlerin kültür ve sanat yaşamına katkısı muazzam bir değere sahiptir. Yerel yönetimler ya da belediyeler, sadece kanalizasyon ya da farklı yol ve altyapılarla halkın ihtiyaçlarına cevap olamazlar. Bunun yanı sıra insanların yaşamında vazgeçilmez bir yere ve öneme sahip olan sanat da kuşkusuz hayati bir öneme sahiptir."

'Sanat toplulukları oluşacak'

Akademi İKSEV'in, İzmir Festival Orkestrası, İzmir Gençlik Orkestrası ve İKSEV Oda Orkestrası ve Korosu gibi profesyonel sanat toplulukları oluşturma çalışmalarını da yürüttüğünü belirten Akademi İKSEV Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanı Sirel Ekşi de, oluşturulacak profesyonel toplulukların etkinliklerini Uluslararası İzmir Festivali başta olmak üzere uluslararası festivallere taşıyacağını söyledi. Yapılacak kültürel ve sanatsal eğitim çalışmalarında kesinlikle kâr amacı gütmediklerini ifade eden Ekşi, "Türkiye'de yapılmamış bir şeyi yapmak istiyoruz. Üç aşamada eğitim vermeyi düşünüyoruz. Bunlar okul öncesi, amatörler ve sanat öğrencilerinin profesyonel sanatçılarla bir arada çalışmaları şeklinde olacak. Böylece sanat halka açılmış olacak. Kapsamlı eğitimlerle nitelikli öğretmenlerin yer alacağı akademik ve uluslararası arenada söz sahibi olabilecek bir eğitim hedefliyoruz" diye konuştu. **İZMİR - DİHA**

Filiz Eczacıbaşı Sarper

Yönetmen Spurlock McDonalds'ı perişan edecek

ABD'de bir belgesel film yapımcısı, yeni filmi için 30 gün süreyle hamburger yedi ve sonunda 12 kilo aldı. Filmin yönetmeni, Sundance Film Festivali 2004'te En İyi Yönetmen ödülüne layık görüldü.

Morgan Spurlock isimli belgesel yapımcı ve oyuncusu, "Super Size Me: A Film of Epic Portions" adlı filmi için bir ay süreyle, sabah, öğlen ve akşam McDonald's ürünlerinden yiyerek filmini tamamladı.

Filmin sonunda 12 kilo alan Spurlock'ın kolesterolü de 60 puan arttı. Mayıs sonunda New York'ta gösterime girmesi beklenen 90 dakikalık filmin, dünyanın en büyük fast-food zinciri olan McDonald's'a obezlik bağlantılı yeni davalar açılmasına neden olabileceği belirtiliyor.

Filminin tanıtımı için Amerikan televizyon programlarında sık sık görünen belgeselci Spurlock, NBC'nin "Today" programında, "Bu yemeği yediğinizde önce kendinizi harika hissediyorsunuz. Ancak ardından mide ağrısı, baş ağrısı ve depresyon başlıyor" diye konuştu.

Bu konuda bir belgesel çekme fikrinin, aklına ilk kez 2002'de Şükran Günü'nde tıka basa yedikten sonra geldiğini anlatan 33 yaşındaki belgeselci, McDonald's obezlik davaları karşısında 'besleyici' gıdalar sattığı savunmasını getirince, bu açıklamanın doğruluğunu anlamak için filmi çekmeye karar verdiğini söyledi.

Filmi çekmeye başladığında 83 kilo olan Spurlock, 30 gün sonra yapımı tamamladığında 95 kilo geliyordu. Genç yapımcı, McDonald's denemesinde en büyük boy içecek ve patates seçeneğinden de her zaman uzak durduğunu belirtirken, her 10 menüde bir salata yediğini de kaydetti. Spurlock, "Ancak, insanlar bu fast-food lokantalarına salata için gitmiyorlar. Lezzetli hamburgerler, patates kızartmaları, şekerli milk-shakeler ve dev meşrubatlar için gidiyorlar" diye konuştu. **FRANKFURT - MHA**

ADETA FUTBOLU UNUTAN BEŞİKTAŞ, SON 10 RESMİ MAÇTAKİ 6. YENİLGİSİNİ ALDI

Kartal irtifa kaybediyor

İlk yarıyı açık farkla lider tamamlayan Beşiktaş, sezonun ikinci devresinde tanınamaz bir kimliğe büründü

İstanbulspor yenilgisiyle liderliğini Fenerbahçe'ye kaptıran Kara Kartallar, bu hafta da Trabzon deplasmanında bozguna uğrayarak, liderin 3 puan gerisine düştü.

Süper Lig'in 24. hafta maçları birbirinden ilginç sonuçlara sahne oldu. Deplasman takımlarının "altın değerindeki gol"lerle 3'er puan aldığı haftada, Beşiktaş en büyük hayal kırıklığını yaratan takım oldu. Sezonun ilk yarısının sonunda açık ara önde giderken, kimilerince şampiyon ilan edilen siyah-beyazlılar, son 10 resmi maçlarındaki 6. mağlubiyetlerini alarak, haftalardır süren düşüşlerini devam ettirdiler. Hızla irtifa kaybeden ekipte telaş baş gösterdi. Trabzonspor'a deplasmanda 3-0 yenilen Beşiktaş, şampiyonluğu zora sokarken, ilk ikiye girip Şampiyonlar Ligi'ne katılma noktasında da korkuya kapıldı. Beşiktaş'la arasındaki puan farkını 4 puana indiren Trabzon temsilcisi, nefesini Kara Kartal'ın ensesine hızla üflemeye başladı. Sezonun ilk devresini yenilgisiz lider tamamladıktan sonra, ikinci devrede oynadığı 7 maçta 3 mağlubiyet, 2 galibiyet ve 2 beraberlik alan Beşiktaş, yaşadığı bu büyük düşüşle Fenerbahçe'nin potaya girip kendisini geçmesine engel olamadı. Bu haftaki yenilgisiyle de Trabzonspor'u zirve mücadelesine buyur eden siyah-beyazlılar, İlhan'ın ve Ahmet Dursun'un gönderilmesiyle gol sıkıntısı yaşamaya başladı. İlk yarıda ligin en çok gol atıp, en az gol yiyen ekibi olarak dikkat çeken Beşiktaş, ikinci devrede bolca gol yerken, hücum gücünü büyük ölçüde yitirdi.

Hakan ve Necati, attıkları gollerle galibiyette rol oynadı.

Trabzon Doğan'la dirildi

Bu sezon 3 farklı teknik direktörle çalışan Trabzonspor, aradığı kanı Ziya Doğan'la bulmuş gibi. Doğan yönetiminde büyük bir çıkış yakalayan Karadeniz ekibi, farklı Beşiktaş galibiyetiyle puanını 47'ye yükseltip zirve için yeniden iddialı duruma geldi. Türkiye Kupası'nda da yoluna devam eden bordo-mavililer, son 15 dakikasını 10 kişiyle oynadıkları maçta, Lucescu'nun takımına adeta futbol dersi verdi.

Terim'e armağan

Sezonun bitmesini iple çeken takımların başında gelen Galatasaray, lig sonuncusu Adanaspor'u, kendilerinden transfer ettiği Necati, tecrübeli golcü Hakan Şükür ve Hasan Şaş'ın golleriyle 3-2 devirdi. Sarı-kırmızılılar, galibiyeti teknik direktörlük görevini bırakacak olan Fatih Terim'e armağan etti. Hasan Şaş'ın attığı gol sonrası Terim'e koşup, hocasına sarılması Olimpiyat Stadı'nda duygulu anların yaşanmasına neden oldu. Galatasaray, önümüzdeki hafta ligin bir başka zayıf ekibi Akçaabat Sebatspor'la deplasmanda karşılaşacak.

Deplasmanda dans

24. haftada 3 maçı ev sahibi ekipler, 4 maçı da deplasman takımları kazanırken, tam 4 maçta tek gollü galibiyetler alındı. 3 deplasman takımı rakibini tek golle avlarken, 2 maç da beraberlikle bitti. Gol krallığı yarışında, 17'şer golle Fenerbahçeli Van Hooijdonk ve Konyasporlu Zafer Biryol birinciliği paylaşırken, bu futbolcuları 14 golle Samsunsporlu Serkan Aykut, 13 golle Fenerbahçeli Tuncay ve 12 golle de Elazığspor'un son haftalardaki çıkışıyla dikkat çeken golcüsü Yunus izliyor. SPOR SERVİSİ

UEFA'cılar yine 4'te 1 yaptı

Haftada 3 maç düzenine alışmakta zorlanan ve hafta içinde UEFA Kupası'nda 3. tur rövanş maçına çıkan takımlar yine tökezledi. Geçen hafta UEFA yorgunu 4 takımdan 3'ü yenilip 1'i galip gelirken, aynı ekipler bu hafta 2 yenilgi, 1 beraberlik ve 1 galibiyet elde etti. Geçen hafta UEFA yorgunu takımlardan yalnızca Gaziantepspor, deplasmanda lig sonuncusu Adanaspor'u 3-2 yenerken, bu hafta da Galatasaray aynı rakibi aynı skorla devirerek, UEFA'cılar arasında zafer kazanan tek takım oldu.

Futbol, Bilim, Lucescu, Terim

Spor Türkiye'de kunuşulduğu kadar, üzerine masumdur yaftası asılacak toplumsal bir olay değildir. Kuşkusuz devasa bir ekonomik sektör oluşturan sporda bilim vardır. Ancak bugün bilim sporda sadece ve sadece burjuva kapitalist ideolojinin körüklenmesi ve topluma enjekte edilmesi için kullanılmaktadır. Spor, özünde rekabeti temsil eder. Yıkmak, vurmak, gerekirse kürsüye çıkmak için yok etmek, sporun doğasında vardır. Kısaca sporda tek yasa geçerlidir: "Kurtlukta kanun, kurt olmayanı yemektir." Son günlerde futbolda iki isim öne çıktı; Lucescu ve Terim. Her ikisi de neredeyse medyanın oyuncağı oldular. Fatih Terim için sopası elinde, bu yüzden zirvede dendi. Rumen Lucescu'ya da eline sopa alması önerildi. Sonuçta eli sopalı teknik direktörün de, eline sopa almayan teknik direktörün de günün koşulları elverdiğinde zirveye tırmanabileceği kanıtlandı.

Yazının başlığında futbol ve bilim demiştik. Günümüzde futbol bilimle iç içe geçmiştir, ama bilim futbolu kuşatmıştır. Futbolda bilim sporcunun sağlığını ıskalar. Futbolda bilim futbolcuya arenada savaşan bir gladyatöre dönüştürür. Genel olarak sporda, özellikle de futbolda kazananlar kahraman olur. Kaybedenlerin sözü edilmez. Sporda ya kazanırsın "İmparator" olursun, ya kaybedersin sokağa çıkacak halin kalmaz. Lucescu'yu ve Terim'i düşünürken içime büyük bir hüzün çöktü. Son dönemlerde Lucescu'nun da Terim'in de büyük acılar çektiğini, eski bir teknik direktör ve eski bir sporcu olarak böylesi ortamlarda yaşadığım için biliyorum. Teknik direktörlük kursunda bize, "Her yiğidin bir yoğut yiyişi vardır" dediler. Teknik direktörleri otoriter, yarı otoriter, demokrat olarak tanımladılar. Pratikte görüldüğü kadarıyla otoriter Terim, önce vezir sonra rezil oldu. Demokrat Lucescu'nun da yazgısının farklı olmayacağa benziyor.

Spor insanı kullanıyor. İnsanı kullanarak geçici bir süre zirvede olabirsiniz. Ancak insanlık seni hak etmediğin o zirveden indirmeyi bilir. İnsanı merkeze koymayan hiçbir uğraş evrensel değildir.

Sportmence

■ METİN KURT ■

Genç kaleci kalp krizine yenildi

Spor dünyası art arda gelen sporcu ölümleriyle sarsılırken, Latin Amerika ülkesi Peru'da 17 yaşındaki bir kaleci maç esnasında yaşamını yitirdi.

Son aylarda artan sporcu ölümlerine bir yenisi de Peru'dan eklendi. Peru'da 17 yaşındaki genç bir kaleci, maç sırasında kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdi. Genç sporcu, Huaral kasabasında önceki gün oynanan maçta, takımı gol attıktan hemen sonra kale önüne yığılıp kaldı. Derhal hastaneye kaldırılan kaleci kurtarılamadı. Sporcunun kalp krizinden öldüğü bildirildi. Birbirinin peşi sıra gelen kalp krizlerinde son 2 yılda ölenlerin sayısı 4'e yükselmiş oldu. 17 yaşındaki gencin ölümü de büyük üzüntüyle karşılandı.

Savunmasıyla kazanıyor

Mehmet'in sakatlığı nedeniyle ayrı kaldığı Detroit, rakiplerine fazla sayı şansı tanımıyor

NBA'de geçen yılın en iyi savunmaya sahip takımı Detroit Pistons, sakat olan Mehmet Okur'dan yoksun çıktığı maçta Seattle Supersonics'i 86-65 yendi. Rakibini 65 sayıda tutan Detroit 3 maçtır 70 sayının altında yiyor.

NBA'e 10 maçla devam edildi. Merkez Grubu'nda ikinci sırada bulunan Detroit, Mehmet Okur'un sakatlığı nedeniyle forma giymediği maçta, deplasmanda Pasific Grubu'nda 4. sırada yer alan Seattle Supersonics'i 86-65 yenerek, 66. maçında 41. galibiyetini aldı. Detriot'te 5 oyuncu çift haneli sayılara ulaşırken, Seattle'ın en skorer ismi 16 sayı atan Rashard Lewis oldu. Detriot'i farklı galibiyete taşıyan isimlerin başında ise 6'sı hücumda olmak üzere, toplam 13 ribaunt alıp, 12 sayı atan Ben Wallece oldu. Detroit'te Rasheed Wallace 18 sayıyla takımının en skorer ismi olurken, Mehmet'in ekibi, savunmada rakiplerinin korkulu rüyası olmayı sürdürdü.

Pistons, son 3 maçta rakiplerini 70 sayının altında tutarak, bu alanda 1954-1955 yılındaki rekorunu da kırmış oldu.

Lakers Nets'i devirdi

Sezon başından beri sakatlıklarla boğuşan şampiyonluğun güçlü adaylarından Los Angeles Lakers, Atlantik Grubu lideri New Jersey Nets'i dev oyuncusu Shaquille O'Neal'ın etkili hücumlarıyla devirmeyi başardı. Rakibini 94-88'lik skorla geçen Lakers, önemli bir galibiyet almış oldu.

Kobe Bryant, Karl Malone ve Horace Grant'ten yoksun mücadele eden Lakers, üst üste 3. galibiyetini aldı. 32 sayı, 9 ribauntla maçı tamamlayan O'Neal, karşılaşmanın en skorer ismi olurken, Gary Payton da 18 sayı, 9 ribauntla 2.17'lik dev pivota eşlik etti.

Sakatlığı süren oyun kurucusu Jason Kidd'in eksikliğini çeken Nets'te ise Kenyon Martin, Richard Jefferson ve Kerry Kittles gibi yıldızların çabaları yetersiz kaldı.

Günün diğer maçlarında şu sonuçlar alındı:

Houston-Dallas: 101-98
Toronto-Hornets: 84-76
Wizards-Knicks: 86-99
Orlando-Kings: 90-107
Minnesota-Boston: 77-80
Warriors-Memphis: 85-95
Clippers-Portland: 91-71
Denver-Pacers: 94-103
SPOR SERVİSİ

Detroit'in pivotu Ben Wallace, ribauntlarda rakip takım oyuncularına pek şans tanımıyor.

Saygıner'le birincilik

Almanya'nın Viersen kentinde düzenlenen Dünya Takımlar Bilardo Şampiyonası'nda Türkiye, finalde Belçika'yı yenerek dünya şampiyonu oldu.

Grubunda yer alan İsviçre ve Avusturya'yı mağlup ettikten sonra çeyrek finalde Hollanda'ya, yarı finalde Fransa'ya üstünlük sağlayan Türkiye Milli Takımı, finalde Belçika'yı da yenmeyi başararak geçen yılki gibi dünya şampiyonluğuna ulaştı. Final mücadelesinde Semih Saygıner, Frederic Caudron'u 3-1 yenerken, Tayfun Taşdemir rakibi Peter de Backer'e 2-1 boyun eğmesine rağmen Türkiye, sayı ve set üstünlüğüyle karşılaşmayı kazandı.

Üst üste 2. kez şampiyonluk sevinci yaşadıklarını belirten Saygıner, "Tayfun, rakibiyle son sette çok çekişmeli bir karşılaşma yaptı. Şampiyonluğu kaçırılabilirdi, ancak sonunda şans bize güldü" dedi.

TOPLU SONUÇLAR

Elazığ-Samsun: 1-0
D.Bakır-Rize: 0-1
Konya-Bursa: 1-1
G.Birliği-F.Bahçe: 0-1
Malatya-Denizli: 0-1
Antep-Sebat: 2-2
İstanbul-AGücü: 2-3
G.Saray-Adana: 3-2
Trabzon-Beşiktaş: 3-0

HAFTANIN PROGRAMI
12 Mart Cumar
A.Gücü-Trabzon
13 Mart Cumartesi:
Denizli-İstanbul
Bursa-Malatya
Sebat-G.Saray
F.Bahçe-Konya
13 Mart Pazar
Rize-Antep
Samsun-D.Bakır
Adana-G.Birliği
Beşiktaş-Elazığ

SÜPER LİG

PUAN DURUMU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
1 F.Bahçe	**24**	**16**	**6**	**2**	**55**	**27**	**54**
2 Beşiktaş	24	15	6	3	48	26	51
3 Trabzon	**24**	**14**	**5**	**5**	**39**	**27**	**47**
4 Denizli	24	13	3	8	38	27	42
5 G.Saray	**24**	**11**	**8**	**5**	**38**	**30**	**41**
6 Antep	24	12	3	9	37	36	39
7 D.Bakır	**24**	**10**	**7**	**7**	**36**	**30**	**37**
8 Malatya	24	8	9	7	31	24	33
9 Samsun	**24**	**9**	**6**	**9**	**34**	**35**	**33**
10 G.Birliği	24	9	4	11	40	34	31
11 A.Gücü	**24**	**8**	**6**	**10**	**33**	**38**	**30**
12 Konya	24	6	11	7	35	37	29
13 Rize	**24**	**8**	**3**	**13**	**25**	**41**	**27**
14 İstanbul	24	7	5	12	33	35	26
15 Sebat	**24**	**5**	**8**	**11**	**28**	**38**	**23**
16 Elazığ	24	5	6	13	30	53	21
17 Bursa	**24**	**3**	**9**	**12**	**18**	**30**	**18**
18 Adana	24	3	3	18	23	53	12

PVC doğrama ve çelik kapı için işte adresiniz
TATVAN PEN
Tel: (0212) 447 41 14

ÜLKEDE ÖZGÜR
GÜNDEM

Cihan Yayıncılık, Basın, Reklam, Film San. Tic. Ltd. Şti. Adına
İmtiyaz Sahibi: Ali Gürbüz
Genel Yayın Yönetmeni: Sibel Güler
Yayın Koordinatörü: Baki Gül
Yazıişleri Müdürü: İrfan Uçar
Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Hasan Bayar
Haber Müdürü: İhsan Polat
Müessese Müdürü: İdris Karademir

Merkez: Katip Mustafa Çelebi Mah.
Abdullah Sok. 3/8 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0 212 244 13 38 **Faks:** 0 212 244 13 47
Haber Merkezi: 0 212 251 86 08 - 0 212 251 87 72
Baskı: İstanbul, Gün Matbaacılık
Adana, Aslan Güneydoğu Matbaacılık A. Ş.
Genel Dağıtım: YAY-SAT

KADIN KURULUŞLARI, 2004 GÜNDEMLERİNİ DEĞERLENDİRDİ

Dünya kadınının gündemi birlik ve ortaklık

Vanya Luyiç

Avrupa'dan Asya'ya, Ortadoğu'ya kadar kadınların sorunlarını birinci elden, yani çözüm için çaba içinde olan kurumların çalışanlarından dinledik

■ SONGÜL DERYA / SEBELAN KILIÇ - MHA

Kadınlara yönelik şiddet ve ayrımcılık, günümüzde bütün ülke ve toplumların sorunu olarak varlığını koruyor. Kadınlar, devlet, toplum ve ailelerinin ayrımcılık ve şiddetine maruz kalıyor. Öyle ki savaş meydanlarından evlerine kadar tehlike altındalar. Her yıl milyonlarca kadın şiddete, taciz ve tecavüze maruz kalıyor. Silahlı çatışmaların yoğun olduğu bölgelerde kadın, "savaş silahı" olarak kullanılıyor; güvenlik güçleri ve askerlerin tecavüzüne uğruyor. Dünyada ciddi bir sektör haline gelen fuhuş batağına sürükleniyor, "namus" cinayetleriyle yaşamlarına son veriliyor. Milyonlarca kadın sünnet tehdidi altında tutuluyor. Yasalarla hakları güvence altına alınmayan kadınlar, mağdur ve "suçlu" durumuna düşürülüyor.

Kadın eylemciler, yürüttükleri çalışmalarla toplumsal şiddet, cinsel taciz ve tecavüzden, eğitim ve ekonomik sorunlara kadar bir dizi soruna çözüm bulma arayışı içinde. Merkezi Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da bulunan "Temel Kadın Hakları İçin Küresel Ağ" (Women's Global Network for Reproductive) bu kuruluşlardan birisi. Otonom grubun 150 ülkede 2 bin aktif çalışanı var. Temel Kadın Hakları İçin Küresel Ağ Avrupa Sözcüsü Mariana Mozdzer, temel amaçlarının, kadının cinsel tercih ve haklarını savunmak, sağlık sorunlarına çözüm üretmek olduğunu belirtti. Mozdzer, "Bunlar insanların temel hakları arasındadır. Toplumun genelini ilgilendiriyor. Örneğin güvenli-sağlıklı hamilelik, aile planlaması, AIDS ile savaş temel çalışma konularımızı oluşturuyor" dedi.

İnsan Sağlık Hareketi (People Health Movement) ile beraber 2005 yılına kadar sürecek bir kampanyayı yürüttüklerini belirten Mozdzer, "Bu hareket ile birlikte kadınların sağlık imkanlarından yararlanma kampanyasını organize ediyoruz. Aynı zamanda bölgesel kuruluşlarla da ilişkilerimiz var. Mesela Latin Amerika'da "Kadın Sağlığı Ağı" ile Doğu Avrupa'da kadın haklarına ilişkin çalışma yürüten "ASTRA" ile ortak çalışmalar yapıyoruz" bilgisini verdi. Afrika Program Ağı'nı da kendilerinin organize ettiğini belirten Mozdzer, çalışanlarının yüzde 75'inin 3. dünya ülkelerinde yaşayanlardan oluştuğunu sözlerine ekledi. Tüm kadınlara birlik olma çağrısında bulunan Mozdzer, "Dünyanın neresinde olursanız olun savaşmaya, mücadele etmeye devam edin" mesajı verdi.

Mariana Mozdzer

Şiddetin en acımasızı tecavüz

Bir diğer aktivist ise Hollanda'nın Amsterdam kentinde Anne Frank'ın Evi'nde (Anne Frank House) çalışma yürüten Vanya Luyiç. Sırbistan'da doğup büyüyen İnsan Hakları Hukuk Bölümü mezunu Vanya Luyiç, iki yıl bu alanda çalışma yürüttükten sonra, Anne Frank House bünyesinde siyasal bilimler doktorasına başlamış.

Koni Ledesma

Savaşın şiddetini kendi ülkesinde yaşayan insan hakları savunucusu Sırbistanlı Luyiç, cinsel taciz ve tecavüze karşı mücadelede yerini alıyor. Kadına yönelik şiddetin en acımasız olanının cinsel taciz ve tecavüz olduğunu belirten Luyiç, "Savaşı yürüten güçler, kadınları her zaman savaşın önemli bir tarafı olarak görmüştür. Karşı tarafın iradesini kırmak ve moralini bozmak için, taciz ve tecavüz ile o ulusun onuru, iradesi kırılmak isteniyor" diye konuştu. Luyiç, buna en bariz örneklerin Bosna, Kosova ve Ruanda'da görüldüğünü ekledi.

Sırbistan kadınının reel sosyalizmin ardından daha geri ve çağdışı koşullara mahkum edildiğini hatırlatan Luyiç, "Rusya, Romanya ve Ukrayna üzerinden geliştirilen fuhuş mafyası bunu ortaya koyuyor" dedi. Sırbistan'da son dönemlerde patlak veren "fuhuş mafyası" örneği ile görüşlerini destekleyen Luyiç şöyle konuştu: "Çok gelişmiş bir suç ağı ortaya çıkarıldı. Öyle ki birçok politikacı, işadamı ve polisin isminin karıştığı bir fuhuş mafyası oluştu. Bu kişiler Ukrayna, Romanya ve Rusya gibi ülkelerden genç kadınları, iş bulma vaadiyle Sırbistan'a getiriyor ve ardından pasaportlarına el koyarak fuhuş sektöründe çalışmaya zorluyorlar. Bazı kadınlar yılda 40 kez fuhuşa ayrı yerlere satılabiliyor!" Luyiç, bu tür olaylara maruz kalan kadınların, tehdit ve şantajdan dolayı yaşadıklarını açıklamaktan korktuklarını da belirtti.

Caydırıcı tedbirler yetersiz

Avrupa'nın cinsel hak ihlalleri karşısında yeterli mücadele vermediğine dikkat çeken Luyiç, "Sırbistan da dahil, birçok Avrupa ülkesinde cinsel hak ihlallerine karşı yeterli hukuki mücadele verilmiyor. Örneğin tecavüze en fazla iki yıl hapis veriliyor. Suçlular cezalandırılmıyor ve sistem bir nevi fuhuş pazarını motive ediyor" dedi. Luyiç, caydırıcı tedbirlerin alınmasının acil bir ihtiyaç olarak gündemde olduğunun altını çizdi.

Kadınların ortak mücadelesinin öneminin altını çizen Luyiç, gelecek 8 Mart'larda kadınları daha bilinçli ve güçlü bir dayanışma içinde görmek istediklerini belirterek,"Bir dahaki görüşmemizde bu sorunları konuşmak yerine, kadınlar için daha somut ve çözümleyici konular üzerinde konuşalım. Bir dahaki görüşmemizde savaşlar bitmiş olsun ve kadınlar daha bilinçli ve güçlü bir dayanışma ile birbirini sahiplesin" dileğinde bulundu.

Savaş bölgelerinde şiddet artıyor

Çatışmalar sırasında kadınlara yönelik şiddet salgın boyutlarına ulaştı. Kitlesel tecavüzler sistematik biçimde bir savaş silahı olarak kullanılmaya başladı. Üstelik çatışmalar sırasında kadınlar, bazen ailelerinin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için, fiziksel ve ekonomik zorlamalarla fahişelik yapmak zorunda kalıyorlar. Savaş, kadınları ülkelerinden koparıyor ve mültecileştiriyor. BM verilerine göre mültecilerin yüzde 80'i kadınlar ve çocuklardan oluşuyor. Kadın ve kız çocuklarının ticareti, çatışma bölgelerinin yüzde 85'inde görülüyor.

Kadın dernekleri, Ekim 2002'den bu yana Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin Uvira bölgesinde 5 bin tecavüz vakası tespit etmiş. Bosna-Hersek'te, 1992 yılındaki 5 ay süren çatışmalar sırasında 20-50 bin arasında kadın tecavüze uğradı. Kosova'daki bazı köylerde ergenliğe ulaşmış kadınların yüzde 30-50'si Sırp kuvvetlerinin tecavüzüne uğramış. Irak'ta Nisan 2003'ten bu yana savaş sırasında ve sonrasında, aralarında sekiz yaşında kız çocuklarının bile bulunduğu en az 400 kadının tecavüze uğradığı bildiriliyor.

Kadınlar çifte baskı altında

Filipin Ulusal Demokratik Hareketi'ne bağlı bir örgütlenme olan Makibaka Kadın Hareketi ise 85 milyonluk ülkede nüfusun yarısını oluşturan kadınları bilinçlendirme ve sorunlarını çözme çalışmasını yürütüyor. Ulusal bağımsızlık ve demokratik bir Filipin için yarı kolonyal yarı feodal bir yapıya sahip olan ülke yapısının değişmesini savunan hareket, 35 yıldır hem ABD'ye Filipin oligarşik yönetimine karşı mücadele ediyor.

Makibaka Kadın Hareketi'nin uluslararası sözcüsü Koni Ledesma, Filipinli kadınların çifte baskı altında olduğunu belirtti: "Filipin'de eşitsizlik çok fazla, bu hemen göze çarpıyor. Yoksulu çok yoksul, zengini de çok zengin. Kadınlar nüfusun yüzde 50'sini oluşturuyor. Bunların büyük çoğunluğu emekçi ve çiftçi kadınlardan oluşuyor. Zor ve yoksul bir yaşam sürdürüyorlar. Kadın, hem sınıfsal olarak hem de cins olarak eziliyor. Biz de bu çifte baskıya karşı mücadele yürütüyoruz."

Makibaka da dünya sorunu haline gelen kadın ticaretine karşı mücadeleyi öne almış. "Fuhuş pazarı bugün dünyada büyük bir sektör haline gelmiş durumda. Kadınların fuhuş pazarına sürüklenmesinde ekonomik sıkıntılar belirleyici. Bu işe sürüklenen kadınların büyük bir çoğunluğu, Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde temizlik gibi iş vaatleriyle kandırılıyor. Kadınları bu şekilde ağlarına düşürüyorlar. Kendilerini genelev ya da sokakta buluyorlar."

Makibaka fuhuş sektöründe bir yöntem olarak kullanılan "posta gelin" olarak adlandırılan kadın ticaretine karşı çalışma yapıyor. Bunun için Amerika, Avrupa ve Avustralya'da organizasyonlar oluşturulduğunu belirten Ledesma şöyle konuştu: "Bu organizasyonu yapanlar, önce Filipinli kadınların fotoğraflarını alıp kataloga yerleştiriyorlar. Daha sonra eş arayan erkekler bu katalogdan beğendiklerini seçiyor ve beğenilen kadın erkeğin bulunduğu ülkeye götürülüp evlendiriliyor."

Makibaka'nın kelime anlamının "mücadeleye çağrı" olduğunu belirten Ledesma, bütün kadınları 8 Mart günü vesilesiyle tekrar hakları ve özgürlükleri için mücadele etmeye çağırıyor. Kadınlar arasındaki birliğin önemine vurgu yapan Ledesma, son olarak şu mesajı verdi: "Tüm kadınlara çağrım, birlikte mücadele etmenin yollarını zorlayalım ve birlikte mücadele etmekten korkmayalım." **FRANKFURT**

Ortadoğu'nun kanayan yarası

Kadın sorunun tüm çıplaklığıyla kendisini hissettirdiği bölge ise Ortadoğu. Saddam rejimi döneminde "dilsiz, kimliksiz ve iradesiz" kılınan kadınlar Irak'ta bu yıl ilk kez 8 Mart'ı kutladı. Geçmişte Irak'ta kadınların çalışma hayatına girmeleri ve düşüncelerini ifade etmeleri söz konusu değildi. Yaşanan savaşlar, ambargo ve yasaklar nedeniyle kadınlar çok zarar gördüler. Ama artık bir şeyler değişiyor. Kadın haklarıyla tanışıyor ve bunları elde etmenin yollarını arıyor. Irak'ta Abdülaziz El Hakim'in dönem başkanlığı sırasında çıkarılan ve medeni hukuku şeriat esaslarına göre düzenlemeyi öngören 137. maddenin kadınların ortak mücadelesiyle kaldırılması buna iyi bir örnek.

Irak Kadınlar Ağı üyesi ve öğretim görevlisi Dr. Fevziye El Atiye, "Kadınlar olarak haklarımızı alana kadar çabalarımız sürecek. Katliam ve bombalara rağmen, Iraklı kadınlar, olarak barış, adalet ve birlik konusunda ısrarlıyız" dedi. "Irak'ta sadece maddi anlamda bir ambargo yaşanmadı, insan düşüncesi de ambargo altındaydı, toplum kör, sağır ve dilsizdi. Aydın kadın ve gençlik yol ve yöntem bilmiyordu, bundan sonra toplumun ilerlemesinde daha fazla rol oynaması gerekiyor" diye konuştu.

Sorgu...

Bir gecenin ardından yaşanılanları anlatmak... Karanlık, yalnızlık ve ben üçgeninde bir ömrün hikayesi olur belki bu. Kim bilir belki de yeniden bir doğuşun müjdeleyicisi olur o gece... Ama her neyse bağrında taşıdığı yine de senin anlamını taşır yaşadıkların. Bir buğday tanesindeki bereket, bir yağmur damlasındaki yaşam yada bir dokunuştaki sıcaklık. Yani öz... tıpkı gece gibi...

Şimdi uzak bir seyirliksin. Kendinden, gecelerden ve gündüzden uzak. Harabe bir bedenin yorgun ruhu gibisin. Kavrayamadığın, anlayamadığın yada anlamak istemediğin gerçeğin bir mahpusu. Dolu dizgin duygulardan arta kalan mahcup bir aklın taşıyıcısı. Kendini bulduğunu düşündüğün an yitimindesin. Elinde celladın ipi; suçlu sen; suçlayan sen. Bir volkan şimdi yüreğin; alevle dağlanan. Bir buz aklın; bir taş atımında darmadağın olmaya hazır. Ve bir günah taşıyıcısı; çelimsiz.

Fakat var mı gerçekten tekrarları yaşamaya niyetin?

Yine mi izin vereceksin bin yılların gardiyanlarına?

Yine mi ihanetin gölgesinde gezinmenin ikircikliğindesin?

Tüm niyetlerinden de bağımsız, yine mi izin vereceksin insanlık tortularına?

"-Suçluyum...

-Öldürün beni...

-Ya da durun ben sıkayım alnıma bir kurşun...

-Söz veriyorum...

-Ant içiyorum..."

Kadının dilinden

■ DENİZ YÜREK ■

Ah, hayır! Bu sefer böyle olmayacak. Kelimeler alışılmışlığın kalıplarından daralıyor bak! Anlam yitiyor görmüyor musun? Benliğin sıyrılıyor bedeninden. Ve zaman kayboluyor tarihte.

Her şubat bir mahşer arifesi. Günahların ölçüldüğü, hesabın hayat çetelesinde karsız tutulduğu zaman. Terazinin ayarı değil bozuk olan. Günahların ağırlığında yaşamak istediğin hafifleme hissi yanlış olan. Diğer kefe boş. Sen öyle görmek istediğin için boş...

Böyle mi olmalı? Ya da artık böyle olmamalı mı? Karar senin.

Yaşam özüne ulaşma, onunla buluşma ve onunla yaşama kararlılığındaki bir mühür ömrün. Yaptıklarınla, yarattıklarınla ve yaratacaklarınla mühürlüsün gerçeğe.

İnsan ve kadın kimliğinde özgürlük, sevdan geleceğin. Yok! Hiçte tahmin ettiğin gibi soyut değil bunlar. Sen kadar var olan ve seninle var olacak gerçekler. Her şubatta bir kez daha süzgeçinden geçtiğin hayaller, idealler, yaşam anlamları...

Ve her şubat muhasebesinde bir sonraki nefes alışının gizi. Tıpkı gece gibi...

Aydınlık ve karanlığın ayrıştırıcısı. Güzel ve çirkinin ölçüsü. Kölelik zincirinin parçalayıcısı. Özgürlüğün albenisi. Elle tutulan, beyinle yaratılan ve yürekle uygulanan eylem. Gerçek ve adalet arayışçılarının yol göstericisi.

Her şubat bir ateş çemberiyse şayet, işte sana kendini küllerinden yeniden yaratma fırsatı. Dünden gelen fakat dün gibi olmaması gereken. Bir ayin olmayan ama mistik kutsallığı taşıyan.

Bir şubat arifesindeki gece... Karanlık, yalnızlık ve sen... Öze bir adım daha yakınlaş; haydi!

Filmmor Kadın Film Festivali start aldı

Geçtiğimiz yıl İstanbul ve Diyarbakır'da ilki düzenlenen "Filmmor Kadın Film Festivali"nin ikincisi, düzenlenen gala gecesi ile start aldı. Festivalde, söyleşiler, sergiler, özel etkinliklerle birlikte başta İran Sineması olmak üzere birçok yerli ve yabancı kadın sinemacıların filmlerine yer verilecek.

SS. Filmmor Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi'nin "Kadınlar Sinema Yapıyor" sloganıyla düzenlediği Filmmor Kadın Film Festivali, Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampusu'nda düzenlenen kokteyl ile başladı. Müzisyen Nazlı Tosunoğlu'nun, sevilen film müziklerini seslendirdiği dinletisi ile başlayan gecenin açılış konuşmasını, yönetmen Biket İlhan yaptı. İlhan, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de çok az kadın yönetmen olduğundan yakınarak, "Daha çok üretmemiz lazım. Bu birliktelik bize farklı yollar açacaktır. Kadına yönelik şiddet ve töre cinayeti, dünyayı 21. yüzyılda kana buladı" diye konuştu.

İlhan'ın konuşması ardından sinema yazarı Nejla Algan, sponsorlara ve emeği geçenlere ödüllerini takdim etti. Gece, Mai Masri'nin "Çağımızdan Bir Kadın: Hanan Ashrawi" adlı filminin gösterilmesi ile son buldu.

İstanbul ve Diyarbakır'da

14 Mart'ta İstanbul'da, 15-20 Mart tarihleri arasında ise Diyarbakır'da gerçekleşecek olan festivalde bu yıl İran filmleri ağırlıkta olacak. Kadın direnişlerini konu alacak festivalde İranlı, Filistinli, Amerikalı, Cezayirli, Güney Kıbrıslı, Türkiyeli, Fransalı, Rus kadın sinemacıların 50'yi aşkın eski ve yeni kısa, uzun, belgesel, deneysel, video filmleri çalışmaları yer alacak. **İSTANBUL - DİHA**